

ekonomsko ogledalo

maj 2015, št. 5, let. XXI

Ekonomsko ogledalo
ISSN 1318-3818

št. 5 / letnik XXI / 2015

Izdajatelj: UMAR, Ljubljana, Gregorčičeva 27

Odgovarja: mag. Boštjan Vasle, direktor

Glavni urednik: Matevž Hribernik

Pri pripravi tekočih gospodarskih gibanj so sodelovali (po abecednem vrstnem redu): Jure Brložnik; Janez Dodič; Lejla Fajič; mag. Marjan Hafner; Matevž Hribernik; Slavica Jurančič; Mojca Koprivnikar Šušteršič; dr. Tanja Kosi Antolič; mag. Mateja Kovač; Janez Kušar; dr. Jože Markič; Helena Mervic; mag. Tina Nenadič; Mitja Perko, mag.; Jure Povšnar; mag. Ana T. Selan; Dragica Šuc, MSc

Izbrane teme so pripravili: dr. Alenka Kajzer, Mitja Perko, mag. (Učinki sprememb v regulaciji trga dela); mag. Rotija Kmet Zupančič, Janez Kušar (Poslovni rezultati gospodarskih družb v letu 2014); dr. Valerija Korošec (Indeks družbenega napredka)

Uredniški odbor: mag. Marijana Bednaš, mag. Aleš Delakorda, Lejla Fajič, dr. Alenka Kajzer, mag. Rotija Kmet Zupančič, Janez Kušar, mag. Boštjan Vasle

Priprava podatkov, oblikovanje grafiknov: Bibijana Cirman Naglič, Marjeta Žigman

Oblikovanje: Katja Korinšek, Pristop

Računalniška postavitev: Ema Bertina Kopitar

Tisk: SURS

Naklada: 120 izvodov

Kazalo

Aktualno	3
Tekoča gospodarska gibanja	5
Mednarodno okolje	7
Gospodarska gibanja v Sloveniji	8
Trg dela	13
Cene	14
Plačilna bilanca	16
Finančni trgi	17
Javne finance	19
Okvirji	
Okvir 1: Bruto domači proizvod v 1. četrtletju 2015	9
Okvir 2: Kmetijska proizvodnja v letu 2014	12
Okvir 3: Črpanje kohezijskih sredstev iz programskega obdobja 2007–2013	21
Izbrane teme	
Učinki sprememb v regulaciji trga dela	25
Poslovni rezultati gospodarskih družb v letu 2014	27
Indeks družbenega napredka	29
Statistična priloga	33

Pri pripravi Ekonomskega ogledala so bili upoštevani statistični podatki znani do 5. junija 2015.

S 1. januarjem 2008 je v državah članicah Evropske unije začela veljati nova klasifikacija dejavnosti poslovnih subjektov NACE Rev 2., ki je nadomestila prej veljavno klasifikacijo Nace Rev. 1.1. V Republiki Sloveniji je v veljavo stopila nacionalna različica standardne klasifikacije, imenovana SKD 2008, ki v celoti povzema evropsko klasifikacijo dejavnosti, hkrati pa jo tudi dopolnjuje z nacionalnimi podrazredi. V Ekonomskem ogledalu vse analize temeljijo na SKD 2008, razen ko izrecno navajamo staro klasifikacijo SKD 2002. Več informacij o uvajanju nove klasifikacije je dostopnih na spletni strani SURS http://www.stat.si/skd_nace_2008.asp.

Vsi desezonirani podatki za Slovenijo v publikaciji Ekonomsko ogledalo so preračuni UMAR, če ni drugače navedeno.

Aktualno

V prvem četrletju se je nadaljevala krepitev gospodarske aktivnosti v evrskem območju (0,4 %), BDP je bil medletno višji za 1,0 %. H gospodarski rasti v naših glavnih trgovinskih partnericah evrskega območja je največ prispevalo domače povpraševanje; predvsem zasebna potrošnja v Nemčiji in Franciji ter investicije v Italiji. Vrednosti kazalnikov razpoloženja v evrskem območju nakazujejo nadaljevanje okrevanja tudi v drugem četrletju. Napovedi višjajo tudi mednarodne institucije (ECB, OECD, EK), ki za letošnje leto napovedujejo okrepitev rasti BDP v evrskem območju na okoli 1,5 %.

Okrevanje gospodarske aktivnosti se je v prvem četrletju letos nadaljevalo tudi v Sloveniji. Bruto domači proizvod se je povečal za 0,8 % (desez.) glede na predhodno četrletje in je bil 2,9 % večji kot v enakem obdobju lani. Izvoz kljub upočasnitvi rasti ostaja pomemben dejavnik gospodarskega okrevanja. Okrevanje zasebne potrošnje se je kazalo v večjih nakupih trajnih dobrin, gradbene investicije pa so bile v začetku letošnjega leta, po visoki rasti od sredine leta 2013, medletno nekoliko nižje. Pomembno so h gospodarski rasti v prvem četrletju prispevale zaloge, kar je povezano z višjo aktivnostjo v nekaterih dejavnostih (predvsem v predelovalnih), ki se po naši oceni še ni v celoti prelila v potrošnjo.

Naraščanje števila delovno aktivnih se je v prvem četrletju nadaljevalo, število registriranih brezposelnih pa je maja ostalo podobno kot v preteklem mesecu (desez.). Število delovno aktivnih se je v prvem četrletju še nekoliko povečalo, predvsem v predelovalnih dejavnostih, prometu in skladiščenju ter gostinstvu. Večje je bilo tudi v zaposlovalnih dejavnostih, ki se ukvarjajo s posredovanjem delovne sile. Po daljšem obdobju zmanjševanja je število registriranih brezposelnih maja ostalo podobno kot v preteklem mesecu (desez.). Konec maja je bilo brezposelnih 112.385 oseb, kar je 6,1 % manj kot v enakem mesecu lani. V prvem četrletju se je nadalje zvišala povprečna bruto plača na zaposlenega (desez.), k temu pa je, za razliko od gibanj v lanskem letu, prispevala predvsem rast plač v javnem sektorju. V zasebnem sektorju se je bruto plača nekoliko znižala, kljub visokemu marčnemu povišanju.

Cene življenjskih potrebščin so bile maja medletno nižje peti mesec zapored. Nadaljevanje medletne deflacije (-0,5 %) je bilo predvsem posledica zunanjih dejavnikov oz. nižjih cen energentov, padec pa so maja omilile nekoliko višje cene storitev. Rast cen hrane ostaja skromna. Osnovna inflacija, iz katere so izključeni vplivi zunanjih dejavnikov, kljub temu ostaja pozitivna in primerljiva z ravno v evrskem območju. Po petih mesecih deflacije oz. ničelne rasti so se maja v evrskem območju cene na medletni ravni nekoliko zvišale.

Zniževanje obsega kreditov domačim nebančnim sektorjem pri domačih bankah se je aprila nadaljevalo, izboljšuje pa se kakovost bančne aktive. Obseg kreditov domačim nebančnim sektorjem je bil v prvih štirih mesecih medletno nižji za skoraj 240 mio EUR. Pretežen del znižanja je posledica razdolževanja podjetij in NFI, v manjši meri pa se je znižal obseg kreditov državi. Obseg kreditov gospodinjstvom se je povečal. Zmanjševanje obveznosti bank do tujine se nadaljuje. Prirast vlog gospodinjstev v domačih bankah se umirja tudi zaradi iskanja alternativnih naložb. Kakovost bančnih terjatev se še naprej postopoma izboljšuje, oblikovanje dodatnih rezervacij in oslabitev pa se umirja. Nedonosne terjatve so konec prvega četrletja predstavljale 11,4 % (4,2 mrd EUR) celotne izpostavljenosti bančnega sistema.

Po podatkih konsolidirane bilance je bil javnofinančni primanjkljaj (654 mio EUR) v prvem četrletju podoben kot v enakem obdobju lani. Tako javnofinančni prihodki kot odhodki so bili namreč na podobni ravni kot pred enim letom. Izpad nedavčnih prihodkov so nadomestili višji davčni prihodki in višji prihodki iz socialnih prispevkov. Med odhodki so bili poleg izdatkov za obresti medletno višja še plačila v proračun EU. Izdatki za blago in storitve, investicije in tekoči transferi so bili nižji. Odhodki, zmanjšani za plačila obresti, so bili medletno nižji, tako da je bil primarni proračunski primanjkljaj za četrtno nižji.

Spremembe v regulaciji trga dela v letih 2013 in 2014 so delovale v smeri povečanja fleksibilnosti, zmanjšanja segmentacije in povečanja pravne varnosti zaposlenih. Z zmanjšanjem varovanja redne zaposlitve (merjeno z indeksom varovanja zaposlitve OECD), na katerega so vplivali predvsem zmanjšanje odpravnin in odpovednih rokov v primeru zaposlitve za nedoločen čas, so bili vzpostavljeni pogoji za večjo fleksibilnost, ki se na kratek rok kaže predvsem v večjem številu novih zaposlitev, predvsem za nedoločen čas. To je pripeljalo tudi do manjše segmentacije trga dela, saj se je delež novih zaposlitev za nedoločen čas najbolj povečal med mladimi. V relativno kratkem obdobju od uveljavitve sprememb so se pokazali predvsem kratkoročni učinki, ki pa jih ob okrevanju gospodarske aktivnosti ne moremo pripisati zgolj spremembam v regulaciji.

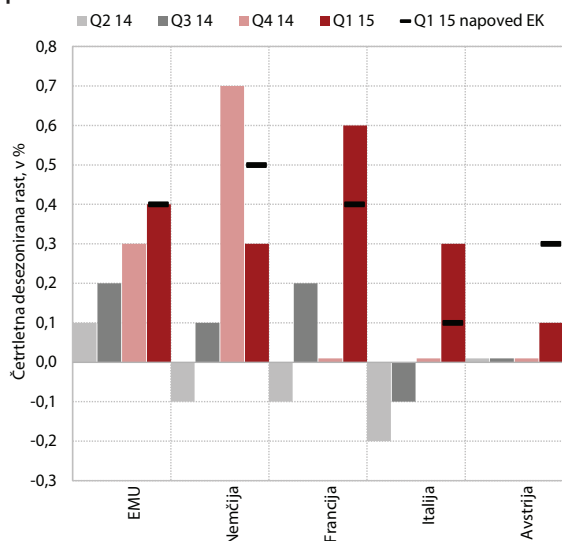
V letu 2014 se je poslovni rezultat gospodarskih družb precej izboljšal in se povzpел na najvišjo raven po letu 2008. Njegov obseg (887 mio EUR) je bil podoben kot v začetku prejšnjega desetletja in skoraj štirikrat nižji od izjemno visoke ravni tik pred začetkom krize (2007). Do izboljšanja je prišlo pri obeh glavnih komponentah poslovnega rezultata. Neto dobiček iz poslovanja, ki je po močnem padcu leta 2009 v naslednjih letih le skromno okreval, se je lani povečal za petino, od predkrizne ravni pa je bil za približno četrtno nižji. Zmanjšala se je tudi izguba iz financiranja, ki pa je ostala visoka. Povečanje dobička je izhajalo iz menjalnega sektorja, v nemenjalnem pa se je poslovanje še poslabšalo. V letu 2014 se je nadaljevalo tudi razdolževanje družb, znižal se je predvsem obseg kratkoročnih finančnih obveznosti do bank.

tekoča gospodarska gibanja

Mednarodno okolje

V prvem četrtletju se je nadaljevala krepitev gospodarske aktivnosti v evrskem območju. BDP se je zvišal za 0,4 % (desez.) in bil medletno višji za 1,0 %. Rast BDP je bila skladna s spomladanskimi pričakovanji EK, nekoliko nižja pa je bila le v Nemčiji in Avstriji. Med našimi najpomembnejšimi trgovinskimi partnericami v evrskem območju je v Nemčiji in Franciji k rasti največ prispevalo domače povpraševanje, predvsem zasebna potrošnja. Prvič po daljšem obdobju je bila četrtletna rast zabeležena tudi v Italiji, kjer so k rasti pomembno prispevale investicije v stroje in opremo. V Avstriji rast ostaja nizka.

Slika 1: Četrtletne rasti v najpomembnejših trgovinskih partnericah v EMU

Vir: Eurostat, napoved EK (maj 2015).

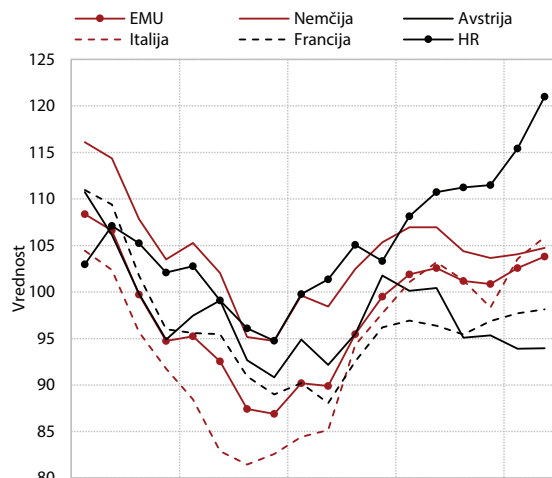
Vrednosti kazalnikov razpoložanja v evrskem območju nakazujejo nadaljevanje okrevanja tudi v drugem četrtletju. Kazalnik gospodarske klime evrskega območja (ESI) je tudi maja ostal na podobni ravni kot v preteklih dveh mesecih, a na višji ravni kot ob začetku leta. Izboljšujejo se tudi vrednosti tega kazalnika za večino naših glavnih trgovinskih partneric v evrskem območju in EU. Sestavljeni kazalnik vodij nabave (PMI) za evrsko območje še naprej kaže pozitivna gibanja, višji je bil predvsem kazalnik za predelovalne dejavnosti, ki je dosegel najvišjo vrednost v

Tabela 1: Kazalniki mednarodnega okolja

	povprečje			sprememba, v %*		
	2014	IV15	V 15	V 15/ IV 15	V 15/ V 14	I-V 15/ I-V 14
Brent USD, na sod	98,93	59,52	64,52	8,4	-41,1	-47,3
Brent EUR, na sod	74,58	56,60	58,91	4,1	-25,8	-33,3
EUR/USD	1,329	1,078	1,115	3,4	-19,3	-18,8
3-mesečni EURIBOR, v %	0,209	0,005	-0,010	-1,5	-34,0	-28,2

Vir: EIA, ECB Euribor, preračuni UMAR.
Opomba: * pri Euribor sprememba v b. t.

Slika 2: Gospodarska klima (ESI) v najpomembnejših trgovinskih partnericah

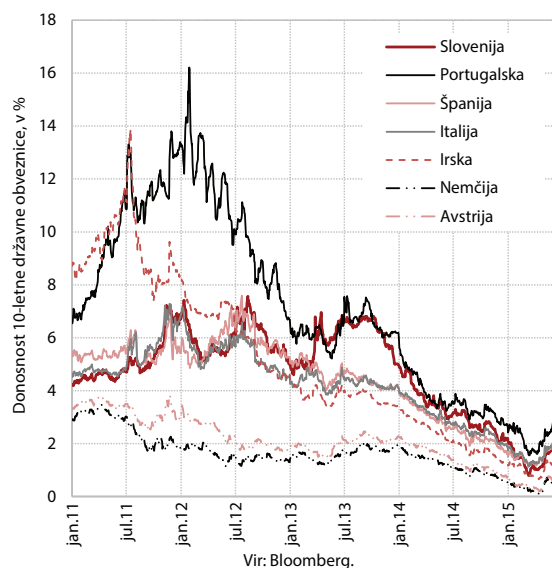

Vir: EK. Opomba: Vrednost 100 je dolgoročno povprečje. Za Q2 2015 sta razpoložljiva podatka za april in maj.

zadnjem letu, vrednost kazalnika za storitvene dejavnosti pa se je nekoliko znižala. Ifo kazalnik gospodarske klime v evrskem območju pa je za drugo četrtletje dosegel najvišjo vrednost po letu 2007.

Razmere v finančnem sistemu v evrskem območju se izboljšujejo. V zadnjem poročilu o finančni stabilnosti ECB ugotavlja, da so pritiski na finančni sistem trenutno šibki, kar je tudi posledica sprejetja nestandardnih ukrepov v zadnjih mesecih. Kljub izboljšanju gospodarskih razmer in okrevanju kreditiranja v evrskem območju tveganja za finančno stabilnost ostajajo. ECB izpostavlja še vedno nizko gospodarsko okrevanje evrskega območja, nizko dobičkonosnost bank v okolju nizkih obrestnih mer, povečano prevzemanje tveganj na finančnih trgih,

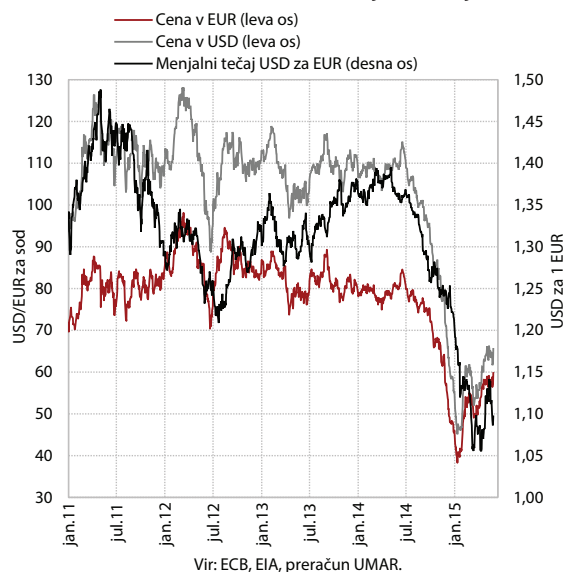
Slika 3: Donosnosti 10-letnih državnih obveznic

Vir: Bloomberg.

rast bančništva v senci in višje stroške zadolževanja ob visokem dolgu posameznih držav evrskega območja (predvsem ranljivih). Donosnosti 10-letnih državnih obveznic so se maja v večini evrskih držav zvišale, a ostajajo na nizkih ravneh. Donosnost do dospelja slovenske evrske obveznice se je tako v primerjavi z aprilom zvišala za 53 b. t., v povprečju pa se je gibala okoli 1,6 %.

Slika 4: Cene sode nafte Brent in menjalni tečaj USD/EUR

Gospodarska gibanja v Sloveniji

V prvem četrletju se je realni **izvoz blaga** zmanjšal, **uvoz povečal**, oba pa sta ostala medletno večja.¹ Realni izvoz blaga se je sicer po daljšem času zmanjšal glede na predhodno četrletje (-1,4 %, desez.) zaradi padca izvoza v EU. Posledično se je nekoliko upočasnila tudi

Tabela 2: Izbrani mesečni kazalniki gospodarske aktivnosti v Sloveniji

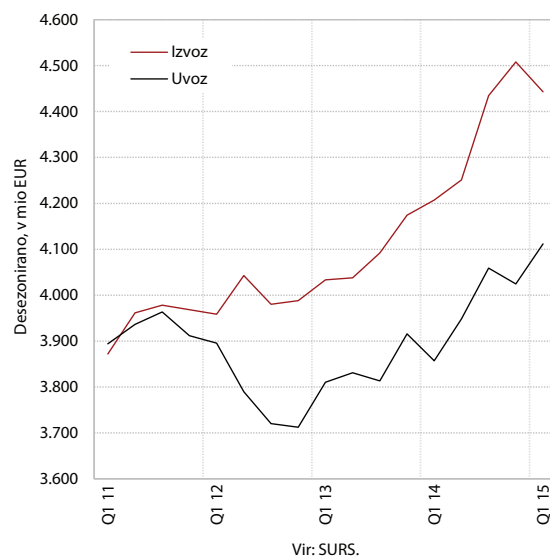
v %	2014	III 15/ II 15	III 15/ III 14	I-III 15/ I-III 14
Izvoz blaga, realno ¹	7,1	0,9 ³	7,7	3,8
Uvoz blaga, realno ¹	4,0	-1,6 ³	6,7	4,8
Izvoz storitev, nominalno ²	4,1	-0,9 ³	8,2	6,9
Uvoz storitev, nominalno ²	7,4	-2,5 ³	3,4	-1,0
Industrijska proizvodnja, realno	2,0	0,5 ³	4,6 ⁴	5,2 ⁴
v predelovalnih dejavnostih	4,1	0,4 ³	5,4 ⁴	6,2 ⁴
Gradbeništvo-vrednost opravljenih gradbenih del, realno	19,5	2,0 ³	-4,1	-1,5
Trgovina na drobno – realni prihodek	0,0	-1,5 ³	0,1	0,9
Storitvene dejavnosti (brez trgovine) – nominalni prihodek	2,7	-0,6 ³	2,5	3,5

Vir: BS, Eurostat, SURS, preračuni UMAR.

Opombe: ¹zunanjetrgovinska statistika, deflaciranje UMAR, ²plačilnobilančna statistika, ³desezonirani podatki, ⁴delovnim dnem prilagojeni podatki.

¹ Po statistiki nacionalnih računov.

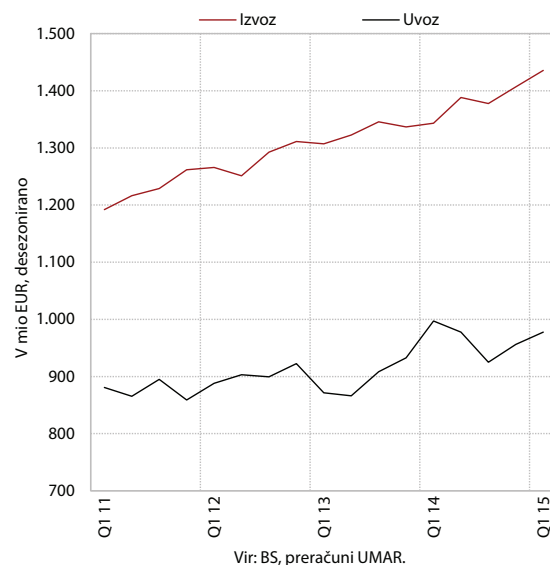
Slika 5: Blagovna menjava – realno

njegova medletna rast (5,5 %), ki jo še naprej poganja predvsem večji izvoz cestnih vozil, pomembneje k rasti prispeva tudi izvoz izdelkov kovinske industrije². Podatki poslovnih tendenc o pričakovanem izvozu v predelovalnih dejavnostih nakazujejo nadaljevanje rasti. Nasprotno velja za realni **uvoz blaga**, ki se je povečal glede na zadnje četrletje lani (za 2,2 %, desez.). Višja je bila tudi njegova medletna rast (6,6 %) in zlasti posledica večjega uvoza blaga za proizvodnjo ob krepitvi proizvodnje predelovalnih dejavnosti in večjega uvoza transportnih naprav in osebnih avtomobilov.

V prvem četrletju sta se nominalni **izvoz in uvoz storitev** nadalje povečala (desez.), nadaljevala se je tudi medletna

Slika 6: Storitvena menjava – nominalno

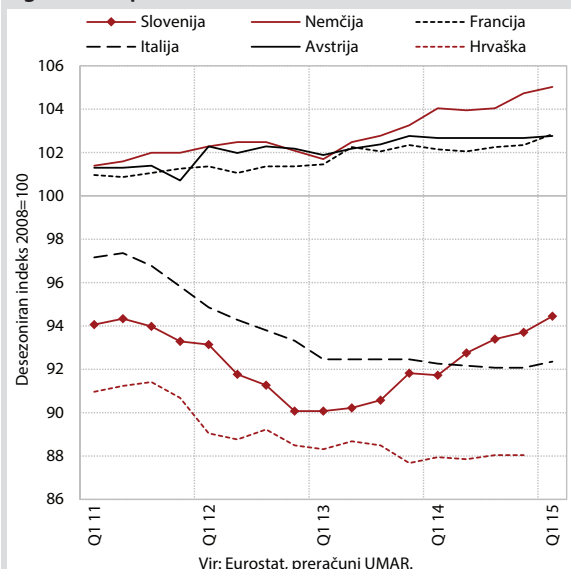

² Izvoz barvnih kovin, železa in jekla ter kovinskih izdelkov.

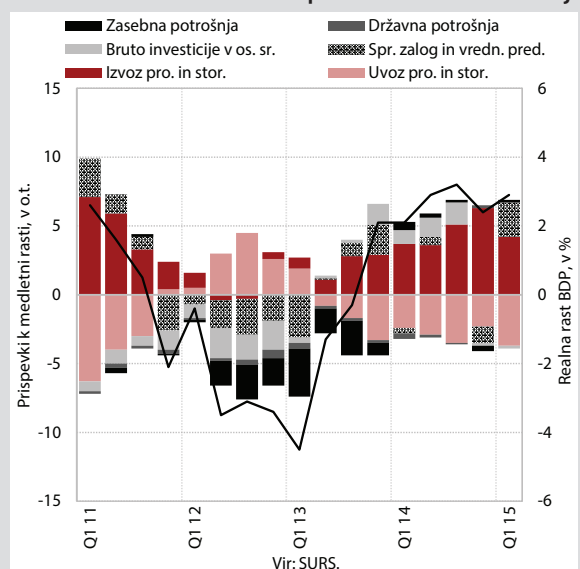
Okvir 1: Bruto domači proizvod v 1. četrletju 2015

V prvem četrletju se je okrevanje gospodarske aktivnosti nadaljevalo; k medletni rasti BDP je največ prispeval visok prispevek spremembe zalog, povezan z višjo aktivnostjo v nekaterih dejavnostih, ki se še ni v celoti prelila v potrošnjo. Bruto domači proizvod se je povečal za 0,8 % (desez.) glede na predhodno četrletje in je bil 2,9 % večji kot v enakem obdobju lani. H gospodarski rasti v prvem četrletju so največ prispevale predelovalne dejavnosti, kjer se dodana vrednost že eno leto relativno hitro krepi. Tokrat se je ta rast po naši oceni relativno bolj izkazala v povečanju zalog (prispevek 2,5 o. t.) in manj kot v predhodnih četrletjih v rasti izvoza (5,4 %), ki se je upočasnila. Ob hkratni krepitvi medletne rasti uvoza (5,4 %) se je prispevek salda menjave s tujino (0,5 o. t.) k spremembi BDP zmanjšal. K nadaljevanju okrevanja so znova vidneje prispevale tudi tržne storitve, zlasti trgovina, gostinstvo in druge storitvene dejavnosti. Rast dodane vrednosti v teh dejavnostih je povezana z večjim številom tujih turistov in tudi krepitvijo potrošnje gospodinjstev, čeprav ta po podatkih SURS ostaja skromna (0,4 %). Nadaljevalo se je zlasti okrevanje potrošnje trajnih dobrin, predvsem nakupi motornih vozil, kar so nakazovali že kratkoročni kazalniki potrošnje. Po visoki rasti od sredine leta 2013 je konec lanskega in v začetku letošnjega leta predvsem zaradi upočasnjenih javnih investicij zastala rast gradbenih investicij, kar se odraža tudi v medletnem padcu dodane vrednosti v gradbeništvu. Zasebne investicije se ob nihanjih na četrletni ravni po naši oceni sicer postopoma krepijo, kar povezujemo z lanskimi dobrimi izvoznimi in poslovnimi rezultati, relativno ugodnimi signali iz tujine, procesom razdolževanja in postopnim izboljšanjem dostopa do virov financiranja.

Slika 7: Raven BDP v Sloveniji in v najpomembnejših trgovinskih partnericah

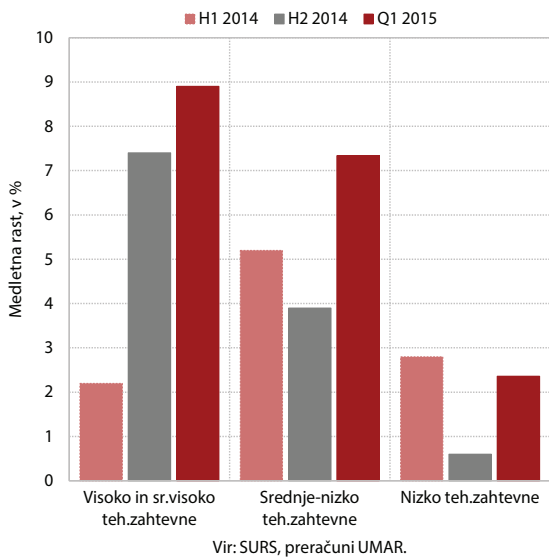
Slika 8: Izdatkovna struktura spremembe BDP v Sloveniji

rast izvoza, uvoz pa je bil zaradi učinka osnove manjši kot pred letom.³ K medletni rasti izvoza (6,9 %) je največ prispeval višji izvoz potovanja zaradi rasti prihodov tujih turistov, izvoz transportnih storitev ob ohranjanju visoke rasti blagovne menjave ter izvoz telekomunikacijskih storitev. Uvoz je bil zaradi visoke rasti v prvem četrletju lani tokrat medletno manjši (-1,0 %). To je bila zlasti posledica manjšega uvoza gradbenih storitev ob zaključku del na večjem energetskega objektu in manjšega uvoza storitev strokovnega in poslovnega svetovanja, ki so v enakem obdobju lani beležile visoko rast zaradi plačil pregleda kakovosti bank.

Obseg proizvodnje v **predelovalnih dejavnostih** se je v prvem četrletju nadalje povečal, najbolj v srednje nizko tehnološko zahtevnih panogah (desez.). V vseh skupinah je bil obseg proizvodnje tudi medletno večji. Najbolj je ravni izpred leta presegel v tehnološko zahtevnejših panogah. Tretjino večji je bil v proizvodnji vozil in plovil, kjer se je povečal predvsem v drugi polovici lanskega leta, ko se je začela komercialna proizvodnja dveh novih osebnih vozil. V proizvodnji IKT opreme in električnih naprav pa je bil večji za desetino. Precej večji kot v enakem obdobju lani je bil v kovinski industriji (srednje nizko tehnološko zahtevne panoge) in usnjarski industriji (nizko tehnološko zahtevne panoge). Nižji je ostal le v tekstilni industriji, kjer je aktivnost več kot polovico manjša kot pred krizo.

³ Po plačilnobilančni statistiki.

Slika 9: Obseg proizvodnje v predelovalnih dejavnostih po tehnološki zahtevnosti panog

Tudi rast števila delovno aktivnih v predelovalnih dejavnostih se je v prvem četrtletju nadaljevala (desez.). Njihovo število je bilo za 0,6 % oz. 1481 oseb večje kot pred letom. Večje kot pred letom je število delovno aktivnih v večini tehnološko zahtevnejših panog. Najbolj se je povečalo v proizvodnji vozil in plovil, predvsem v proizvodnji drugih delov in opreme za motorna vozila (za okoli 370 oseb oz. okoli 6,5 %), ki zaposluje tretjino

Tabela 3: Zaposlenost v predelovalnih dejavnostih v prvem četrtletju 2015

	Sprememba števila	Rast, v %	Delež v zaposlenosti dejavnosti, v %
Nizko teh. zahtevne panoge	-691	-1,4	27,2
Prehrambena ind.	218	1,5	8,0
Lesna ind.	43	0,5	4,5
Usnjarska ind.	41	1,2	1,9
Pohištvena ind., druge	41	0,5	4,8
Papirna ind., tiskarstvo	27	0,3	4,5
Tekstilna ind.	-1061	-15,0	3,4
Srednje nizko teh. zahtevne panoge	1916	3,0	37,0
Kovinska ind.	1581	4,4	21,0
Proiz.izd. iz gume in plastičnih mas	309	2,4	7,5
Popravila, montaža strojev in naprav	198	2,4	4,7
Proiz. nekovin. mineral. lzd.	-172	-2,4	3,9
Srednje visoko in visoko teh. zahtevne panoge	256	0,4	35,8
Proizvodnja vozil in plovil	538	3,7	8,3
Kemična in farmacevtska ind.	241	1,9	7,1
Proiz. IKT opreme, el.naprav	-70	-0,3	13,2
Proiz. drugih strojev in naprav	-453	-3,4	7,2

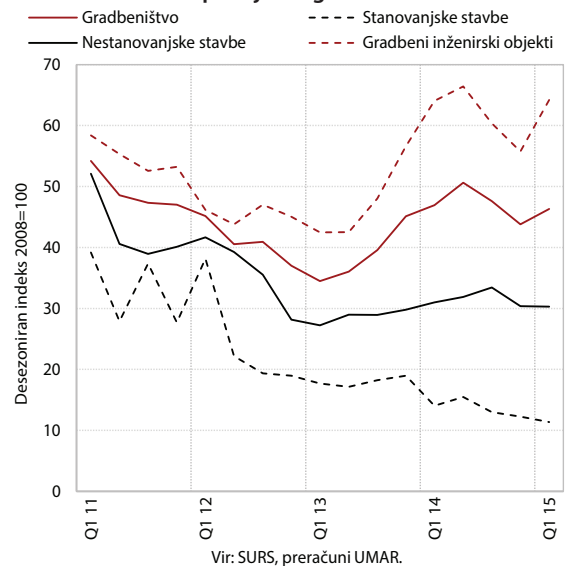
Vir: SURS, preračuni UMAR.

delovno aktivnih v tej panogi. Medletno manjše pa je ostalo v proizvodnji drugih strojev in naprav, kjer je k padcu največ prispevalo zmanjšanje zaposlenosti v proizvodnji črpalk in kompresorjev ter proizvodnji pip in ventilov (skupaj okoli 700 oseb). K rasti zaposlenosti v predelovalnih dejavnostih v prvem četrtletju so največ prispevale srednje nizko tehnološko zahtevne panoge, predvsem kovinska industrija. Število delovno aktivnih se še naprej zmanjšuje v proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov, v zadnjem letu je najbolj padlo v proizvodnji stekla in steklenih izdelkov (za okoli 100 oseb oz. okoli 5 %). V večini nizko tehnološko zahtevnih panog je bilo število delovno aktivnih podobno ali nekoliko večje kot leto prej. Znova je padlo v tekstilni industriji, ki je pred začetkom krize zaposlovala četrtno delovno aktivnih v tej skupini. Od začetka krize se je njihovo število zmanjšalo za dve tretjini, z okoli 18.000 v letu 2008 na okoli 6.000 v prvem četrtletju oz. 12 % vseh delovno aktivnih v nizko tehnološko zahtevnih panogah.

Vrednost opravljenih **gradbenih del** se je po znižanju v lanskem drugem polletju v prvem četrtletju letos povečala (desez.). Tako se je gibal tudi aktivnost v gradnji inženjerskih objektov. Vrednost opravljenih del v gradnji nestanovanjskih stavb je, ob znatnih mesečnih nihanjih, na približno enaki ravni že zadnje dve leti. Aktivnost v gradnji stanovanjskih stavb pa se je v prvem četrtletju nadalje znižala.

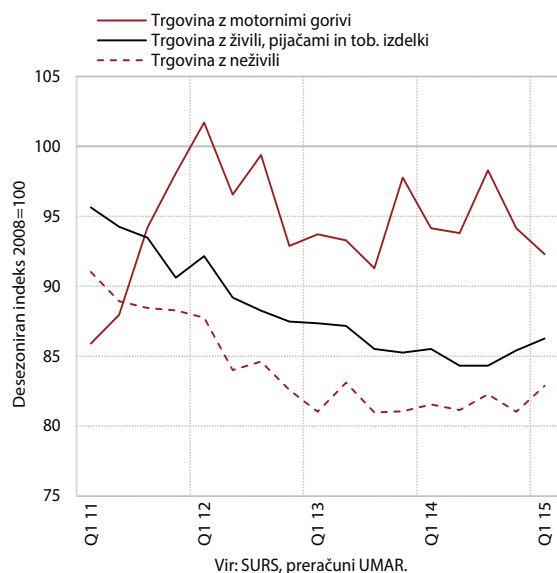
Zaloga pogodb in vrednost novih pogodb v gradbeništvu ne kažejo enoznačnih obetov za prihodnje. Zaloga pogodb v gradbeništvu se je od sredine lanskega leta povečevala, letos pa ponovno malenkost znižala. Vrednost novih pogodb v gradbeništvu pa se, po 13,3-odstotnem znižanju v lanskem letu, nadalje znižuje tudi letos.

Prihodek v **trgovini na drobno in z motornimi vozili** se je ob krepitvi zasebne potrošnje v prvem četrtletju povečal

Slika 10: Vrednost opravljenih gradbenih del

(desez.). Višja potrošnja se je odražala v večji prodaji avtov in drugih trajnih in poltrajnih dobrin, pa tudi v prodaji živil. V prvem letošnjem četrtletju se je močneje povečala prodaja novih avtov fizičnim osebam, prodaja pravnim osebam, ki je bila v porastu pretekli dve leti, pa se je zmanjšala (desez.).⁴ Skupaj se je prihodek v *trgovini z motornimi vozili* in njihovimi popravili povečal že šesto četrtletje zapored in bil medletno skoraj za desetino višji. Krepitev potrošnje trajnih in poltrajnih dobrin se kaže tudi v povečanju prodaje v trgovini z neživili, znotraj katere se je relativno močno povečala prodaja računalniških in telekomunikacijskih naprav, knjig, športne opreme, igrač, pohištva, gospodinskih naprav ter avdio in video zapisov. Drugo četrtletje zapored se je povečal tudi prihodek v trgovini z živili, pijačo in tobaknimi izdelki; zmanjšal pa v trgovini z motornimi gorivi. Skupaj je bil prihodek v *trgovini na drobno* nekoliko višji kot pred letom.

Slika 11: Prihodek v trgovini na drobno

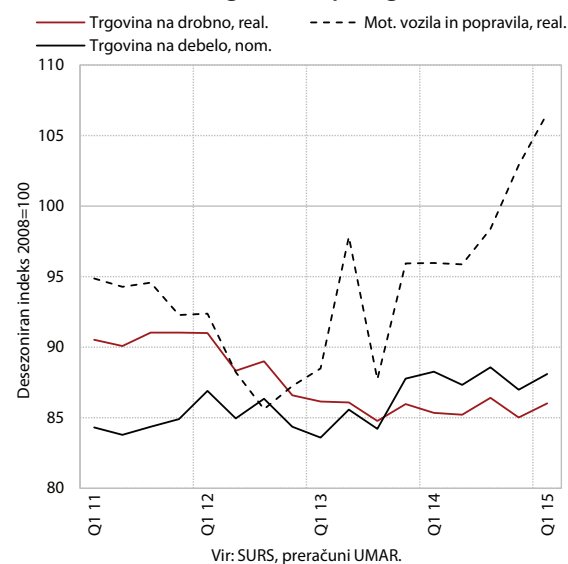
Prihodek v *trgovini na debelo* se je po zmanjšanju ob koncu preteklega leta v prvem četrtletju povečal. Ob manjših nihanjih, povezanih tudi z aktivnostjo v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu, zadnje leto in pol stagnira.

Nominalni prihodek v *tržnih storitvah* (brez trgovine)⁵ se je v prvem četrtletju letos spet močno okrepil (desez.) in je bil tudi medletno višji v vseh glavnih storitvah. Pri večini dejavnosti se je četrtletno povečal za nekoliko več kot 3 %, nekoliko manj le pri *prometnih storitvah*. Pri teh ostaja po obsegu najpomembnejši in tudi v primerjavi s predkriznim obdobjem najvišji med vsemi tržnimi storitvami. V okviru *informacijsko-komunikacijskih storitev* se je prihodek povečal zlasti v računalniškem programiranju in ostalih

⁴ Medletno je bila prodaja fizičnim osebam višja za 12,8 %, za 25,9 % je bila višja tudi prodaja fizičnim osebam preko lizingov. Medletno višja je bila tudi prodaja pravnim osebam.

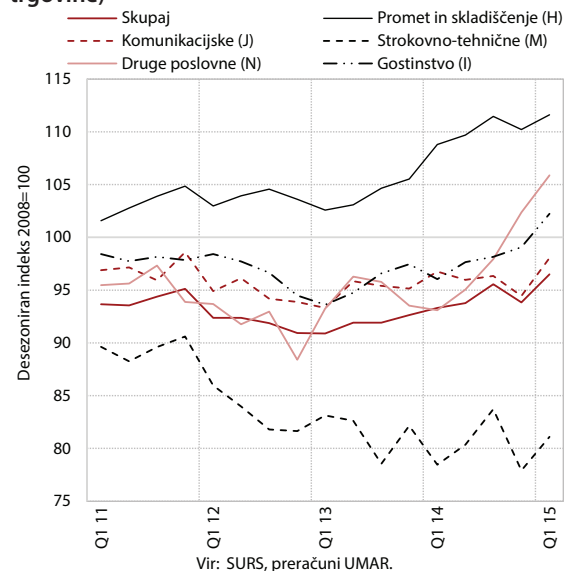
⁵ Gre za dejavnosti H–N po SKD 2008, za katere velja Uredba Sveta (ES) št. 1165/98 o kratkoročnih statističnih kazalnikih.

Slika 12: Prihodek v trgovinskih panogah

informacijskih dejavnostih⁶. Nadalje se je povečeval *gostinski* prihodek in je bil ob rasti števila prenočitev in dobri zimski sezoni precej višji kot lani. V okviru *strokovno-tehničnih storitev* lahko izpostavimo visoko rast v pravno računovodskih in oglaševalskih storitvah ter relativno nizko v arhitekturnih. Največjo medletno rast pa beležijo *druge raznovrstne poslovne storitve*, kjer se je v zaposlovalnih povečal za več kot 50 %. To odraža tudi povečano zaposlovanje preko zaposlovalnih agencij.⁷

Slika 13: Nominalni prihodek v tržnih storitvah (brez trgovine)

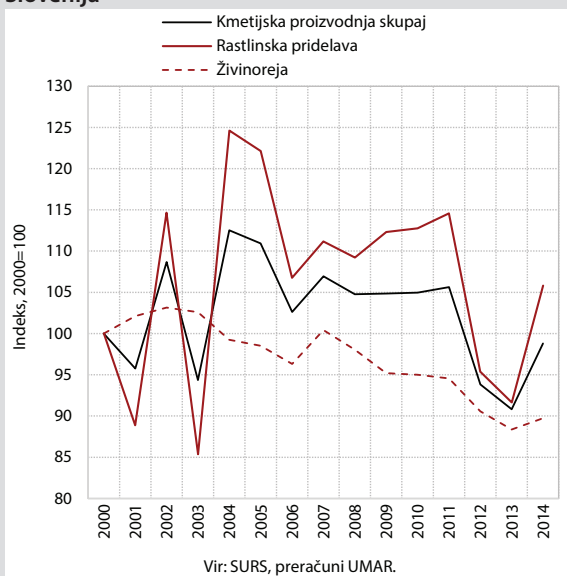
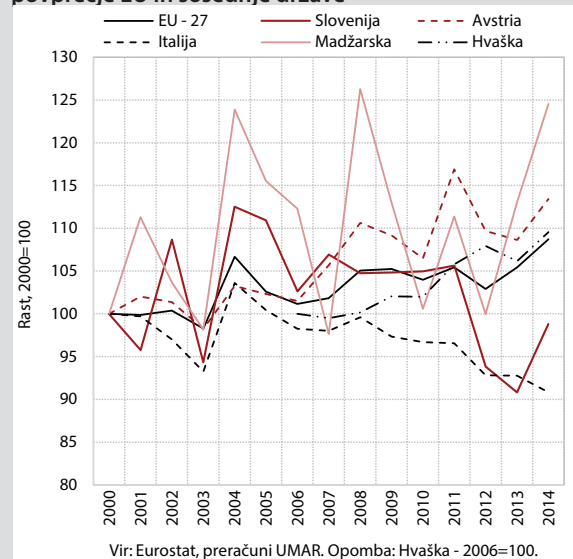
⁶ Tiskovne agencije, spletne strani

⁷ Poleg povečanega poslovanja podjetij je zvišanje prihodka predvsem posledica spremembe Zakona o urejanju trga dela, ko dejavnost posredovanjačasne delovne sile vse več družb registrira kot svojo glavno dejavnost (SURS; Prva objava, Prihodek od prodaje v storitvenih dejavnostih, 31.3.2015). Podobno, a z nekoliko drugačno dinamiko, se je v zadnjem letu povečalo tudi število delovno aktivnih v zaposlovalnih storitvah, z več kot šest na skoraj trinajst tisoč.

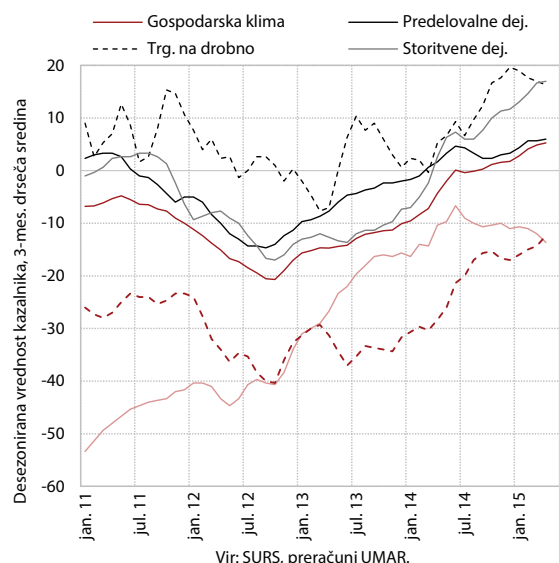
Okvir 2: Kmetijska proizvodnja v letu 2014

Po dveh razmeroma slabih letinah se je kmetijska proizvodnja lani povečala, ravni iz leta 2011 pa ni dosegla. Letina kmetijskih proizvodov, ki se je v letih 2012 in 2013 precej zmanjšala, je bila lani nekoliko ugodnejša. Skupni obseg se je povečal za 8,8 %, kar pa ni zadostovalo za vrnitev na raven iz leta 2011. Rastlinska pridelava se je lani, po sušnih letih 2012 in 2013, povečala za 15,5 %, pri čemer so bili višji pridelki vseh skupin, še posebej žit, krompirja in industrijskih rastlin. Tudi v živinoreji, kjer je že dalj časa prisoten trend zmanjševanja, se je lani prireja nekoliko povečala, za 1,6 %.

Rast obsega kmetijske proizvodnje je bila lani višja kot v povprečju držav EU, zaostanek za temi državami pa je še vedno razmeroma velik. V povprečju držav EU se je obseg kmetijske proizvodnje lani drugo leto zapored povečal, in sicer za 3,1 %, kar je manj kot v Sloveniji (za 5,7 o. t.), zaradi skromnejše rasti v rastlinskem delu. V letih pred tem pa so bila gibanja v povprečju EU precej ugodnejša, tako da je bil obseg lani v primerjavi z letom 2000 v povprečju EU za 8,7 % višji, v Sloveniji pa za 1,2 % nižji. Pri tem je v Sloveniji zaostajala predvsem proizvodnja v živinoreji, rastlinska pridelava pa je pod vplivom vremenskih razmer precej nihala in močno vplivala tudi na nihanje skupne kmetijske proizvodnje. Večja nihanja v skupnem obsegu so bila med sosednjimi državami le na Madžarskem, ki pa ima v strukturi proizvodnje tudi višji delež rastlinske pridelave.

Slika 14: Obseg kmetijske proizvodnje in struktura, Slovenija**Slika 15: Obseg kmetijske proizvodnje, Slovenija, povprečje EU in sosednje države**

Razpoloženje v gospodarstvu, ki je boljše kot v drugi polovici lanskega leta, se v zadnjih treh mesecih ni bistveno spremenilo. Nadalje se je nekoliko izboljšalo zaupanje v storitvenih dejavnostih in med potrošniki. Precej višje kot pretekli mesec in podobno kot v prvih dveh mesecih je bilo v trgovini na drobno. Zaupanje v gradbeništvu, ki je od sredine lanskega leta stagniralo, se je nekoliko poslabšalo. Nižje kot pretekli mesec in enako kot v začetku leta pa je bilo tudi v predelovalnih dejavnostih.

Slika 16: Poslovne tendence

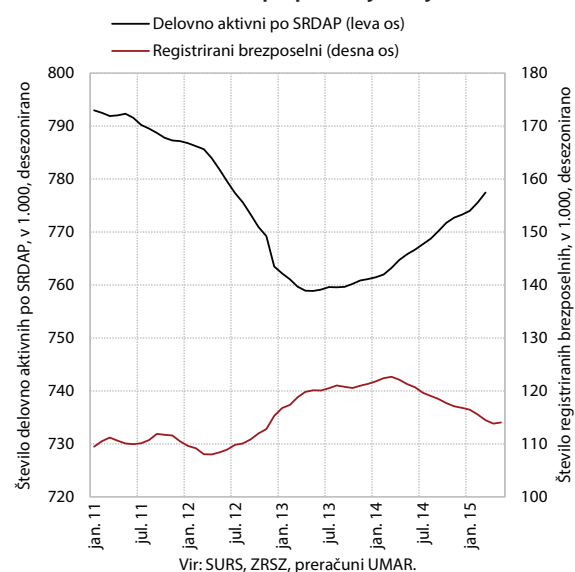
Trg dela

Rast **delovno aktivnih**⁸ se je v prvem četrletju letos nadaljevala (0,4 %, desez., medletno 1,8 %). Število delovno aktivnih⁹ se povečuje od začetka lanskega leta. V prvem četrletju glede na enako obdobje lanskega leta je bilo večje v večini dejavnosti zasebnega sektorja, predvsem v predelovalnih dejavnostih, prometu in skladiščenju ter gostinstvu, kjer so tudi kazalniki aktivnosti medletno višji. Najbolj pa se je sicer povečalo število delovno aktivnih v zaposlovalnih dejavnostih¹⁰, ki se ukvarjajo s posredovanjem delovne sile v druge dejavnosti. Večje je bilo tudi v javnih storitvah, razen v dejavnosti javne

uprave, obrambe in obvezne socialne varnosti. Tudi po statistiki nacionalnih računov je bil obseg zaposlenosti v prvem četrletju letos v primerjavi s predhodnim četrletjem nekoliko večji (0,2 %, desez.). Po podatkih ADS pa je število delovno aktivnih ostalo nespremenjeno (desez.), medletno večje pa je bilo število zaposlenih (za 1,4 %).

Po daljšem obdobju zmanjševanja je **število registriranih brezposelnih** maja ostalo podobno kot v preteklem mesecu (desez.). Na to je vplival nekoliko manjši odliv v zaposlitev, ki pa je bil v predhodnih mesecih nadpovprečno močan. Konec maja je bilo v evidenci brezposelnih prijavljenih 112.385 oseb oz. 6,1 % manj kot v enakem mesecu lani. V prvih petih mesecih letos se je v primerjavi z enakim obdobjem lani v evidenco brezposelnih prijavilo manj oseb, zlasti zaradi manj izgub zaposlitev iz poslovnih razlogov in stečajev podjetij. Manj je bilo tudi iskalcev prve zaposlitve, med

Slika 17: Delovno aktivni po področjih dejavnosti

⁸ Po statističnem registru delovno aktivnega prebivalstva; to so zaposlene in samozaposlene osebe brez samozaposlenih kmetov.

⁹ V delovno aktivnost prehajajo tako brezposelni kot osebe, ki do sedaj niso bile aktivne na trgu dela, in tujci.

¹⁰ V prvem četrletju letos je bilo število delovno aktivnih v zaposlovalnih dejavnostih medletno večje za 5.646 oseb, število vseh delovno aktivnih pa je bilo večje za 13.862.

Tabela 4: Delovno aktivni po področjih dejavnosti

	Število v 1.000				Sprememba števila	
	2014	III 15	II 15	III 14	III 15/III 14	I-III 15/I-III 14
Predelovalne dejavnosti	178,3	179,1	178,8	177,5	1.585	1.480
Gradbeništvo	54,0	53,2	51,3	52,6	577	318
Tržne storitve	339,0	345,2	343,2	334,7	10.510	10.373
-od tega Zaposlovalne dejavnosti	10,6	13,2	13,0	8,1	5.060	5.646
Javne storitve	171,0	172,0	171,6	170,9	1.103	1.024
Dej. javne uprave in obrambe, dej. obvezne socialne varnosti	48,8	48,2	48,1	48,9	-698	-651
Izobraževanje	66,0	66,9	66,7	66,3	624	643
Zdravstvo in socialno varstvo	56,2	57,0	56,7	55,8	1.177	1.032
Drugo ¹	55,5	52,9	52,5	51,8	1.037	667
Skupaj	797,8	802,5	797,4	787,7	14.812	13.862

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Opomba: ¹ Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo; rudarstvo; oskrba z električno energijo, plinom in paro; oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja.

Tabela 5: Kazalniki gibanj na trgu dela

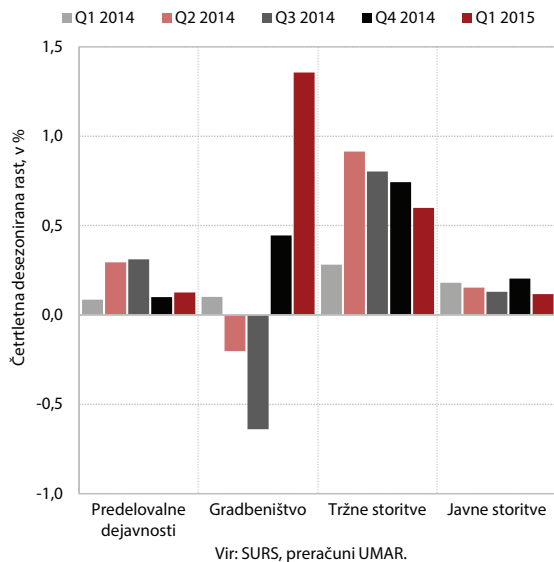
v %	2014	III 15/ II 15	III 15/ III 14	I-III 15/ I-III 14
Delovno aktivni ²	0,5	0,3 ¹	1,9	1,8
Registrirani brezposelni	0,2	-1,0 ¹	-6,8	-5,5
Povprečna nominalna bruto plača	1,1	0,4 ¹	1,6	0,5
zasebni sektor	1,4	0,6 ¹	1,5	0,1
javni sektor	0,9	0,7 ¹	1,9	1,3
v tem: sektor država	0,6	0,2 ¹	1,2	1,2
	2014	III 14	II 15	III 15
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %), desezonirano	13,1	12,4	12,5	13,4
Povprečna nominalna bruto plača (v EUR)	1.540,25	1.526,36	1.515,98	1.550,33
zasebni sektor (v EUR)	1.424,32	1.418,26	1.401,51	1.439,16
javni sektor (v EUR)	1.757,29	1.725,59	1.729,92	1.758,15
v tem: sektor država (v EUR)	1.726,43	1.708,54	1.718,98	1.728,56

Vir: ZRSZ, SURS, preračuni UMAR.

Opomba: ¹ desezonirani podatki, ² Zaposleni, samozaposleni in kmetije.

katerimi so predvsem mladi¹¹. Odliv iz evidence je ostal na podobno visoki ravni iz lanskega leta, pri čemer pa je bil nekoliko manjši odliv v zaposlitev, zlasti zaradi manj vključitev v javna dela. Po podatkih ADS se je število brezposelnih v prvem četrtletju letos nadalje zmanjšalo (za 2,8 %, desez.), nekoliko nižja je bila tudi stopnja anketne brezposelnosti (9,3 %, desez.).

Slika 18: Delovno aktivni po registru in registrirani brezposelni

Povprečna bruto **plača** na zaposlenega se je v prvem četrtletju nadalje zvišala (0,2 % desez.). Z razliko od predhodnih četrtletij, ko se je zniževala, je bilo tokratno zvišanje posledica rasti le v javnem sektorju.¹² V zasebnem sektorju se je nekoliko znižala, kljub visokemu marčnemu povišanju. Medletna rast povprečne bruto plače se je v prvem četrtletju upočasnila v obeh sektorjih, a bistveno bolj v zasebnem, kjer je komaj presegla lansko raven (0,1 %). Pregled po dejavnostih zasebnega sektorja kaže, da je bila rast plač v večini nižja kot v enakem obdobju lani oz. njihov padec globlji. Bruto plača v industriji¹³ je bila tako višja za 1,4 %, v tržnih storitvah¹⁴ pa za 0,1 % nižja kot pred letom (v enakem obdobju lani višji za 3,7 % oz. 0,5 %). V javnem sektorju je bila višja za 1,3 %, predvsem zaradi lanskih izplačil zadržanih napredovanj javnih uslužbencev.

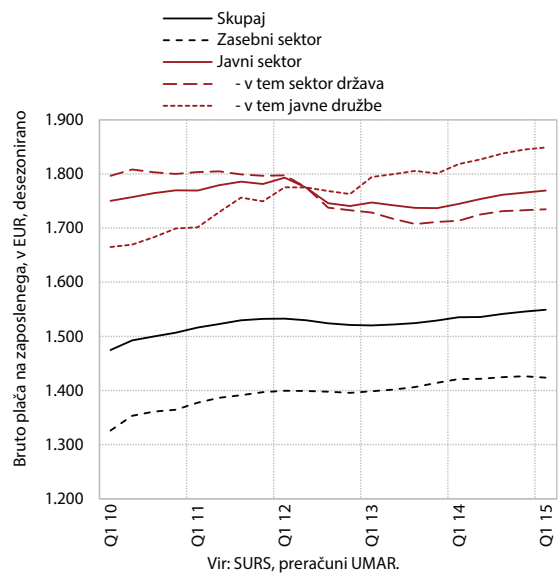
¹¹ To se kaže tudi v opaznem zmanjšanju števila brezposelnih v starostni skupini 15-29 let, pri čemer je bilo v prvih petih mesecih letos v tej starostni skupini medletno 3.796 brezposelnih oseb manj, število vseh brezposelnih pa je bilo manjše za 7.481 oseb.

¹² Podobno kot v zadnjem letu se je v prvem četrtletju letos še nekoliko zvišala v sektorju država in v javnih družbah.

¹³ Dejavnosti B-E.

¹⁴ Dejavnosti G-N; R-S.

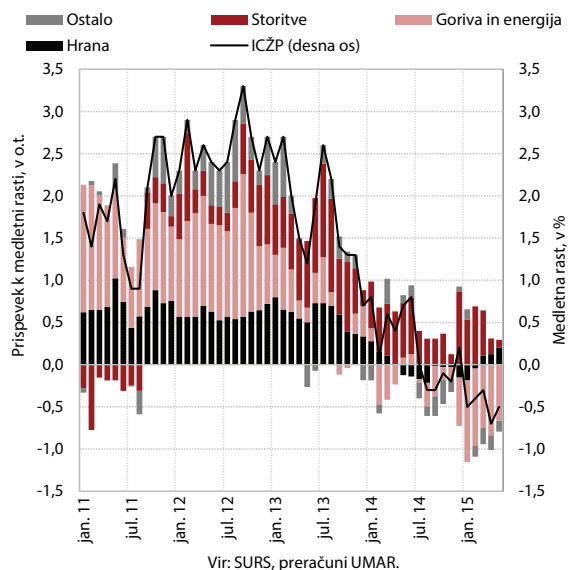
Slika 19: Povprečna bruto plača na zaposlenega

Cene

Nadaljevanje medletne deflacije v maju (-0,5 %) je bilo predvsem posledica padca **cen** energentov, padec pa so omilile nekoliko višje cene storitev. Cene življenjskih potrebščin so bile medletno nižje še peti mesec zapored. Na deflacijo še naprej vplivajo predvsem zunanji dejavniki (medletno nižje cene nafte), ki se odražajo v padajočih cenah energentov. Slednji so k medletnemu padcu cen v prvih petih mesecih (-0,5 %) v povprečju prispevali 0,8 o. t., med ostalimi skupinami cen pa so se v tem obdobju najbolj povišale cene storitev (v povprečju so prispevale 0,4 o. t.). Rast cen hrane ostaja skromna in pod vplivom višjih cen nepredelane hrane. Poleg zunanjih dejavnikov je na cenovna gibanja v preteklih četrtletjih

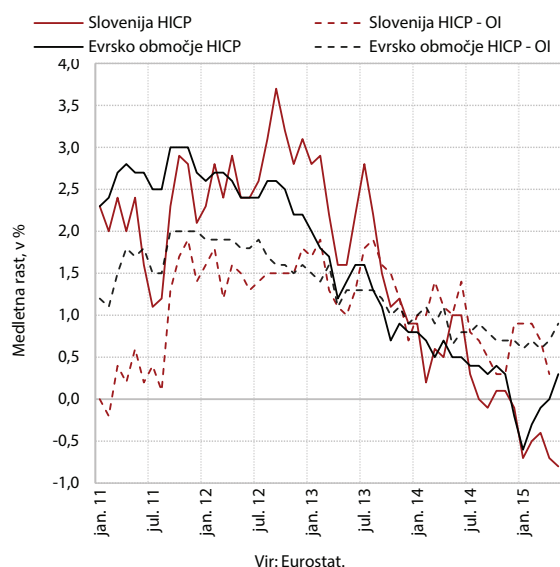
Slika 20: Struktura medletne inflacije

vplivalo tudi relativno skromno domače povpraševanje, ki se je odrazilo predvsem v medletno nižjih cenah trajnega in poltrajnega blaga. Osnovna inflacija, iz katere so izključeni vplivi zunanjih dejavnikov, kljub temu ostaja pozitivna in primerljiva z ravno v evrskem območju.

Maja je evrsko območje po petih mesecih ponovno zabeležilo inflacijo (0,3 %). Skromna medletna rast cen je odraz višjih cen storitev (0,6 o. t.), poleg njih pa so k inflaciji prispevale tudi višje cene nepredelane hrane (0,2 o. t.). Inflacijo so ob medletno nižjih cenah nafte znižale nižje cene energentov (-0,5 o. t.).

Slika 21: Dejanska in osnovna inflacija v Sloveniji in evrskem območju

Cene industrijskih proizvodov se na domačem trgu aprila medletno niso spremenile, na tujih trgih pa so se običutno zvišale (1,8 %). Na domača cenovna gibanja je vplivala predvsem nadaljnja rast cen v proizvodnji kovin in kovinskih izdelkov (3,0 %) ter proizvodnji IKT opreme in električnih naprav (3,1 %), nižje so bile cene v kemični in farmacevtski industriji (-1,7 %). Na tujih trgih se je medletna rast v primerjavi s preteklim mesecem okrepila (za 1 o. t.), h krepitvi so prispevale predvsem višje cene proizvodov prodanih izven evrskega območja. Zvišanje rasti povezujemo predvsem s padcem tečaja evra, višje pa so bile predvsem cene v proizvodnji kovin in kovinskih izdelkov (8,3 %) ter farmacevtski in kemični industriji (3,8 %). Tudi **uvozne cene** so bile po daljšem padcu aprila višje (0,5 %). Na skromno rast je ob umirjanju medletnega padca cen nafte vplivala predvsem nadaljnja krepitev rasti cen v kovinski industriji (7,3 %) ter v proizvodnji IKT opreme in električnih naprav (7,9 %). Rast so ponovno zavirale nižje cene v kemični in farmacevtski industriji (-2,3 %) ter v proizvodnji motornih vozil in plovil (-1,2 %).

Slika 22: Cene industrijskih proizvodov in uvozne cene

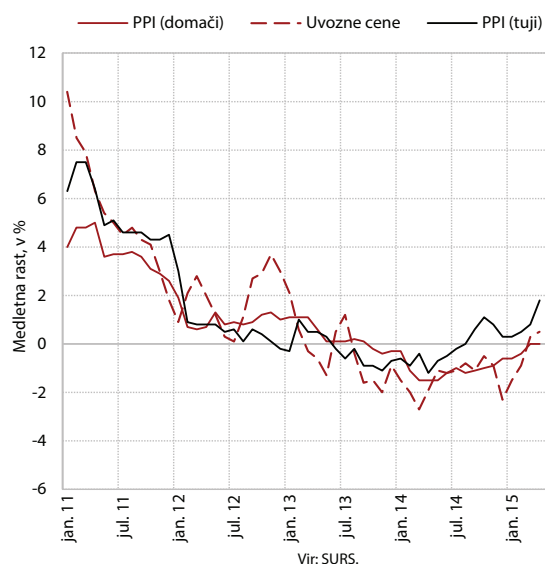

Tabela 6: Rast cen življenjskih potrebščin, v %

	2014	IV 15/III 15	IV 15/IV 14
Skupaj	0,2	0,1	-0,7
Hrana	-1,0	0,5	0,8
Goriva in energija	-4,1	-0,4	-6,3
Storitve	2,8	-0,6	0,6
Ostalo ¹	0,2	0,7	-0,4
Skupaj brez hrane in energije	1,3	0,1	0,1
Osnovna inflacija - odrezano povprečje ²	0,0	-0,1	-0,1
Regulirane cene	-2,6	-0,5	-7,4
Davčni vpliv - prispevek v o.t.	0,4	0,0	0,2

Vir: SURS, MGRT, preračuni UMAR.

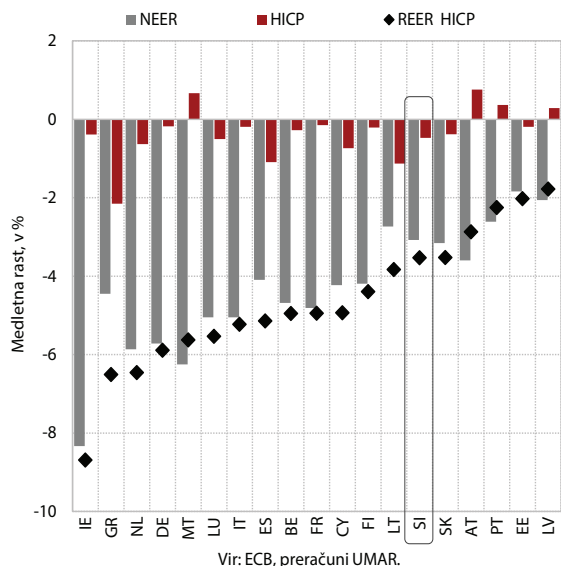
Opombe: ¹ Obleka, obutev, pohištvo, osebni avtomobili, alkoholne pijače, tobak, itd. ² Pristop z izključitvijo deleža ekstremnih sprememb cen v vsakem mesecu. Optimalni delež je določen v obdobju zadnjih petih let kot razlika med vrednostjo drsečega sredinskega povprečja in izračunanim odrezanim povprečjem.

Aprila se je pod vplivom padca tečaja evra nadaljevalo izboljševanje **cenovne konkurenčnosti**, ki pa je bilo med manjšimi v evrskem območju. Medletno zniževanje realnega efektivnega tečaja, deflacioniranega z relativnimi¹⁵ HICP, se je aprila okrepilo (-4,4 %) zaradi večjega padca tečaja evra, zlasti do valut zunaj EU¹⁶. Vpliv znižanja relativnih cen na cenovno konkurenčnost je bil manjši in podoben kot v predhodnih mesecih. Slovenija je bila v prvih štirih mesecih letos v skupini držav evrskega območja z manjšim medletnim izboljšanjem cenovne konkurenčnosti. Zaradi geografske strukture naše zunanje menjave¹⁷ so bili pozitivni učinki znižanja vrednosti evra na cenovno konkurenčnost Slovenije relativno manjši.

¹⁵ Slovenskih v primerjavi s trgovinskimi partnericami.

¹⁶ Ameriškega dolarja (-22,0 %), kitajskega juana (-22,9 %), južnokorejskega wona (-18,8 %), švicarskega franka (-14,8 %) in japonskega jena (-9,0 %).

¹⁷ Nadpovprečno velikega deleža menjav Slovenije z evrskim območjem.

Slika 23: Realni efektivni tečaji, deflacionirani s HICP, članice evrskega območja, januar–april 2015

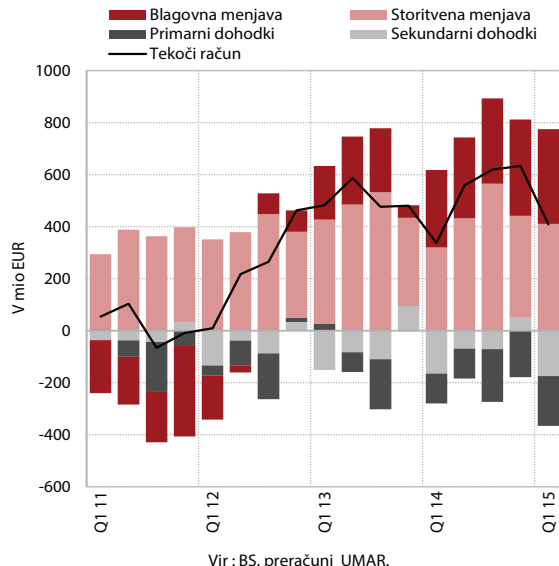
Plačilna bilanca

Presežek **tekočega računa plačilne bilance** se je v začetku letošnjega leta medletno povečal. Razlog je predvsem v nadaljnji rasti presežka v menjavi s tujino, ki je letos predvsem posledica boljših pogojev menjave.. Primanjkljaja primarnih in sekundarnih dohodkov sta bila medletno višja.

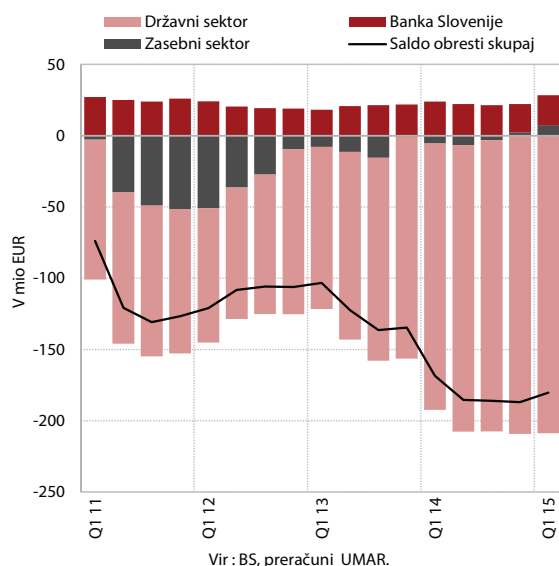
V prvem četrtletju letos se je presežek v **menjavi s tujino** medletno povečal zaradi rasti presežka v blagovni in storitveni menjavi. K višjemu nominalnemu saldu menjave s tujino so največ prispevali boljši pogoji menjave.¹⁸ Zaradi enake realne rasti izvoza in uvoza, pa je bil prispevek količinskih dejavnikov manj izrazit. Na višji presežek v blagovni menjavi je največ vplivala nominalna rast izvoza na trge EU, izvoz na trge nečlanice EU pa je bil nadalje nižji. Višji je bil tudi presežek v storitveni menjavi, k čemur je največ prispeval medletno manjši uvoz gradbenih in poslovnih storitev (slednji je posledica visoke lanske osnove, povezane s plačili pregleda kakovosti bank). Presežka v menjavi potovanj in transporta sta se nadalje povečala; k slednjemu je prispevala ugodna menjava transportnih storitev (zlasti železniški, zračni in cestni prevoz). Ob nadaljnji rasti relativno hitrejši prihodkov od potovanj nerezidentov kot rezidentov je bil neto priliv od potovanj višji.

Primanjkljaj **primarnih dohodkov** v prvem četrtletju povečujejo zlasti neto odlivi ostalih primarnih dohodkov. K temu so prispevali predvsem nižji prilivi evropskih sredstev, ki jih je bilo manj kot v enakem obdobju lani.

¹⁸ Pogoji menjave se izboljšujejo od drugega četrtletja 2013 in povečujejo kupno moč izvoza slovenskih podjetij, ki zaradi padca uvoznih cen znižujejo stroške poslovanja. V prvem letošnjem četrtletju so se pogoji menjave izboljšali za 1,3 %, večinoma zaradi nižjih evrskih uvoznih cen proizvodov predelovalnih dejavnosti, surovin in energentov.

Slika 24: Komponente salda tekočega računa plačilne bilance

Nadaljevali so se tudi neto odlivi dohodkov od kapitala. Zaradi zadolževanja v preteklih letih se neto plačila obresti državnega sektorja še naprej povečujejo. Nasprotno pa zasebni sektor, zaradi razdolževanja poslovnih bank in večjih naložb ostalih finančnih družb, prejema višje dohodke iz naslova finančnih naložb. BS izkazuje pozitivni saldo obresti, vrednost njenih finančnih naložb namreč precej presega obveznosti v okviru Evrosistema. Nekoliko višji primanjkljaj **sekundarnih dohodkov** je bil predvsem posledica manj prejetih raznih tekočih transferov državnega sektorja.

Slika 25: Saldo obresti po sektorjih

Finančne transakcije s tujino¹⁹ so bile v prvem četrtletju znova neto odlivne, in sicer v višini 798,4 mio EUR.

¹⁹ Brez rezervnih imetij.

Tabela 7: Plačilna bilanca

I-III 15, v mio EUR	Prilivi	Odlivi	Saldo	Saldo I-III 14
Tekoči račun	7.567,0	7.158,2	408,8	337,7
Blago	5.861,4	5.497,1	364,3	297,5
Storitve	1.258,4	847,4	411,0	320,5
Primarni dohodki	275,4	467,4	-192,0	-114,8
Sekundarni dohodki	171,8	346,3	-174,5	-165,5
Kapitalski račun	139,4	105,6	33,7	-0,2
Bruto pridobitve/odtujitve neproizved. nefinančnih imetij	44,6	35,7	8,9	6,0
Kapitalski transferi	94,8	69,9	24,9	-6,2
Finančni račun	346,7	1.125,0	778,3	333,0
Neposredne naložbe	392,4	39,2	-353,2	-81,4
Naložbe v vrednostne papirje	-287,2	337,5	624,7	-3.096,8
Finančni derivativi	-17,5	-1,1	16,5	-2,0
Ostale naložbe	259,0	769,6	510,5	3.355,7
Imetja	0,0	769,6	769,6	1.712,7
Obveznosti	259,0	0,0	-259,0	-1.643,1
Rezervna imetja	0,0	-20,2	-20,2	157,5
Statistična napaka	0,0	335,7	335,7	-4,6

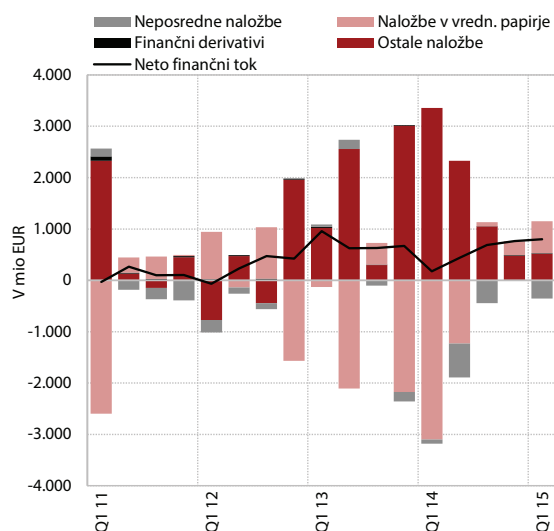
Vir: BS.

Opomba: Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za izdelavo plačilne bilance, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position).

Nadaljevali so se predvsem neto odlivi ostalih naložb in naložb v vrednostne papirje, neposredne naložbe pa so izkazovale neto povečanje obveznosti do tujine.

Neto odliv v prvem četrtletju je bil predvsem posledica povečanega obsega naložb v vrednostne papirje in vlog na računih v tujini. Neto odliv **naložb v vrednostne papirje** je znašal 624,7 mio EUR. Ostale finančne

Slika 26: Finančne transakcije plačilne bilance

Vir: BS, preračuni UMAR.

družbe²⁰ so kupovale lastniške in dolgoročne dolžniške vrednostne papirje, kar povezujemo z visokimi donosi na mednarodnih finančnih trgih. Poleg tega so državni sektor in poslovne banke odplačale del obveznosti do tujih portfeljskih vlagateljev. **Ostale naložbe** so bile neto odlivne v višini 510,5 mio EUR. Podjetja so okrepila kratkoročno komercialno kreditiranje, kar je povezano z rastjo izvoza blaga in storitev; gospodinjstva in ostale finančne družbe pa so povečali vloge na računih v tujini. Nadaljevalo se je odplačevanje posojil poslovnih bank v tujini, ki je bilo medletno manjše.

Neposredne naložbe so bile neto prilivne v višini 353,2 mio EUR zaradi priliva tujih neposrednih naložb v Slovenijo. Priliv je bil znatno večji kot enakem obdobju lani, prevladoval je lastniški kapital. Domače neposredne naložbe v tujino so ostale skromne.

Finančni trgi

Obseg kreditov domačim nebančnim sektorjem se še naprej zmanjšuje²¹. V prvih štirih mesecih letos je bil nižji za skoraj 240 mio EUR. Pretežen del znižanja je posledica razdolževanja podjetij in NFI, v manjši meri (za približno 45 mio EUR) pa se je znižal obseg kreditov državi. Obseg kreditov gospodinjstvom se je povečal. Zmanjševanje obveznosti bank do tujine se nadaljuje. Prirast vlog gospodinjstev v domačih bankah se umirja tudi zaradi iskanja alternativnih naložb. Kakovost bančnih terjatev se še postopoma izboljšuje, oblikovanje dodatnih rezervacij in oslabitev pa se umirja.

Obseg kreditov gospodinjstvom se je prvih štirih mesecih letos povečal za 63,5 mio EUR. To je predvsem posledica januarske apreciacije švicarskega franka²², saj se je obseg kreditov gospodinjstvom v preostalih mesecih pretežno zniževal. Zniževanje obsega potrošniških kreditov se je v prvih štirih mesecih letos v primerjavi z enakim obdobjem lani podvojilo (znašalo je 30 mio EUR), zniževanje obsega kreditov za ostale namene pa se je precej upočasnilo. Po januarju se znižuje le obseg kreditov gospodinjstvom v tujih valutah, zaradi pospešene konverzije v evrske kredite. Obseg deviznih kreditov se je ob razmeroma stabilnem tečaju švicarskega franka v zadnjih treh mesecih zmanjšal za skoraj 90 mio EUR, obseg evrskih kreditov pa se je povečal za več kot 70 mio EUR.

Razdolževanje **podjetij doma in v tujini se umirja, povečuje pa se razdolževanje NFI**. V prvih štirih mesecih se je obseg kreditov podjetij in NFI pri domačih bankah zmanjšal za približno 260 mio EUR, kar je za 2,1 % manj kot v primerljivem obdobju leta 2014. Od tega je razdolževanje podjetij znašalo približno 135 mio EUR, kar je za skoraj

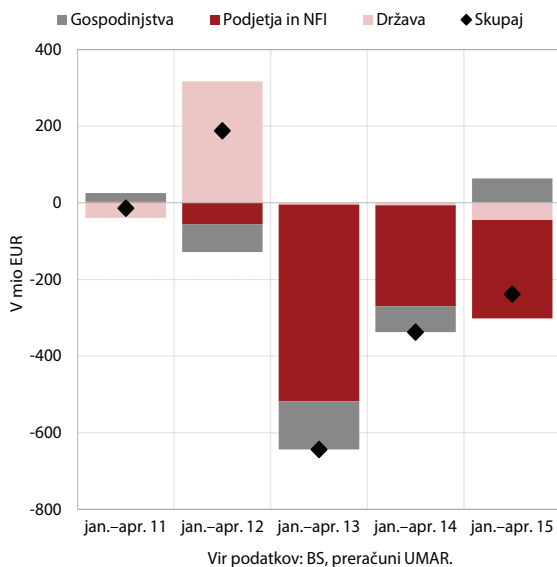
²⁰ Predvsem investicijski in pokojninski skladi ter zavarovalne družbe.

²¹ Pri gibanjih v prvih štirih mesecih letos je prikazana sprememba obsega na dan 30. 4. 2015 glede na dan 31. 12. 2014.

²² To je predvsem posledica januarske apreciacije švicarskega franka. Ocenjujemo, da se je zaradi tega obseg deviznih kreditov povečal za več kot 110 mio EUR.

dve tretjini manj kot v enakem obdobju lani. NFI so se v tem obdobju neto razdolžile za približno 120 mio EUR, v primerljivem obdobju lani pa so beležile rast obsega kreditov. Potem ko so se podjetja in NFI v tujini v prvih dveh mesecih leta neto zadolževala, so tuje kredite ob koncu prvega četrtertletja izrazito neto odplačevala. Samo aprila je neto odliv tujih posojil podjetij in NFI presegel 370 mio EUR. Približno tri četrtine tega je posledica dolgoročnega neto razdolževanja NFI. Neto odplačila tujih kreditov podjetij in NFI so v prvem četrtertletju znašala okrog 320 mio EUR, kar je približno dvakrat več kot v primerljivem obdobju leta 2014. Od tega so se podjetja neto razdolžila za približno 25 mio EUR, kar je za tri četrtine manj kot v enakem obdobju leta 2014. Razlike med domačimi in tujimi obrestnimi merami²³ so se marca nekoliko povečale na 145 b. t.

Slika 27: Spremembe obsega kreditov domačih bank gospodinjstvom, podjetjem in NFI ter državi

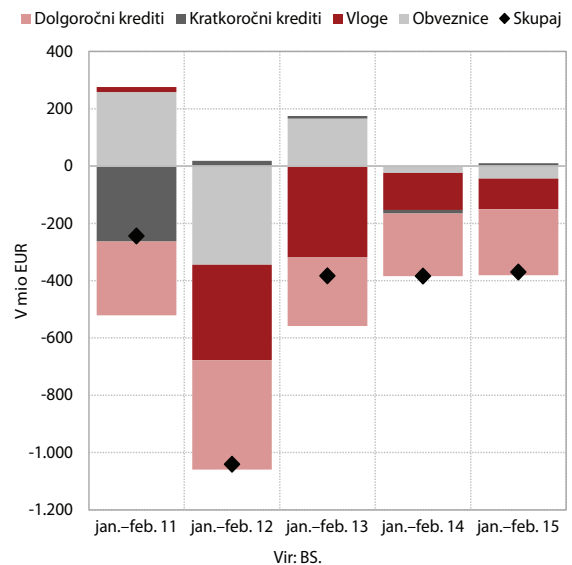

Razdolževanje bank v tujini je letos precej enakomerno in se je v prvih treh mesecih na mesečni ravni gibalo med 120 in 125 mio EUR. Neto odplačila tujih obveznosti so v prvem četrtertletju znašala okrog 370 mio EUR, kar je približno za 5 % manj kot v primerljivem obdobju lani. Obseg obveznosti do tujih bank se je konec prvega četrtertletja znižal na 4,7 mrd EUR in je predstavljal 10,9 % bilančne vsote bank.

Prirast obsega vlog gospodinjstev se letos močno umirja, aprila pa so se vloge na mesečni ravni celo znižale. Njihov obseg se je v prvih štirih mesecih letos povečal za 127 mio EUR, kar je za približno polovico manj kot v enakem obdobju preteklega leta. Ocenjujemo da je to tudi posledica nizkih obrestnih mer, ki so se od leta 2013 dalje izrazito znižale. Za kratkoročne vloge so že precej pod evrskim povprečjem, za dolgoročne vloge pa le nekoliko večje od evrskega povprečja. Gospodinjstva so

²³ Obrestne mere za kredite nad 1 mio EUR s spremenljivo in z do enega leta fiksno začetno obrestno mero.

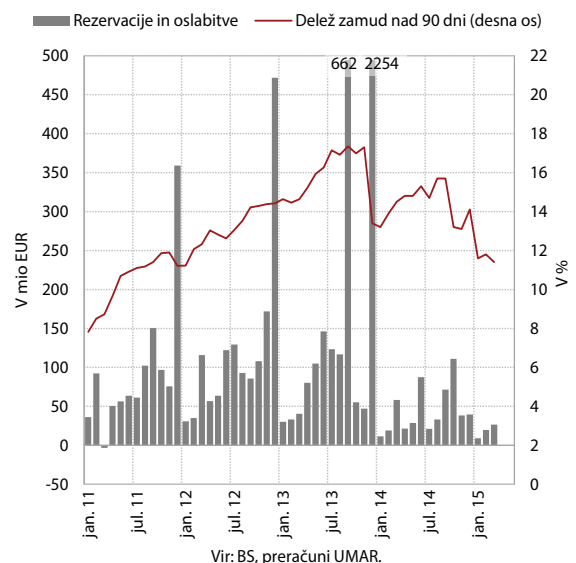
Slika 28: Neto odplačila tujih obveznosti domačih bank

prihranke že pričela prenašati med alternativne naložbe. To potrjujejo tudi visoki prilivi v vzajemne sklade, ki so v prvih štirih mesecih znašali že skoraj 110 mio EUR, kar je približno trikrat več kot v celotnem letu 2014. V bankah letos naraščajo le vloge čez noč, ki so se povečale za skoraj 540 mio EUR. Vloge države v domačih bankah pa so se v štirih mesecih letos povečale za 500 mio EUR. Prirast je predvsem posledica visokih aprilskih prilivov, ko je država prenesla sredstva z računa, odprtega pri centralni banki.

Kakovost bančne aktive se še naprej izboljšuje. Delež zamud nad 90 dni je bil konec prvega četrtertletja letos 11,4-odstoten²⁴, njihov obseg pa je znašal 4,2 mrd EUR, kar

Slika 29: Oblikovanje rezervacij in oslabitev ter delež zamud nad 90 dni v razvrščenih terjatvah v slovenskem bančnem sistemu

²⁴ Brez Probanke d.d. in Factor banke d.d. bi bil na ravni 10 %.

Tabela 8: Kazalniki finančnih trgov

Krediti domačih bank nebančnemu sektorju in varčevanje prebivalstva	Nominalni zneski, v mio EUR		Nominalna rast, v %		
	31. XII 14	30. IV 15	30. IV 15/31. III 15	30. IV 15/31. XII 14	30. IV 15/30. IV 14
Krediti skupaj	22.860,9	22.622,7	-0,9	-1,0	-12,4
Kreditni podjetjem in DFO	12.278,2	12.020,9	-1,6	-2,1	-21,6
Kreditni državi	1.820,3	1.775,8	0,1	-2,4	7,1
Kreditni gospodinjstvom	8.762,4	8.826,0	-0,1	0,7	-0,3
Potrošniški	2.104,1	2.074,5	-0,3	-1,4	-5,7
Stanovanjski	5.348,0	5.444,8	-0,2	1,8	2,9
Ostalo	1.310,4	1.306,7	0,5	-0,3	-3,7
Bančne vloge gospodinjstev skupaj	15.355,6	15.482,5	-0,7	0,8	4,3
Čez noč	7.373,6	7.911,8	0,5	7,3	19,1
Kratkoročno vezane	3.272,5	2.982,7	-5,6	-8,9	-17,8
Dolgoročno vezane	4.704,9	4.579,6	0,8	-2,7	0,2
Vloge na odpoklic	4,6	8,3	2,4	81,3	118,2
Vzajemni skladi	2.150,7	2.489,8	1,4	15,8	31,8
Bančne vloge države skupaj	1.909,4	2.392,4	47,2	25,3	23,4
Čez noč	24,6	461,0	358,1	1.774,4	7,4
Kratkoročno vezane	860,6	582,1	77,0	-32,4	-46,0
Dolgoročno vezane	955,2	1.265,9	12,3	32,5	214,2
Vloge na odpoklic	69,0	83,5	22,5	20,9	190,9

Vir: Bilten BS, ATVP, preračuni UMAR.
Opomba: NFI – nenedarne finančne institucije.

je za 250 mio EUR manj kot konec leta 2014. Pretežen del znižanja je posledica nadaljnega zmanjševanja obsega zamud nad 90 dni do tujcev, nekoliko pa se je znižal tudi obseg nedonosnih terjatev do domačih podjetij. Na postopno izboljševanje kakovosti bančnih terjatev pa kaže tudi neto oblikovanje rezervacij in oslabitev v slovenskem bančnem sistemu, ki je v prvem četrtletju letos znašalo 51,5 mio EUR, kar je za približno 40 % manj od primerljivega obdobja v letu 2014.

Javne finance

Javnofinančni primanjkljaj²⁵ je v prvem četrtletju znašal 653,9 mio EUR, kar je podobno kot v enakem obdobju lani. Tako javnofinančni prihodki kot odhodki so bili namreč blizu ravni iz prvega četrtletja lani. Odhodki, zmanjšani za plačila obresti, so bili medletno nižji (za 48 mio EUR oz. 1,3 %); tako je bil primarni proračunski primanjkljaj²⁶ (159,2 mio EUR) za četrtnino nižji.

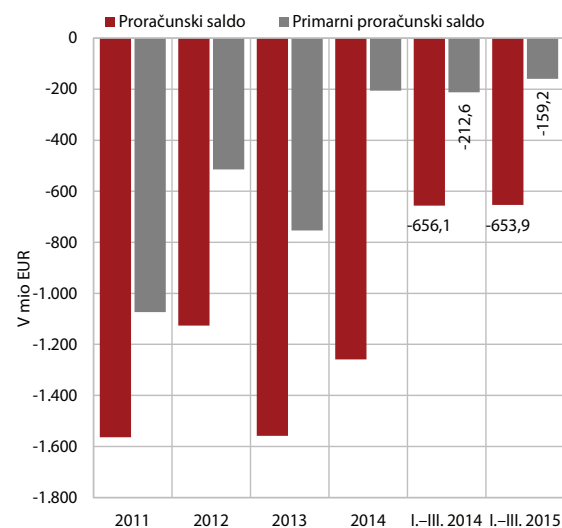
Javnofinančni prihodki so bili v prvem četrtletju podobni kot v enakem obdobju lani. Izpad nedavnih prihodkov (-39,4 %) zaradi nižjega vplačila presežka iz upravljanja enotnega zakladniškega računa (EZR) v državni proračun²⁷ so nadomestili višji davčni prihodki (3,8 %)

²⁵ Po podatkih konsolidirane globalne bilance javnega financiranja (po metodologiji denarnega toka).

²⁶ Primarni proračunski saldo ne upošteva prihodkov in odhodkov iz naslova obresti.

²⁷ Presežek EZR v letu 2014 (vplačan v državni proračun v prvem četrtletju letos) je bil nižji od presežka EZR v letu 2013 (vplačanega v državni

Slika 30: Proračunski saldo in primarni proračunski saldo

Vir: MF, Bilten javnih financ, preračuni UMAR.

in višji prihodki iz socialnih prispevkov (2,7 %). Medletna rast davčnih prihodkov izhaja iz višjih prihodkov od davka na dodano vrednost (DDV), trošarin in nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč (NUSZ). Višji prihodki od DDV so povezani s krepitvijo zasebne potrošnje, deloma pa tudi z izboljšanjem izpolnjevanja davčnih obveznosti. Glavnina rasti prihodkov od trošarin izhaja iz medletno višjih trošarinskih dajatev, višji prihodki od NUSZ pa so

proračun v prvem četrtletju lani) predvsem zaradi predčasne razvezave depozitov (in pripisa obresti) v letu 2013.

Tabela 9: Konsolidirani javnofinančni prihodki

	2011	2012	2013	2014	I-III 2014	I-III 2015		
	Medletna rast v %					Mio EUR	Rast v %	Prisp. k rasti v o.t.
JAVNOFINANČNI PRIHODKI	1,3	0,1	-1,8	5,2	6,3	3.633,80	0	0
DAVČNI PRIHODKI*	4,3	-0,8	-4,5	5,3	9,6	1.912,90	3,8	1,9
Dohodnina	0,7	1,1	-10,1	2,5	3,3	501	1,5	0,2
Davek od dohodkov pravnih oseb	48,8	-13,6	-54	76,6	4,4	101	-2,2	-0,1
Davki na nepremičnine	1,4	8,7	7,1	-9,4	-58,3	17	164,3	0,3
Davek na dodano vrednost	1,8	-2,9	4,3	4,1	13,6	749,9	5,6	1,1
Trošarine	1,6	6,7	-4,5	0	6,8	345,4	7,8	0,7
PRISPEVKI ZA SOC.VARNOST	0,6	-0,4	-2,2	2,8	3,1	1.339,50	2,7	1
NEDAČNI PRIHODKI	-10,2	10,1	8,4	19,9	10,6	159,3	-39,4	-2,9
PREJETA SREDSTVA IZ EU	12,5	3,7	11	10,9	-0,6	207,7	-1	-0,1
OSTALI PRIHODKI (kapit. in transf. prihodki, donacije)	-56,5	-4,7	23,5	-50,9	-40,6	14,4	0,6	0

Vir: MF – Bilten javnih financ, preračuni UMAR.

Tabela 10: Konsolidirani javnofinančni odhodki

	2011	2012	2013	2014	I-III 2014	I-III 2015		
	Medletna rast v %					Mio EUR	Rast v %	Prisp. k rasti v o.t.
JAVNOFINANČNI ODHODKI	-0,9	-2,5	1	2,9	3,7	4.287,60	-0,1	-0,1
TEKOČI ODHODKI	-0,5	-1,6	0,4	3	4,4	1.970,10	2,4	1,1
Plače in drugi izdatki zaposlenim, vključno s soc. prispevki delodaj.	-0,8	-4	-3	-0,2	1,2	926,2	0,7	0,2
Izdatki za blago in storitve	-2,7	-2,9	-5,7	-0,3	-4,9	500,4	-5,9	-0,7
Plačila obresti	7,9	23	29,7	30,6	41,6	497,2	10,1	1,1
Rezerve	56,1	-12,2	119,8	-28,4	-63,5	46,2	125	0,6
TEKOČI TRANSFERI	2,5	-1,7	-0,2	-1	1,8	1.933,20	-2,6	-1,2
V tem: transferi posameznikom in gospodinjstvom	4,1	-2,3	-0,6	-0,1	-0,9	1.564,10	0,1	0,1
IZDATKI ZA INVESTICIJE	-18,2	-11,5	9,4	26,9	19,3	213,2	-2,9	-0,2
PLAČILA V PRORAČUN EU	2,1	-3,7	9	-5,3	0,5	171,1	5,2	0,2
OSTALI PRIHODKI (kapit. in transf. prihodki, donacije)	-56,5	-4,7	23,5	-50,9	-40,6	14,4	0,6	0

Vir: MF – Bilten javnih financ, preračuni UMAR.

posledica zamika pobiranja te dajatve za leto 2014 v prve mesece letošnjega leta. Rast prihodkov iz prispevkov za socialno varnost izhaja iz širitve prispevne osnove²⁸ in izboljšanja stanja na trgu dela.

Javnofinančni odhodki so bili v prvih dveh mesecih medletno nižji, marca pa so se okrepili, tako da so v prvem četrtletju ostali skoraj nespremenjeni v primerjavi z enakim obdobjem lani. Višji so bili tekoči odhodki (2,4 %) in plačila v proračun EU (5,2 %), nižji pa izdatki za investicije (-2,9 %). Višji tekoči odhodki so posledica še vedno naraščajočih plačil obresti, delno pa tudi višjih rezerv²⁹ in mase plač (vključno s socialnimi prispevki delodajalca);

²⁸ Od 1. 1. 2015 se na dohodke iz študentskega dela plačujejo polni prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter prispevki delodajalca za zdravstveno zavarovanje. 1. 2. 2014 je prišlo do dviga prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje za nekatere oblike samostojnega in drugega neodvisnega dela (npr. prek podjemnih in avtorskih pogodb).

²⁹ Povečanje sredstev za rezerve je povezano z oblikovanjem vodnega sklada in sklada za podnebne spremembe.

izdatki za blago in storitve so bili nižji. Nižji so bili tudi tekoči transferi (-2,6 %), kar pa je povezano predvsem z nižjimi transferi v sklade socialnih zavarovanj. To je bilo v veliki meri s (pre)visoko izkazanimi transferi marca lani (čemer je aprila sledil negativni popravek)³⁰. Transferi posameznikom in gospodinjstvom so bili medletno nekoliko višji.

Neto položaj državnega proračuna RS do proračuna EU je bil aprila pozitiven (72,1 mio EUR), v prvih štirih mesecih pa je bil podoben kot v enakem obdobju lani. V državni proračun je bilo aprila prejetih 106,8 mio EUR, v proračun EU pa je bilo vplačanih 34,7 mio EUR. V prvih štirih mesecih

³⁰ Pri beleženju transferov iz blagajne ZPIZ v blagajno ZZS občasno prihaja do neuskladenosti pri mesečni razporeditvi denarnih tokov po kontih. Tako je marca 2014 prišlo do (pre)visoko izkazanih transferov v sklade socialnih zavarovanj, čemer je naslednji mesec sledil negativni popravek; na strani prihodkov je do podobnega neskladja prišlo pri kategoriji drugi davki. Posledično transferi v sklade socialnih zavarovanj v prvem četrtletju izkazujejo visok medletni padec. Ocenjujemo, da ta neskladja nimajo pomembnega vpliva na izkazan proračunski primanjkljaj.

Okvir 3: Črpanje kohezijskih sredstev iz programskega obdobja 2007–2013

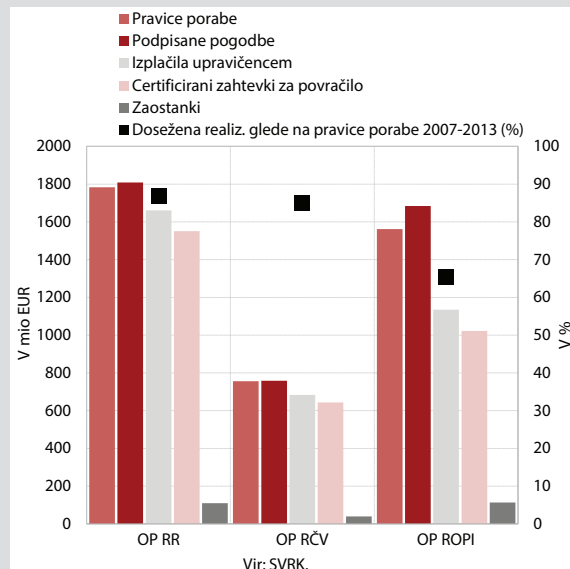
V programskem obdobju 2007–2013 je bilo do prvega četrtrletja letos počrpanih približno 85 % razpoložljivih EU sredstev za izvajanje kohezijske politike. V skladu s pričakovanji se je v drugi polovici leta 2014 črpanje sredstev za izvajanje kohezijske politike pospešilo in se nadaljevalo tudi začetku leta 2015. V zadnjem letu je bilo izplačanih skupno 772 mio nepovratnih sredstev, od tega v prvem četrtrletju letos 82 mio EUR, kar je nekoliko manj kot v preteklih četrtrletjih. Letos je bil največji del sredstev izplačan za program OP ROPI, ki pa ima tudi najnižji odstotek realizacije. Skupno je bilo od začetka obdobja iz državnega proračuna za vse tri operativne programe (OP RR, OP RČV, OP ROPI)¹ izplačanih slabe 3,5 mrd EUR sredstev, kar predstavlja 85,0 % razpoložljivih pravic porabe², v proračun pa je bilo povrnjene³ 3,2 mrd EUR, oz. 78,4 % razpoložljivih pravic porabe. V celotnem obdobju so se najuspešneje črpala sredstva operativnih programov krepitve regionalnih razvojnih potencialov (OP RR), najslabšo realizacijo glede na razpoložljive pravice porabe pa so imela sredstva Kohezijskega sklada, ki so namenjena financiranju projektov okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI).

Zaradi cilja počrpanja vseh predvidenih evropskih sredstev do zaključka programskega obdobja so bile pri vseh operativnih programih dodeljene dodatne pravice porabe. Te pravice so za rezervne projekte, katerih izvedba ne predstavlja večjega tveganja in bi lahko nadomestila projekte, ki se ne izvajajo.⁴ Najvišji odstotek dodatnih sredstev glede na pravice porabe je bil dodeljen OP ROPI (16 % dodatnih sredstev), kjer je bila doslej tudi najnižja realizacija, saj je bilo upravičencem izplačanih le 72,6 % sredstev, v državni proračun pa je bilo povrnjenih 65,4 % sredstev. Najnižja realizacija izplačil iz proračuna RS je bila na področju ravnanja s komunalnimi odpadki (33,2 % glede na pravice porabe) in na področju železniške infrastrukture (55,2 % glede na razpoložljive pravice porabe). Znotraj teh razvojnih prioritetej je v okviru spremembe OP ROPI prišlo tudi do prerazporeditev sredstev na druge projekte. Pri OP RR⁵ in OP RČV je bilo dodeljenih dodatnih pravic porabe manj, saj sta deleža izplačanih sredstev upravičencem in povrnjenih sredstev v državni proračun precej višja. Po napovedih Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko⁶ se v letih 2015 in 2016 pričakuje za 500,8 mio EUR dodatnih zahtevkov za povračilo.

Slovenija je v zadnjem letu sprejela več ukrepov za pospešeno črpanje preostalih sredstev v programskem obdobju 2007–2013. Za zagotovitev bolj učinkovitega črpanja so bile sprejete spremembe operativnih programov s ciljem prerazporeditve nedodeljenih sredstev v vsebine, kjer so sredstva bolj potrebna in kjer se bodo uspešnejše in hitreje črpala. Pozorno se spremljajo tudi tvegani projekti, zmanjšujejo pa se tudi zaostanki pri povračilih EU sredstev. Glavni cilj ukrepov je, da se programsko obdobje zaključi brez izgube evropskih sredstev, saj je v skladu s pravili t+3/t+2 leto 2015 zaključno leto tega obdobja. Za doseg cilja 100 % črpanja je treba letos še okoli 622 mio EUR izplačati iz proračuna, od tega 483 mio EUR pri OP ROPI.

Gledano po statističnih regijah⁷ je posameznim regijam namenjenih dve tretjini vseh kohezijskih sredstev. Preostanek je namenjen Sloveniji kot eni regiji, predvsem iz programov OP RR in OP RČV. Najvišjo stopnjo realizacije glede na planirana izplačila beleži Zasavska (130,3 %), najnižjo pa Goriška statistična regija (64,7 %). Največ nepovratnih sredstev namenjenih infrastrukturnim in okoljskim projektom je bilo izplačanih upravičencem v Pomurski regiji (261,9 mio EUR oz. 24,4 % vseh izplačil za OP ROPI).

Slika 31: Črpanje sredstev kohezijske politike za programsko obdobje 2007–2013, stanje na dan 31.03.2015

¹ OP RR – Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov, OP RČV – Operativni program razvoja človeških virov, OP ROPI – Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture.

² Slovenija v programskem obdobju 2007-2013 razpolaga s 4,1 mrd EUR pravic porabe za izvajanje kohezijske politike.

³ Zaradi nastanka neupravičenih izdatkov, finančnih korekcij, razkoraka med izplačili iz državnega proračuna in predloženimi zahtevki za povračilo EU sredstev ter drugih ugotovljenih nepravilnosti, povračila iz EU proračuna niso nikoli enaka izplačilom iz proračuna RS, temveč so ustrezno nižja.

⁴ Zaenkrat je bilo skupno s sredstvi iz naslova dodatnih pravic porabe (npr. zaradi visoke stopnje tveganja pri realizaciji) Sloveniji dodeljenih 4,4 mrd EUR (107,1 % razpoložljivih sredstev).

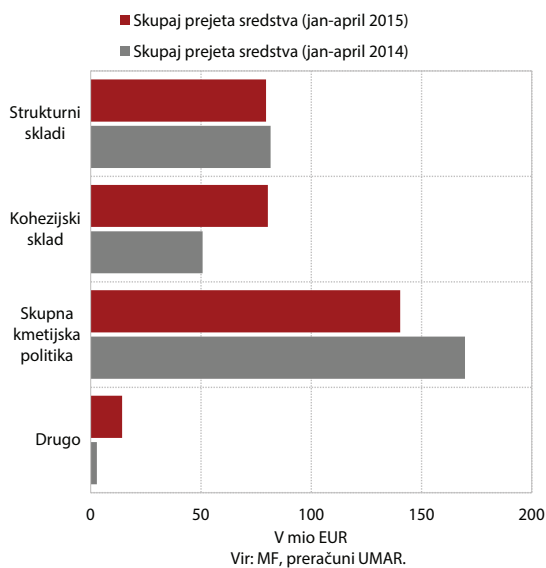
⁵ V okviru OP RR je bilo največ dodatnih pravic porabe dodeljeno za konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost ter gospodarsko-razvojno infrastrukturo

⁶ Na osnovi akcijskega načrta, četrtrletnega poročila za leto 2015 in pričakovanih certificiranih zahtevkov za povračilo.

⁷ Stanje na dan 31.01.2015

letos je neto položaj državnega proračuna do proračuna EU znašal 108,5 mio EUR, kar je podobno kot v enakem obdobju lani. Slovenija je vplačala v proračun EU 205,8 mio EUR, iz njega pa prejela 314,3 mio EUR. Največji del prejetih povračil predstavljajo sredstva za izvajanje skupne kmetijske in ribiške politike EU (140,3 mio EUR), od tega veliko večino neposredna plačila v kmetijstvu (131,7 mio EUR³¹). Iz naslova Kohezijskega sklada in iz strukturnih skladov smo prejeli 80,3 mio EUR, zgolj iz strukturnih skladov 79,5 mio EUR (56,5 iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in 23,0 mio EUR iz Evropskega socialnega sklada).

Slika 32: Prejeta sredstva iz proračuna EU v državni proračun RS

³¹ To je v veliki meri posledica dinamike plačil v kmetijstvu, saj je vsako leto največ prilivov iz naslova neposrednih plačil marca in aprila.

izbrane teme

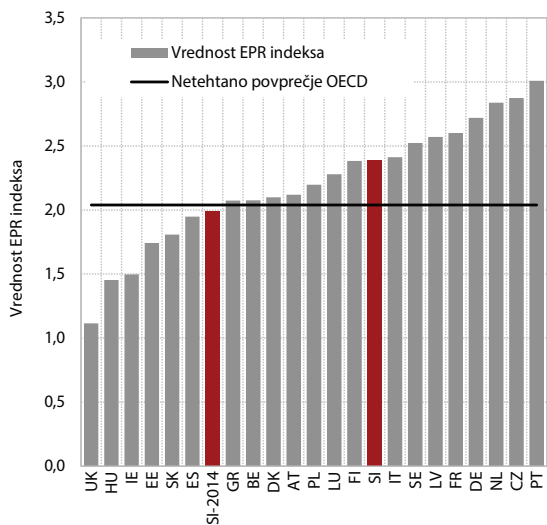
Učinki sprememb v regulaciji trga dela

Sredi aprila leta 2013 so začeli veljati novi Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) in spremembe Zakona o urejanju trga dela (ZUTD-A). Spremembe v ZDR-1 so bile namenjene dograjevanju sistema varne prožnosti z zagotavljanjem ustrežnejšega varstva pravic delavcev, zniževanjem stroškov dela, poenostavitvijo postopkov odpuščanja za delodajalce ter učinkovitejšim izvajanjem nadzora in sodnega varstva. Večji prožnosti so bile namenjene tudi nekatere določbe ZUTD-A. Osrednji cilji sprememb so bili: (i) zmanjšanje segmentacije trga dela, (ii) povečanje fleksibilnosti, (iii) povečanje delovnopravnega varstva zaposlenih.

Vlada RS je v septembru 2013 imenovala delovno skupino za spremljanje učinkov sprememb v regulaciji trga dela. Delovno skupino, ki jo je vodil UMAR, sestavljajo tudi predstavniki MDDSZ, ZRSZ, SURS, MF, IRSD in zunanji strokovnjaki. Delovna skupina je vzpostavila nabor kazalnikov za merjenje učinkov in pripravila dve poročili. V nadaljevanju predstavljamo glavne ugotovitve z vidika uresničevanja zastavljenih ciljev.

Spremembe regulacije so se odrazile v zmanjšanju varovanja zaposlitve, merjeno z indeksom varovanja zaposlitve. Indeks (metodologija OECD) služi za primerjavo fleksibilnosti regulacije³² trga dela med državami. Njegova vrednost se je za Slovenijo najbolj znižala v primeru varovanja redne zaposlitve zoper individualno odpoved, kjer se Slovenija danes uvršča

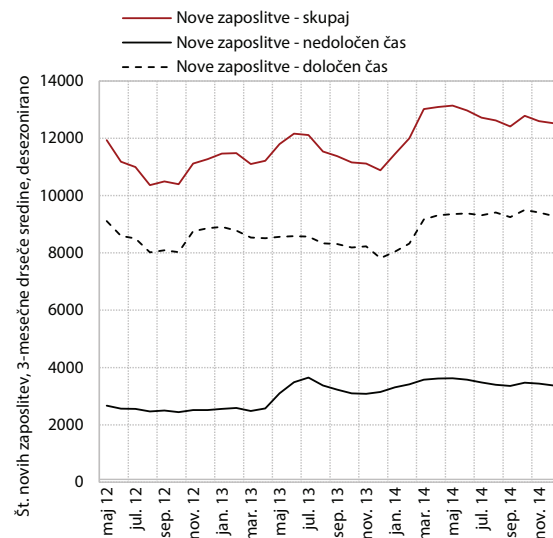
Slika 33: Vrednosti indeksa varovanja redne zaposlitve v primeru individualne odpovedi (EPR) v državah OECD, ki so hkrati tudi članice EU

Vir: OECD. Opomba: Slovenija-2014 označuje vrednost indeksa za Slovenijo po uveljavitvi sprememb.

³² Indeks in njegovi podindeksi lahko zavzamejo vrednosti med 0 in 6, pri čemer višja vrednost označuje bolj togo ureditev, urejajo pa tri področja regulacije: (i) varovanje redno zaposlenega zoper individualno odpoved (EPR), (ii) urejenost začasnih oblik zaposlenosti (EPT) in (iii) specifične zahteve ob kolektivnem odpuščanju (EPC).

Slika 34: Nove zaposlitve glede na tip pogodbe, desezonirano

Vir: SURS (SRDAP), preračuni UMAR.

pod povprečje OECD, to področje pa ima manj togo urejeno zgolj pet držav EU, ki so hkrati tudi članice OECD. Manjše varovanje zaposlitve je pogoj za večjo mobilnost na trgu dela.

Sprejete zakonodajne spremembe so zmanjšale varovanje zaposlitve s ciljem povečanja fleksibilnosti³³ trga dela, ki se je odrazila tudi v manjši zadržanosti delodajalcev do zaposlovanja. Analiza delovne skupine je pokazala, da se večja fleksibilnost trga dela³⁴ po uveljavitvi reforme kaže zlasti v večjem številu novih sklenjenih pogodb o zaposlitvi in večjem zaposlovanju mladih in starejših. K pozitivnemu učinku so prispevale tudi ugodnejše gospodarske razmere.³⁵ Na večje zaposlovanje kažejo podatki iz statističnega registra delovno aktivnega prebivalstva (SRDAP) o številu novih sklenjenih pogodb. Število teh pogodb se je opazno povečalo neposredno po uveljavitvi zakonodajnih sprememb. To je bila predvsem posledica povečanja števila novih pogodb sklenjenih za nedoločen čas. Število takšnih novih zaposlitev se je na višji ravni obdržalo tudi v letu 2014. V začetku leta 2014 se je povečalo tudi število sklenjenih novih zaposlitev za določen čas. Kljub ugodnejšim gospodarskim razmeram ocenjujemo, da je povečanje zaposlitev za določen čas posledica še vedno šibkega okrevanja gospodarske aktivnosti. Delež novih zaposlitev za določen čas tako še vedno ostaja visok, saj so delodajalci pri novih zaposlitvah

³³ Fleksibilnost trga dela opredeljujemo kot splet dejavnikov, ki določajo možnosti prilagajanja delodajalcev spremembam v povpraševanju.

³⁴ Empirične raziskave kažejo, da zmanjšanje varovanja zaposlitve in posledično povečanje fleksibilnosti na trgu dela v splošnem povečuje tokove v in iz brezposelnosti, zmanjšuje segmentacijo trga dela, v ugodnih gospodarskih razmerah pa zmanjšuje tudi brezposelnost ranljivih skupin, kot so dolgotrajno brezposelni, mladi in ženske.

³⁵ Kadar manj toga zakonodaja podjetjem dopušča lažje prilagajanje različnim gospodarskim razmeram, imajo reforme v ugodnih razmerah pozitiven učinek na zmanjševanje brezposelnosti, saj podjetja lažje in hitreje zaposlujejo. Kadar pa v gospodarstvu prevladujejo slabe razmere, lahko lažje odpuščanje poveča odliv iz zaposlenosti v brezposelnost.

Tabela 11: Nove zaposlitve glede na tip pogodbe, po starostnih skupinah, v obdobju od aprila do decembra po posameznih letih¹

	IV-XII 2012		IV-XII 2013		IV-XII 2014	
	Število	Število	Rast glede na enako obdobje leta prej	Število	Rast glede na enako obdobje leta prej	
Skupaj						
15-29 let	35.450	34.361	-3,1	39.921	16,2	
30-54 let	58.061	63.305	9,0	67.121	6,0	
55 let in več	4.765	4.825	1,3	5.914	22,6	
Skupaj	98.276	102.491	4,3	112.956	10,2	
Nedoločen čas						
15-29 let	4.748	6.478	36,4	8.446	30,4	
30-54 let	16.180	20.494	26,7	20.103	-1,9	
55 let in več	1.195	1.456	21,8	1.411	-3,1	
Skupaj	22.123	28.428	28,5	29.960	5,4	
Določen čas						
15-29 let	30.702	27.883	-9,2	31.475	12,9	
30-54 let	41.881	42.811	2,2	47.018	9,8	
55 let in več	3.570	3.369	-5,6	4.503	33,7	
Skupaj	76.153	74.063	-2,7	82.996	12,1	

Vir: SURS (SRDAP), preračuni UMAR.

Obdobje od aprila do decembra v posameznem letu je izbrano zaradi lažje medletne primerjave učinkov, ki so jih imele zakonodajne spremembe po začetku njihove veljavnosti marca 2013, ne da bi na interpretacijo podatkov vplivalo tipično sezonsko gibanje novih zaposlitev znotraj posameznega leta.

v letu 2014 v kar 72,7 % primerov posegli po pogodbi za določen čas³⁶.

Po uveljavitvi zakonodajnih sprememb se je zaposlovanje povečalo zlasti mladimi in starejšimi. Po uveljavitvi zakonodajnih sprememb se je število novih zaposlitev začelo povečevati, na to pa je vplivalo tudi okrevanje gospodarske aktivnosti. Pri tem je bilo v obdobju od aprila do decembra 2013 sklenjenih več pogodb za nedoločen čas, kar lahko nakazuje, da je na večjo pripravljenost delodajalcev za zaposlovanje za nedoločen čas vplivalo manjše varovanje zaposlitve za nedoločen čas. Še posebej močno pa se je povečalo število novih pogodb sklenjenih za nedoločen čas med mladimi (15-29 let), kar je v skladu z ekonomsko teorijo, ki predvideva, da manj restriktivno varovanje zaposlitve zmanjšuje ovire za vstop mladih na trg dela. Na večje zaposlovanje mladih so poleg manjšega varovanja zaposlitve vplivale tudi druge zakonske spremembe³⁷ in ukrepi v okviru aktivne politike zaposlovanja. Manjše varovanje zaposlitve starejših zaposlenih, ki ga je uvedel ZDR-1, se je odrazilo tudi v njihovem večjem novem zaposlovanju. Medtem ko je bilo število novih zaposlitev starejših od 55 let v obdobju od aprila do decembra leta 2013 le rahlo večje kot leto prej, se je v enakem obdobju leta 2014 zaposlovanje starejših opazneje povečalo. V letu 2014 se je povečala tudi stopnja delovne aktivnosti starostne skupine 55-64 let, ki je bila za 1,9 o. t. višja kot v letu 2013, vendar ostaja še vedno med najnižjimi v EU. Na višjo stopnjo delovne aktivnosti starejših je vplivala

tudi pokojninska reforma, ki je stopila v veljavo v letu 2013, postopno pa se uveljavlja tudičasno in občasno delo upokoencev.

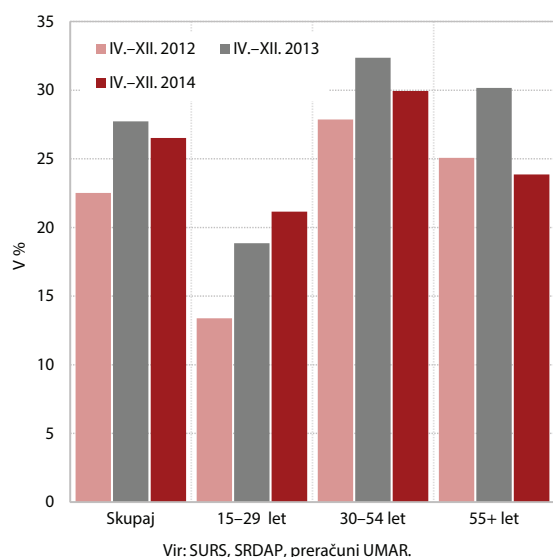
Sprejete zakonodajne spremembe so delovale tudi v smeri zmanjšanja segmentacije, ki pa je še vedno problem. Delež novih zaposlitev za nedoločen čas namreč ostaja nizek tudi po uveljavitvi sprememb. **Močna segmentacija trga dela je** že vrsto let pereč problem trga dela v Sloveniji.³⁸ Za zmanjšanje segmentacije je novi ZDR-1 uvedel: (i) odpravnino v primeru prenehanja pogodbe za določen čas, ki je sklenjena za eno leto ali manj, v višini petine povprečne mesečne plače, (ii) dodatne omejitve pri veriženju pogodb za isto delo z zakonsko opredeljitvijo istega dela, (iii) omejitve pri pogodbah za določen čas v primeru agencijskih delavcev, (iv) skrajšal odpovedne roke v primeru redne zaposlitve in (v) zmanjšal odpravnino za nekatere kategorije zaposlenih. V prvem letu po uveljavitvi sprememb je število novih zaposlitev za nedoločen čas naraščalo hitreje kot za določen, kar je pripeljalo do povečanja deleža zaposlitev za nedoločen čas med novimi zaposlitvami. Čeprav se je delež novih zaposlitev za določen čas v skupnih novih zaposlitvah v letu 2014 ob negotovem okrevanju gospodarske aktivnosti medletno nekoliko povečal, je bil delež novih zaposlitev za nedoločen čas v letu 2014 večji kot v letu 2012.

³⁶ V letu 2013 je bil delež novih zaposlitev za določen čas 73,2-odstoten.

³⁷ Zakon o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva za delodajalca oprošča plačila socialnih prispevkov za 24 mesecev v primeru zaposlitve brezposelne osebe, mlajše od 30 let.

³⁸ Manjša segmentiranost trga dela glede na tip zaposlitve lahko pomembno vpliva na sposobnost prilagajanja trga dela ob znižanju gospodarske aktivnosti. Študija EK (*EC – Employment and Social Developments in Europe 2014. (2015). Bruselj: Evropska komisija*) namreč ugotavlja, da je bil učinek padca aktivnosti na zaposlenost v državah z odprtim in manj segmentiranim trgom dela manjši.

Slika 35: Delež novih zaposlitev za nedoločen čas v vseh novih zaposlitvah, po starostnih skupinah, v %

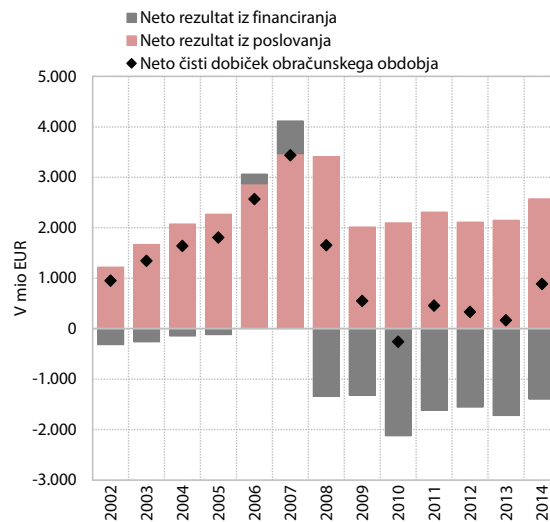
Pozitivni znaki sprememb v regulaciji trga dela so tudi na področju povečanja pravne varnosti zaposlenih. Delovna skupina ugotavlja, da se je izboljšal nadzor nad sklepanjem pogodb o zaposlitvi za določen čas in nadzor Inšpektorata za delo nad nelegalno uporabo drugih oblik dela, kadar so prisotni elementi delovnega razmerja. Za leto 2014 je značilna tudi manjša uporaba možnosti, ki nadgrajujejo varstvo zaposlenih v primeru neizplačanih plač in nadomestil plač. Slednje je lahko povezano z okrevanjem gospodarske aktivnosti in posledično manjšega števila primerov neizplačanih plač in nadomestil plač.

Spremembe v regulaciji trga dela so delovale v smeri zastavljenih ciljev. Ob merjenju učinkov je treba poudariti, da so se v relativno kratkem obdobju od uveljavitve sprememb pokazali predvsem kratkoročni učinki, ki jih lahko pripišemo tudi spremembam v regulaciji trga dela. Oceno učinkov sicer otežuje relativno kratko obdobje od uveljavitve zakona in nadaljnje zmanjšanje povpraševanja po delovni sili v letu 2013 ter njegova oživitve v letu 2014. Hkrati pa tudi študije OECD³⁹ kažejo, da se učinki zmanjšanja varovanja zaposlitve razlikujejo glede na gospodarske razmere.

Poslovni rezultati gospodarskih družb v letu 2014

Leta 2014 se je poslovni rezultat gospodarskih družb precej izboljšal. Potem ko se je pod vplivom negativnega finančnega izida in zmanjšane dobička iz poslovanja v

Slika 36: Neto čisti dobiček obračunskega obdobja gospodarskih družb in njegovi glavni komponenti*

Opomba: *Poslovni rezultat obračunskega obdobja je rezultat poslovanja družb v njihovi osnovni dejavnosti (rezultat iz poslovanja), iz financiranja (rezultat iz financiranja) in iz drugega delovanja. Ker tretja komponenta predstavlja relativno manj pomemben del celotnega poslovnega rezultata, je v sliki ne prikazujemo posebej. Leta 2006 so se spremenili slovenski računovodski standardi, a po naši oceni spremembe niso bile tolikšne, da bi popolnoma onemogočile medletno primerjavo podatkov (glej tudi pojasnila v uvodu v Kmet Zupančič in drugi, 2007). Podatki za vsa leta se nanašajo na gospodarske družbe, ki so dejansko poslovale v posameznem letu, kar pomeni, da so pridobljeni iz bilanc za tekoče leto.

času krize močno znižal, se je skupni neto⁴⁰ čisti dobiček gospodarskih družb v letu 2014 povzpел na najvišjo raven po letu 2008 (887 mio EUR). Njegov obseg je bil podoben kot v začetku prejšnjega desetletja in skoraj štirikrat nižji od izjemno visoke ravni tik pred začetkom krize (2007). Do izboljšanja je prišlo pri obeh glavnih komponentah poslovnega rezultata. Neto dobiček iz poslovanja, ki je po močnem padcu leta 2009 v naslednjih letih le skromno okrevljal, se je lani povečal za petino, od predkrizne ravni pa je bil za približno četrtno nižji. Zmanjšala se je tudi izguba iz financiranja, ki pa je ostala visoka.

Povečanje dobička iz poslovanja je ponovno izhajalo iz menjalnega sektorja, v nemenjalnem pa se je poslovanje še poslabšalo. Dobiček iz poslovanja menjalnega sektorja⁴¹ se povečuje praktično celotno obdobje po močnem padcu v letu 2009. Z lanskim zvišanjem, ki je bilo najvišje v tem obdobju, pa je prvič dosegel raven leta 2008. Rasti v industriji in prometu, kjer je neto dobiček iz poslovanja že presegal raven leta 2008, se je lani pridružilo še precejšnje izboljšanje v trgovini. Med družbami menjalnega sektorja so bila najmanj ugodna gibanja v gostinstvu, kjer se je negativni rezultat lani še nekoliko poglobil. V družbah

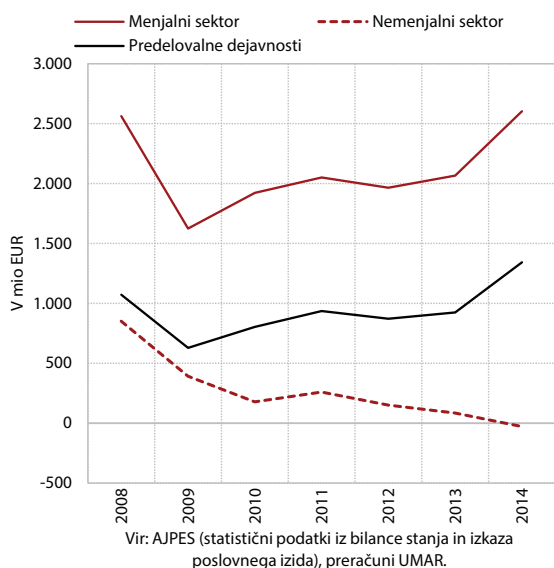
⁴⁰ Razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo obračunskega obdobja gospodarskih družb.

⁴¹ Menjalni sektor vključuje gospodarske družbe: kmetijstva, gozdarstva, ribištva (A), industrije brez gradbeništva (B-E), trgovine, prometa, gostinstva (G-I), informacijsko-komunikacijskih dejavnosti (J) (definicija je povzeta po European Commission, Quarterly report on the euro area Volume 12 N.2, 2013).

³⁹ Bouis, R., Causa, O., Demmou, L. Duval, R., Zdzienicka, A. (2012). *The Short-Term Effects of Structural Reforms*. OECD Economics Department Working Paper No. 949.

nemenjalnega sektorja se predvsem pod vplivom gibanj v finančnem posredništvu (brez bank in drugih finančnih posrednikov⁴²), gradbeništvu in nepremičninski dejavnosti rezultat iz poslovanja poslabšuje vse od začetka krize, lani pa se je prvič prevesil v izgubo. Gre za dejavnosti, kjer je po visokih rasteh obsega poslovanja v predkriznem obdobju, podprtih s splošno ugodnimi gospodarskimi razmerami, rastle cen nepremičnin in ugodnimi finančnimi pogoji, v času krize prišlo do močnega skrčenja aktivnosti (merjeno s prihodki od prodaje)⁴³, spopadajo pa se tudi z visoko finančno izgubo.

Slika 37: Dobiček iz poslovanja gospodarskih družb

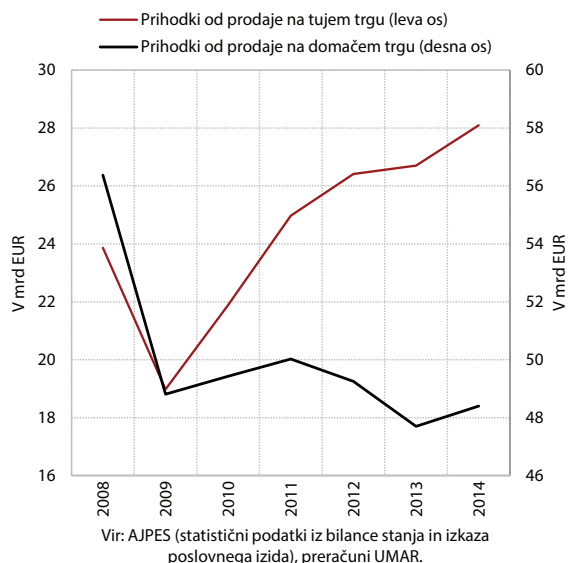
Na strani poslovnih prihodkov se je leta 2014 nadaljevalo povečevanje prihodkov od prodaje na tujem trgu, po močnem zmanjšanju v preteklih letih pa so se nekoliko zvišali tudi prihodki na domačem trgu. Prodaja v tujini, ki se povečuje od leta 2009, je tako lani raven iz leta 2008 nominalno presegala za približno 18 %. Na domačem trgu, kjer je do okrevanja prišlo lani, pa je za njo zaostajala za 14 %. V razmerah šibkega domačega povpraševanja v času krize je večina dejavnosti povečala izvozno usmerjenost svojih prihodkov, lani pa je z okrevanjem domačega gospodarstva večina po obsegu pomembnejših dejavnosti povečala tudi prodajo na domačem trgu.

V zadnjih letih so se precej zmanjšali stroškovni pritiski na dobičkonosnost gospodarskih družb. Poleg šibkega povpraševanja so na dobičkonosnost gospodarskih družb od začetka krize negativno vplivali tudi stroškovni pritiski. Do leta 2010 so izhajali predvsem iz rastočih

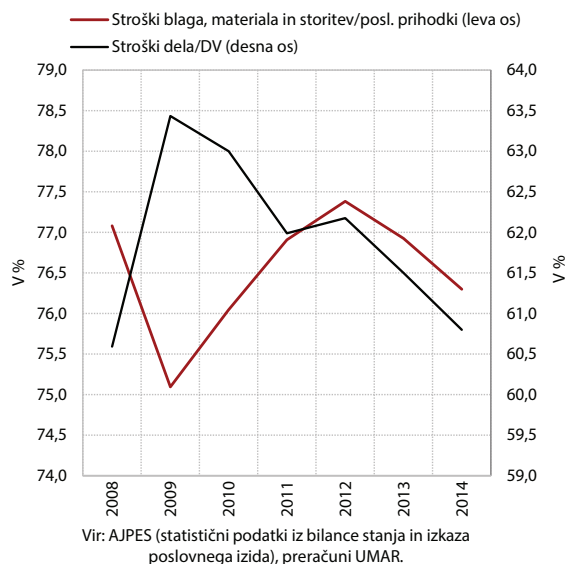
⁴² Banke in drugi finančni posredniki niso vključeni v bazo statističnih podatkov AJPES o poslovanju gospodarskih družb.

⁴³ Padec prihodkov od prodaje v obdobju 2008–2014 v teh treh dejavnostih je bil najvišji med vsemi dejavnostmi. V gradbeništvu in finančnih dejavnostih so bili leta 2014 prihodki od prodaje nominalno za približno polovico nižji kot leta 2008, v nepremičninski dejavnosti pa za več kot petino.

Slika 38: Prihodki od prodaje na domačem in tujem trgu

Slika 39: Stroški dela na enoto dodane vrednosti ter stroški blaga, materiala in storitev na enoto poslovnih prihodkov

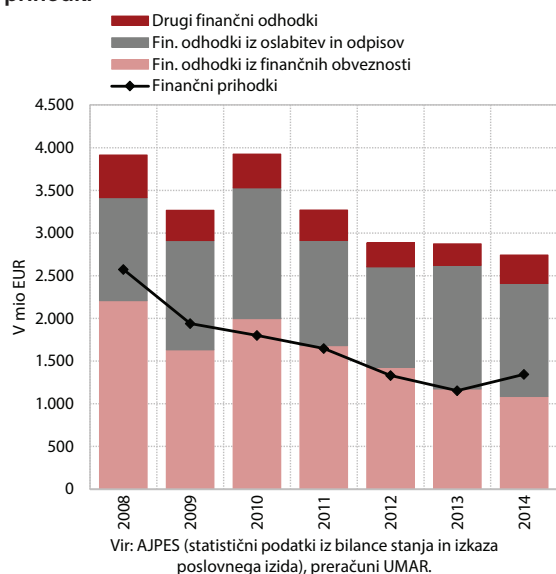
stroškov dela na enoto dodane vrednosti. Ti so v zadnjih štirih letih upadali in se lani že močno približali ravni iz leta 2008. V letih 2010–2012 so se zaradi rasti cen surovin in deprecijacije evra precej poslabšali tudi pogoji menjave in s tem razmerje med stroški blaga, materiala in storitev ter poslovnimi prihodki. V letih 2013 in 2014 pa se je s padcem cen surovin na svetovnem trgu obremenjenost poslovnih prihodkov s temi stroški ponovno zmanjšala.

V strukturi poslovnega rezultata ostaja kljub postopnemu zniževanju razmeroma visoka izguba iz financiranja. Z 1,4 mrd EUR je bila za okoli tretjino nižja kot leta 2010, ko je dosegla vrh, še vedno pa se ohranja na razmeroma visoki ravni iz začetnega obdobja krize (2008–2009). Finančna

izguba, ki se je pojavila z začetkom krize, je na eni strani posledica zmanjšanja finančnih prihodkov zaradi znižanja vrednosti delnic, deležev in drugih finančnih naložb družb v času krize, na drugi strani pa visokih finančnih odhodkov, povezanih z zadolženostjo gospodarskih družb ter odhodki zaradi odpisov in oslabitev.

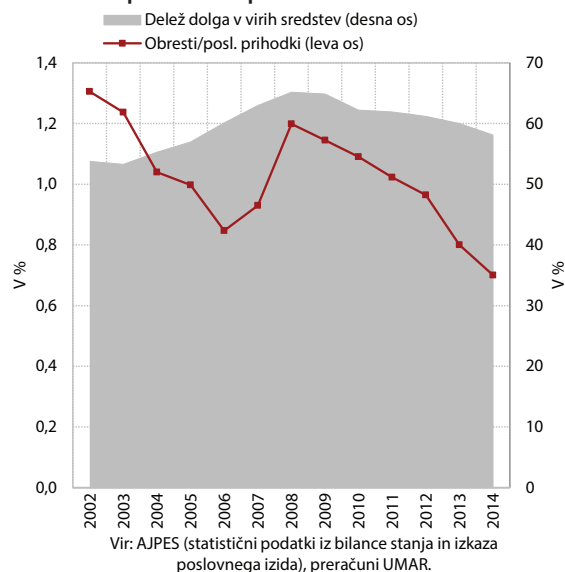
Finančni odhodki gospodarskih družb se po letu 2010 zmanjšujejo, lani so se prvič nekoliko zvišali tudi prihodki. Med finančnimi odhodki večino predstavljajo oslabitve in odpisi ter odhodki iz finančnih obveznosti. Oboji so se z začetkom krize močno povečali. Odhodki iz finančnih obveznosti se pretežno znižujejo od leta 2008. Njihov največji del, to so odhodki iz bančnih posojil, se je od začetka krize več kot prepopolovil, kar kaže na intenziven proces razdolževanja gospodarskih družb, zlasti v zadnjih treh letih (2012–2014). Oslabitve in odpisi pa so se ob precejšnjem nihanju z vrha v letu 2010 znižali za približno 14 %. Ob hitrejšem zmanjšanju odhodkov iz finančnih obveznosti so v zadnjih dveh letih (2013–2014) postali največji del finančnih odhodkov, njihovo ohranjanje na relativno visoki ravni pa povežujemo z zaostrenimi gospodarskimi razmerami do leta 2013. K višjim finančnim prihodkom v letu 2014 so ob izboljšani gospodarski situaciji največ prispevali višji prihodki iz deležev in drugih naložb.

Slika 40: Struktura finančnih odhodkov in finančni prihodki

Razdolževanje družb se je nadaljevalo tudi v letu 2014. Razmerje med celotnim dolgom in sredstvi se je v letu 2014 še znižalo (na 58,1 %), od vrha v letu 2008 pa je bilo nižje za približno 7 o. t. Ob visoki finančni izpostavljenosti družb do bank in hkrati neugodnih razmerah v bančnem sistemu so se močno znižale predvsem finančne obveznosti do bank. Razdolževanje do bank je postalo intenzivno zlasti po letu 2011, vrh pa je s procesom sanacije bank doseglo v letu 2014. V tem letu se je najbolj znižal obseg kratkoročnih finančnih obveznosti do bank.

Slika 41: Delež dolga v virih sredstev ter razmerje med obrestmi in poslovnimi prihodki

Indeks družbenega napredka

V letu 2015 je bil drugič objavljen Indeks družbenega napredka (SPI)⁴⁴, ki uvršča Slovenijo na 19. mesto med 133 državami. Značilnost indeksa je, da skuša družbeni razvoj meriti le z socialnimi in okoljskimi kazalniki, ekonomski kazalniki pa v izračun niso vključeni. Sestavljajo ga tri dimenzije (osnovne človekove potrebe, temelji blaginje, priložnosti).⁴⁵ Na vrh lestvice se uvrščajo Norveška, Švedska in Švica, med državami EU pa visoko še Finska, Danska in Nizozemska. Slovenija je med 26 vključenimi državami EU na 11. mestu. Na svetovni ravni po visokih vrednostih izstopajo komponente prehranjenost, osnovno zdravstveno varstvo in dostopnost temeljnega znanja, po nizkih pa osebna varnost in vzdržnost ekosistemov. Vrednosti v dimenziji priložnosti so na svetovni ravni v povprečju nižje kot v drugih dveh dimenzijah, hkrati pa se zelo razlikujejo med komponentami in državami. Tretja dimenzija temelji na mnenjskih kazalnikih, ki kažejo, na kakšen način v teh državah skrbijo za človeški, okoljski, kulturni in družbeni kapital prvih dveh dimenzij oz. koliko so ga sposobne ohraniti ali razviti. Ta dimenzija je, po namenu raziskovanja, sicer izjemno pomembna, vprašljiva pa je kakovost in smiselnost izbire kazalnikov.

Poročilo po družbeni razvitosti razvršča države v šest skupin⁴⁶. Značilnost družbeno najbolj razvitih držav glede na indeks

⁴⁴ Social Progress Index pripravlja Social Progress Imperative, ki je neprofitna organizacija in jo finančno podpirajo različne podjetja in fundacije (The Rockefeller foundation, Deloitte, itd.). Poročilo je objavljeno na <http://www.socialprogressimperative.org/data/spi>.

⁴⁵ Vsako dimenzijo sestavljajo štiri komponente, znotraj katerih je razporejenih skupno 52 kazalnikov. V letošnji izdaji je bilo 14 kazalnikov spremenjenih, nadomeščenih ali posodobljenih na osnovi drugih virov, dva pa sta bila ukinjena. Ker se nekateri kazalniki ne posodobljajo letno, pač pa na daljši rok, bo indeks bolj uporaben šele v daljšem časovnem obdobju.

⁴⁶ Zelo visok (10 držav), visok (20 držav), srednje visok (25 držav), srednje nizek (42 držav), nizek (27 držav) in zelo nizek družbeni razvoj (8 držav).

Tabela 12: Sestava Indeksa družbenega napredka in podrobni rezultati za Slovenijo

	Maksimum	SI	Uvrstitev		Maksimum	SI	Uvrstitev		Maksimum	SI	Uvrstitev
					Indeks družbenega napredka	81,62	19		Maksimum	SI	Uvrstitev
Osnovne človekove potrebe	100	92,88	16	Temeljni blaginje	100	80,77	11	Priložnosti	100	71,12	24
Prehranjenost in Osnovno zdravstveno varstvo	100	99,42	11	Dostopnost temeljnega znanja	100	97,91	21	Osebnosti	100	80,95	25
Podhranjenost	5	5	3	Stopnja pismenosti odraslih	100	99,7	1	Politične pravice	1	1	1
Nivo pomanjkanja hrane	0	8	1	Vključenost v primarno izobraževanje.	100	99,7	31	Svoboda govora	2	1	15
Stopnja umrljivosti nosečnic in porodnic	0	7	20	Vključenost v nižje sekundarno izobraževanje.	100	95,1	63	Pravica do združevanja in zbiranja	2	2	1
Stopnja umrljivosti otrok starih manj kot 5 let	0	2,9	4	Vključenost v srednješolsko izobraževanje	100	99,3	28	Svoboda gibanja	4	4	1
Umrli zaradi nalezljivih bolezni	0	15,4	7	Spolna pariteta vključenosti v srednje šole	1	0,99	61	Pravica do zasebne lastnine	100	60	30
Voda in sanitarije	100	99,16	20	Dostop do informacij in komunikacije	100	84,64	24	Osebnosti in osebna izbira	100	79,88	20
Dostop do vodovoda	100	99,6	18	Naročniki mobilnih telefonije	100	110	1	Svobodna izbira življenjskega stila	100	0,88	24
Ruralni dostop do vodovoda	100	99,4	31	Uporabniki interneta	100	72,7	26	Svoboda veroizpovedi	4	4	1
Dostop do sanitarij	100	100	1	Index svobode tiska	/	20,4	28	Zgodnje poroke	1	0,01	12
Prebivališče	100	81,01	33	Zdravje in dobro počutje	100	66,92	82	Dostop do kontracepcije	100	77,7	40
Razpoložljivost cenovno dostopnih stanovanj	100	0,28	121	Pričakovano trajanje življenja	85	80,1	23	Korupcija	100	58	29
Dostop do elektrike	100	100	1	Umrli zaradi nenalezljivih bolezni med 30 in 70 letom	0	12,6	31	Strpnost in vključenost	100	64,49	26
Kakovost oskrbe z električno energijo	7	6,18	24	Stopnja debelosti	0	27	117	Strpnost do priseljencev	100	0,56	73
Število smrti zaradi onesnaženosti zraka v zaprtih prosotorih	3	5,53	1	Število smrti zaradi onesnaženosti zraka na prostem	0	43	97	Strpnost do istospolnih oseb	100	0,42	39
Osebnosti	100	91,47	9	Stopnja samomorov	0	18,1	119	Diskriminacija in nasilje nad manjšinami	10	3,6	12
Stopnja umorov	1	1	1	Vzdržnost ekosistema	100	73,99	3	Verska strpnost	4	3	36
Stopnja nasilnih kriminalnih dejanj	1	1	1	Emisije toplogrednih plinov	4	330	4	Solidarnost v skupnosti	100	0,9	30
Zaznava kriminala	1	2	2	Izraba vodnih virov	0	0,03	10	Dostop do nadaljnega izobraževanja	100	59,15	34
Politično nasilje	1	1	1	Biotska raznovrstnost in habitati	100	100	1	Število let terciarnega izobraževanja	2	0,75	30
Število smrti zaradi prometnih nesreč	0	7,2	20					Povprečna leta šolanja žensk	16	12,9	27
								Neenakost v doseženi izobrazbi	1	0,03	13
								Število univerz, uvrščenih na svetovne lestvice	5	1	54

Vir: Social Progress Index.

SPI je v visokih uvrstitvah v vseh proučevanih dimenzijah. V najboljše skupino desetih držav zelo visokega družbenega napredka spadajo, ob Avstraliji in Kanadi, večinoma po prebivalstvu manjše države⁴⁷. ZDA in Združeno kraljestvo sta v dimenziji priložnosti na ravni te skupine, a zaradi nižjih rezultatov v prvih dveh dimenzijah pristaneta v drugi skupini, kar je po mnenju avtorjev poročila mogoče pripisati večji moči filozofije individualizma. Večina držav EU, ki so vključene v poročilo, se uvršča v prvi dve skupini, sedem pa jih je uvrščenih slabše⁴⁸. Slovenija je med 26 vključenimi državami EU na 11. mestu.

Poročilo uvršča Slovenijo v skupino držav z visokim družbenim napredkom, v kateri je večina držav EU. V tej skupini so države s širše zastavljenim pristopom k družbenim socialnovarstvenim mrežam. S Češko, Estonijo, Slovaško in Poljsko spada Slovenija v skupino držav, ki so visoko po prehranjenosti in osnovnem zdravstvenem varstvu, toda pod ravno drugih držav v tej skupini, ko gre za zdravje in dobro počutje. Slovenija se v primerjavi z drugimi državami v tej skupini slabše uvršča predvsem v dimenziji, ki govori o priložnostih. Izpostavljena je komponenta strpnosti in vključenosti, v primerjavi z drugimi državami pa je tudi nekoliko slabše ocenjen dostop do visokega izobraževanja⁴⁹.

*Uvrstitev Slovenije glede na indeks SPI je podobna kot lansko leto.*⁵⁰ V primerjavi z lanskim letom sta se nekoliko izboljšali uvrstitvi v dimenziji osnovnih človekovih potreb, kjer je Slovenija na relativno visokem nivoju, in – za Slovenijo najslabši – dimenziji priložnosti. Poslabšala pa se je dimenzija temeljev blaginje, v kateri se sicer Slovenija uvršča med najboljše države. V tej dimenziji izstopa predvsem komponenta vzdržnost ekosistema, kjer se Slovenija uvršča na tretje mesto za Švico in Norveško. V negativnem smislu v tej dimenziji izstopa komponenta zdravje in dobro počutje, kjer sta umeščena dva izmed najslabših kazalnikov; stopnja samomorov in stopnja debelosti. Tretji najslabši kazalnik za Slovenijo je razpoložljivost cenovno dostopnih stanovanj. Med 14 kazalniki se Slovenija tudi letos uvršča med najboljše države na naslednjih področjih: odsotnost podhranjenosti, dostop do sanitarij, dostop od elektrike, število smrti zaradi onesnaženosti zraka v zaprtih prostorih, stopnja umorov, stopnja nasilnih kriminalnih dejanj, politično nasilje, stopnja pismenosti odraslih, naročniki mobilne telefonije, biotska raznovrstnost in varovanje habitatov, politične pravice, pravica do združevanja in zbiranja, svoboda gibanja, svoboda veroizpovedi.

V letošnjem poročilu je bila dodatno analizirana povezava med SPI, BDP ter tremi vsebinami: neenakostjo in revščino,

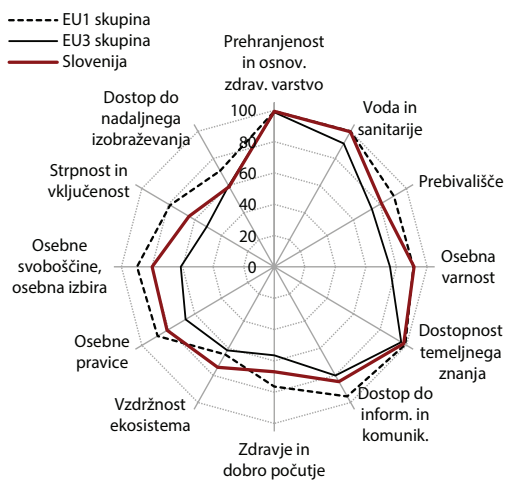
⁴⁷ Norveška, Švedska, Švica, Islandija, Nova Zelandija, Finska, Danska, Nizozemska

⁴⁸ Madžarska, Latvija, Grčija, Litva, Hrvaška, Bolgarija, Romunija

⁴⁹ Komponento sestavljajo štirje kazalniki: leta šolanja v terciarnem izobraževanju, povprečna leta šolanja žensk, neenakost v doseženi izobrazbi in število univerz, uvrščenih na svetovne lestvice. Slovenija zaostaja še zlasti pri zadnjem kazalniku.

⁵⁰ Vrednost indeksa za Slovenijo znaša letos 81,62 od možnih 100 točk (19. mesto med 133 državami), preračun za leto 2014 na osnovi nove metodologije pa je 81,51.

Slika 42: Primerjava Slovenije z državami EU, uvrščenimi v prvo in tretjo skupino, 2015 trukt

Vir: Social Progress Index. Opomba: Od EU držav manjkata LU in MT. V prvi skupini zelo visokega razvoja so SE, FI, DK in NL. V tretji skupini srednje nizkega razvoja so GR, LV, LT, HR, HU, BG, RO.

razporeditvijo mednarodne pomoči in zadovoljstvom z življenjem. SPI naj bi pomagal razumeti zvezo med družbenim in ekonomskim razvojem, čemur služi analiza SPI v razmerju do BDP, ki je razumljen kot komplementarni kazalnik družbenega razvoja. Države z najvišjo vrednostjo SPI imajo najnižjo neenakost, oz. najnižji Gini količnik. Hkrati poročilo navaja, da je SPI boljši pokazatelj družbene vključenosti kot količnik Gini, saj je bolj univerzalen in manj občutljiv na vrednosti, ki močno odstopajo od povprečja. Dimenzija temeljne človekove potrebe kaže močno korelacijo z BDP – slabša kot je ta dimenzija, večja je tudi neenakost distribucije dohodka. Najrevnejše so tiste države, kjer je največja tudi neenakost. Pogoji za spremembo tega stanja je univerzalno izboljšanje preskrbe s temeljnimi dobrinami, kot so v poročilu definirani zdravje, osnovno izobraževanje in osebna varnost – to pa onemogoča družbena neenakost. Sicer pa sedaj 73 % revnih živi v državah s srednje visokim dohodkom po merilih Svetovne banke.⁵¹ Tu se pokaže pomembnost SPI indeksa, saj nudi možnost, da se pri alokaciji mednarodne pomoči v večji meri upošteva tudi neekonomski kriteriji. Nekateri se pri iskanju alternativ odločajo za kazalnik zadovoljstvo z življenjem, ki pa po mnenju avtorjev raziskave zdi manj ustrezno orodje za načrtovanje politik kot SPI. Pri tem pa so vsi trije (SPI, BDP in zadovoljstvo) dokaj soodvisni v prvih dveh dimenzijah, SPI in zadovoljstvo pa močneje korelirata, ko gre za tretjo dimenzijo (priložnosti).

Indeks SPI naj bi se v naslednjih letih uporabljal tudi pri konkretnih projektih, saj naj bi pomagal razumeti zvezo med družbenim in ekonomskim razvojem. V okviru EU bo Direktorat za regionalno politiko v sodelovanju s pripravljavci poročila do oktobra letos pripravil predlog indeksa SPI na ravni NUTS II.

⁵¹ Med države s srednje visokim dohodkom spadajo tiste, ki imajo bruto nacionalni dohodek na prebivalca med 1.026 in 12.475 USD. <http://www.worldbank.org/en/country/mic/overview>

statistična priloga

Pomembnejši kazalci	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
						Pomladanska napoved 2015		
Bruto domači proizvod (realne stopnje rasti, v %)	1,2	0,6	-2,6	-1,0	2,6	2,4	2,0	2,1
BDP v mio EUR (tekoče cene)	36.220	36.868	36.006	36.144	37.246	38,558	39,474	40,701
BDP na prebivalca, v EUR (tekoče cene)	17.678	17.960	17.506	17.550	18.065	18,635	19,032	19,583
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS) ¹	21.000	21.500	21.600	21.800				
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS EU 28 = 100) ¹	83	83	82	82				
Stopnja brezposelnosti, registrirana	10,7	11,8	12,0	13,1	13,1	12,5	12,0	11,2
Stopnja brezposelnosti, anketna	7,3	8,2	8,9	10,1	9,7	9,2	8,6	7,9
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	3,4	2,3	-1,8	0,5	2,0	1,5	1,5	1,4
Inflacija ² , povprečje leta	1,8	1,8	2,6	1,8	0,2	-0,2	1,0	1,4
Inflacija ² , konec leta	1,9	2,0	2,7	0,7	0,2	0,4	1,4	1,3
MENJAVA S TUJINO								
Izvoz proizvodov in storitev (realne stopnje rasti, v %)	10,1	7,0	0,3	2,6	6,3	5,6	6,2	5,0
Izvoz proizvodov	11,9	8,2	0,0	2,8	7,2	6,3	6,7	5,2
Izvoz storitev	3,4	2,5	1,5	1,8	2,5	2,6	4,2	4,2
Uvoz proizvodov in storitev (realne stopnje rasti, v %)	6,6	5,0	-3,9	1,4	4,1	5,2	4,7	5,2
Uvoz proizvodov	7,4	6,0	-4,6	2,2	3,8	5,4	4,8	5,3
Uvoz storitev	2,5	-0,4	0,2	-3,1	5,6	4,1	4,3	4,4
Saldo tekočega računa plačilne bilance ³ , v mio EUR	-29	83	954	2.027	2.187	2.266	2.366	2.549
- delež v primerjavi z BDP, v %	-0,1	0,2	2,7	5,6	5,9	5,9	6,0	6,3
Bruto zunanji dolg, v mio EUR	40.838	40.292	41.503	40.205	46.218	47.175*		
- delež v primerjavi z BDP, v %	112,8	109,3	115,3	111,2	124,1			
Razmerje USD za 1 EUR	1,327	1,392	1,286	1,328	1,329	1,137	1,135	1,135
DOMAČE POVPRŠEVANJE								
Zasebna potrošnja (realne stopnje rasti, v %)	1,0	-0,1	-3,0	-3,9	0,3	1,1	1,6	1,8
- delež v BDP, v %	55,9	55,8	56,2	54,1	52,8	51,6	51,7	51,6
Državna potrošnja (realne stopnje rasti, v %)	0,1	-1,3	-1,5	-1,1	-0,5	-0,4	-0,4	-0,2
- delež v BDP, v %	20,4	20,5	20,5	20,4	19,3	18,5	18,3	18,0
Investicije v osnovna sredstva (realne stopnje rasti, v %)	-13,7	-4,6	-8,9	1,9	4,8	4,8	-2,0	4,0
- delež v BDP, v %	21,2	20,2	19,2	19,7	20,1	20,6	20,1	20,6
Vir podatkov: SURS, Banka Slovenije, Eurostat; preračuni in napovedi UMAR (Pomladanska napoved, marec 2015). Opombe: ¹ Merjeno v standardih kupne moči (PPS); ² Merilo inflacije je indeks cen življenjskih potrebščin; ³ plačilnobilančna statistika; *konec marca 2015.								

Proizvodnja	2012	2013	2014	2013				2014				2015	2013			
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	Q2	Q3	Q4
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA , medletna rast v %																
Industrija B+C+D	-1,1	-0,9	1,7	-2,6	-1,7	-1,1	1,6	0,1	2,0	2,7	2,1	5,9	2,8	-2,5	-5,1	1,2
B Rudarstvo	-7,4	1,3	-3,8	6,7	-9,6	-7,1	16,8	-1,6	32,9	-9,5	-28,2	1,7	-4,0	-11,0	-13,7	2,4
C Predelovalne dejavnosti	-2,3	-1,5	3,7	-3,9	-2,0	-1,4	1,2	2,6	2,7	4,7	5,0	7,0	2,5	-2,7	-5,5	1,1
D Oskrba z elektriko, plinom, paro	10,5	3,9	-14,2	7,0	1,9	3,2	3,1	-18,3	-10,0	-11,5	-16,1	-2,5	6,1	0,7	-0,9	1,9
GRADBENIŠTVO² , medletna rast vrednosti opravljenih gradbenih del v %																
Gradbeništvo skupaj	-16,8	-2,5	19,5	-24,5	-10,5	-3,4	22,8	36,8	40,0	19,8	-3,3	-1,5	-18,7	-11,6	-2,0	1,8
Stavbe	-17,3	-20,4	3,8	-40,9	-25,1	-16,6	5,1	6,6	6,5	8,0	-4,5	-5,5	-36,2	-24,2	-14,1	-19,1
Gradbeni inženirski objekti	-16,6	6,3	26,5	-8,5	-2,6	1,7	27,1	52,4	55,7	25,1	-1,9	0,0	-6,3	-5,9	3,5	11,0
TRŽNE STORITVE , medletna rast v %																
Storitve skupaj	-2,8	-0,3	2,7	-2,8	-0,1	0,5	1,1	3,5	2,0	4,3	1,1	3,4	3,2	-3,1	-0,1	-1,4
Promet in skladiščenje	0,0	-0,1	6,2	-2,4	-0,2	0,6	1,6	7,2	6,1	7,0	4,5	2,4	5,4	-3,1	-2,3	0,4
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	-2,9	0,4	1,1	-1,8	0,9	1,7	0,6	5,0	-0,3	0,6	-0,5	1,1	0,0	-0,3	2,8	-0,2
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	-7,6	-2,1	-1,8	-4,0	-1,2	-3,1	-0,6	-4,7	-2,5	6,6	-5,7	3,4	4,7	-8,2	0,3	-10,1
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	-4,5	3,7	2,5	-0,4	5,5	3,7	5,4	0,2	-1,6	1,8	10,1	14,5	7,2	3,2	6,2	1,7
TRGOVINA , medletna rast v %																
Skupni realni prihodek*	-3,6	-1,0	2,4	-7,1	2,1	-2,2	3,2	2,4	-1,2	5,7	2,6	4,9	2,7	1,2	2,5	-4,3
Realni prihodek v trgovini na drobno	-2,2	-3,7	0,0	-7,0	-2,6	-4,6	-0,7	-0,7	-1,0	2,3	-0,8	0,8	-1,8	-2,0	-4,0	-5,2
Realni prihodek v trgovini z motornimi vozili in popravila motornih vozil	-6,3	4,7	7,2	-7,2	11,1	3,4	11,6	8,6	-1,7	12,8	9,0	11,7	11,3	6,8	15,4	-2,7
Nominalni prihodek v trgovini na debelo in posredništvu pri prodaji	0,8	-0,2	3,8	-5,1	1,1	-1,4	4,7	6,2	3,0	6,0	0,1	0,2	5,8	-0,9	-1,3	0,7
TURIZEM , medletna rast v %																
Skupaj, prenočitve	1,2	0,3	-0,5	-3,4	-1,5	2,9	0,6	-2,0	-14,0	-3,4	3,9	6,8	-11,6	9,2	-2,4	3,4
Domači gostje, prenočitve	-4,9	-3,4	-3,5	-6,1	-5,3	-2,4	0,5	-3,4	-8,1	-7,7	1,6	6,8	-6,0	2,0	-10,0	0,7
Tuji gostje, prenočitve	5,6	2,8	1,4	-0,6	0,9	5,6	0,7	-0,6	-17,4	-1,4	5,6	6,9	-15,0	13,3	2,6	4,8
Nominalni prihodek v gostinstvu	-1,1	-1,4	2,1	-6,1	-3,0	0,5	2,9	2,8	3,3	1,2	1,1	7,0	-2,7	-3,1	-3,3	0,9
KMETIJSTVO																
Odkup pridelkov, v mio EUR	480,4	478,4	506,9	104,4	111,1	123,2	139,6	113,6	122,8	132,5	138,0	102,5	37,5	38,7	34,9	45,1
POSLOVNE TENDENCJE (vrednost kazalnika**)																
Kazalnik gospodarske klime	-16,9	-13,3	-2,2	-15,2	-14,4	-12,1	-11,3	-8,3	-2,0	-0,1	1,6	4,1	-14,0	-15,6	-13,6	-13,4
Kazalnik zaupanja																
v predelovalnih dejavnostih	-11	-5	2	-9	-6	-4	-2	-1	3	3	3	6	-9	-5	-4	-5
v gradbeništvu	-41	-22	-11	-30	-23	-18	-16	-14	-10	-10	-10	-11	-26	-23	-21	-22
v storitvenih dejavnostih	-12	-12	5	-13	-13	-11	-10	-5	6	6	11	15	-11	-15	-14	-12
v trgovini na drobno	2	2	9	-5	0	8	3	2	7	10	18	18	-7	-8	15	12
potrošnikov	-35	-33	-22	-30	-34	-33	-34	-30	-26	-17	-17	-15	-28	-38	-37	-36
Vir podatkov: SURS. Opombe: ¹ Le za podjetja z dejavnostjo oskrbe z energijo; ² V raziskovanje so zajeta vsa večja gradbena podjetja, ter še nekatera negradbena podjetja, ki izvajajo gradbeno dejavnost; *Skupaj trgovina na drobno, trgovina z motornimi vozili in vzdrževanje le-teh ter trgovina na drobno z motornimi gorivi; **desezonirani podatki SURS.																

2013					2014												2015				
8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5
-5,7	0,8	-1,6	-0,4	8,0	-0,8	-2,1	3,1	0,5	-0,3	5,7	4,8	-1,5	4,1	2,3	1,1	3,0	3,3	6,5	7,7	-	-
-1,1	-21,7	-8,0	6,0	74,1	30,2	0,0	-27,3	69,3	17,6	10,1	-18,7	-25,2	20,3	-4,5	-24,1	-52,7	-14,5	-3,4	29,8	-	-
-6,7	0,6	-2,2	-0,4	7,7	1,6	0,2	5,7	0,6	-0,3	7,9	6,5	1,0	5,8	4,5	3,3	7,6	4,2	7,6	8,8	-	-
1,7	6,2	5,1	-1,3	5,5	-21,6	-19,4	-13,8	-9,7	-4,7	-15,3	-6,0	-15,7	-13,0	-16,2	-13,7	-18,2	-2,8	-1,5	-3,1	-	-
-5,3	-5,9	28,2	31,4	6,8	34,5	28,8	44,6	47,2	45,0	30,4	27,7	27,5	6,7	-1,8	-10,5	4,6	-2,8	3,4	-4,1	-	-
-19,6	-11,4	10,8	3,1	0,8	6,2	4,7	8,5	9,8	11,3	-0,2	13,6	15,9	-4,0	-5,1	-12,6	7,0	-0,7	-6,1	-8,6	-	-
2,2	-5,5	31,8	41,5	6,3	49,1	41,1	63,0	65,1	60,4	44,6	34,1	32,5	11,6	0,4	-8,7	4,5	-4,1	7,7	-2,3	-	-
-2,1	5,0	1,3	0,3	1,9	2,8	2,9	4,7	2,3	2,5	1,3	7,0	3,3	2,7	1,8	-0,6	2,0	0,9	5,2	4,2	-	-
-1,5	2,8	0,8	1,3	2,8	6,5	5,9	8,9	4,6	6,1	7,6	7,3	3,6	9,8	2,5	2,4	8,9	-1,8	5,6	3,4		
1,0	4,4	1,2	-1,9	2,3	5,3	6,0	3,8	1,1	0,2	-2,1	3,4	-0,4	-1,0	-0,3	-0,7	-0,6	-0,6	1,6	2,5		
-11,2	11,1	-0,7	0,5	-1,4	-7,2	-6,3	-1,2	-0,6	-1,4	-5,1	17,5	9,8	-4,1	-0,5	-9,0	-7,1	2,1	4,8	3,2		
2,0	7,5	6,2	3,6	6,4	0,5	0,6	-0,6	-0,7	-0,2	-3,7	4,2	-0,7	2,0	8,8	9,6	12,0	13,4	13,8	16,1	-	-
-3,4	1,4	2,2	2,7	4,8	2,2	1,9	3,2	2,5	-3,2	-2,9	8,4	1,1	7,9	2,9	0,7	4,2	2,0	6,4	6,4	-	-
-4,6	-3,9	-0,9	-1,4	0,1	-1,1	-0,6	-0,5	3,0	-3,2	-2,8	3,0	-0,8	4,8	-0,7	-1,3	-0,3	-1,2	2,9	0,9	-	-
-0,2	14,0	8,4	10,4	16,3	8,8	6,9	10,1	1,5	-3,4	-3,0	19,4	5,7	13,6	9,4	4,0	13,9	7,6	12,3	15,3	-	-
-4,6	-0,2	2,3	1,8	10,2	5,1	5,2	8,4	5,8	-0,1	3,3	6,3	2,3	9,4	1,6	0,1	-1,4	-6,7	3,4	4,4	-	-
2,2	3,2	4,0	-3,2	0,1	-0,4	-3,4	-2,1	7,8	-2,9	4,8	-5,1	-1,3	-4,7	6,0	-0,7	5,6	6,2	12,4	2,2	-	-
-4,6	-3,5	4,3	-2,3	-0,9	-6,9	-5,7	2,4	-3,6	1,0	-1,3	-7,7	-8,7	-5,8	8,2	-0,7	-3,6	9,6	9,9	1,0	-	-
5,8	6,4	3,8	-4,0	1,1	4,3	-0,2	-5,8	15,5	-4,9	8,3	-3,8	2,1	-4,2	4,5	-0,7	13,9	4,0	15,7	3,2	-	-
-0,6	1,3	3,9	0,7	4,1	1,4	2,0	5,1	4,2	2,7	2,9	0,7	4,5	-1,6	3,5	0,2	-0,4	6,9	8,6	5,6	-	-
37,1	41,0	49,3	41,7	48,5	38,4	36,0	39,2	42,6	39,4	40,7	48,0	38,8	45,7	47,4	40,9	49,7	34,1	32,1	36,3	-	-
-11,6	-11,3	-12,4	-10,5	-11,0	-8,7	-8,9	-7,4	-5,3	-0,2	-0,5	1,0	-1,7	0,3	2,3	1,0	1,4	2,9	4,0	5,5	5,1	5,2
-4	-2	-4	-1	-2	-3	0	0	2	3	5	6	2	2	3	2	4	4	5	8	4	6
-16	-16	-17	-15	-17	-15	-17	-10	-16	-5	-8	-7	-12	-11	-9	-11	-10	-12	-10	-11	-15	-15
-10	-12	-12	-7	-10	-5	-6	-4	3	9	7	6	5	7	11	12	11	12	16	16	18	17
4	7	16	-5	-2	9	0	-3	2	17	1	10	9	10	18	22	13	24	20	9	22	18
-33	-31	-37	-34	-32	-29	-31	-29	-31	-25	-22	-17	-21	-13	-13	-20	-17	-14	-17	-14	-12	-11

Trg dela	2012	2013	2014	2013				2014				2015	2013			
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		Q4	3	4	5
FORMALNO AKTIVNI (A=B+E)	920,2	913,4	917,9	912,9	913,8	910,5	916,5	912,9	919,8	917,5	921,3	919,7	912,7	914,3	914,0	913,1
FORMALNO DELOVNO AKTIVNI (B=C+D)¹	810,0	793,6	797,8	789,2	795,0	794,4	795,8	784,2	799,6	803,0	804,4	798,0	790,1	793,0	795,4	796,5
V kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvu	37,0	38,2	35,4	37,4	38,9	38,1	38,4	31,7	37,1	37,5	35,1	32,8	37,4	38,7	39,0	39,1
V industriji in gradbeništvu	263,1	252,2	252,4	249,9	252,5	253,5	252,9	249,0	252,9	254,1	253,8	250,4	250,3	251,6	252,6	253,1
- v predelovalnih dejavnostih	182,9	177,7	178,3	177,8	177,6	177,5	177,8	177,3	178,2	178,6	179,2	178,8	177,9	177,5	177,7	177,7
- v gradbeništvu	59,8	54,3	54,0	52,0	54,6	55,7	54,6	51,5	54,6	55,4	54,5	51,8	52,4	54,0	54,8	55,2
V storitvah	510,0	503,2	510,0	502,0	503,6	502,8	504,6	503,5	509,7	511,4	515,5	514,9	502,4	502,6	503,8	504,3
- v javni upravi	50,7	49,1	48,8	49,3	49,3	49,1	48,9	48,7	49,0	49,0	48,5	48,1	49,2	49,3	49,3	49,4
- v izobraževanju, zdravstvu in socialnem varstvu	120,9	121,0	122,2	120,7	121,1	120,5	121,6	121,6	122,4	121,6	123,1	123,3	121,0	120,9	121,2	121,3
ZAPOSLENI (C)¹	717,0	698,7	703,0	696,1	700,0	699,6	699,2	693,8	703,5	706,1	708,8	704,2	696,9	698,2	700,3	701,5
V podjetjih in organizacijah	662,6	647,6	652,6	645,8	648,5	647,9	648,1	645,2	653,1	654,7	657,2	654,6	646,4	647,0	648,7	649,7
Pri fizičnih osebah	54,5	51,1	50,5	50,2	51,5	51,7	51,1	48,6	50,4	51,3	51,6	49,7	50,5	51,1	51,5	51,8
SAMOZAPOSLENI IN KMETJE (D)	93,0	94,9	94,8	93,1	95,0	94,7	96,6	90,4	96,1	97,0	95,6	93,8	93,2	94,8	95,1	95,0
REGISTRIRANI BREZPOSELNI (E)	110,2	119,8	120,1	123,7	118,8	116,1	120,7	128,8	120,2	114,5	116,9	121,6	122,6	121,3	118,6	116,6
Ženske	52,2	57,4	59,6	57,0	56,7	57,0	58,9	61,2	59,4	58,4	59,6	60,0	56,9	57,3	56,7	56,2
Mladi (15 do 29 let)	24,9	28,8	30,4	29,2	27,7	26,7	31,6	33,6	30,5	27,4	30,2	30,0	28,9	28,6	27,6	26,8
Starejši od 50 let	38,2	38,9	37,3	40,7	39,3	38,1	37,3	39,0	37,7	36,5	36,0	37,8	40,1	39,5	39,5	38,9
Osnovnošolska izobrazba ali manj	33,3	34,2	33,8	36,5	34,1	32,6	33,6	36,4	33,8	32,1	32,8	35,3	35,9	35,1	34,0	33,2
Brezposelni več kot 1 leto	55,2	55,4	59,9	54,4	54,3	55,0	57,7	60,7	59,9	59,1	59,7	61,1	54,2	54,6	54,4	53,9
Prejemniki nadomestil in pomoči	33,9	33,0	26,6	39,3	33,7	30,3	28,7	32,7	26,2	23,9	23,7	28,7	38,4	35,8	33,9	31,4
STOPNJA REG. BREZP., (E/A, v %)	12,0	13,1	13,1	13,5	13,0	12,8	13,2	14,1	13,1	12,5	12,7	13,2	13,4	13,3	13,0	12,8
Moški	11,5	12,5	12,0	13,4	12,5	11,9	12,4	13,5	12,1	11,1	11,4	12,3	13,2	12,8	12,4	12,1
Ženske	12,6	13,8	14,3	13,8	13,7	13,8	14,1	14,8	14,2	14,1	14,2	14,4	13,7	13,8	13,6	13,5
TOKOVI REGISTRIRANE BREZPOSELNOSTI	5,3	6,0	-4,6	4,6	-6,0	-1,9	9,3	2,7	-9,4	-4,8	6,9	-1,4	-1,4	-1,3	-2,8	-2,0
Novi brezposelni iskalci prve zaposlitve	16,3	19,1	18,5	3,7	2,6	3,4	9,4	4,2	2,7	3,3	8,4	3,5	1,1	1,1	0,8	0,8
Izgubili delo	90,3	88,7	83,9	27,1	18,5	19,6	23,5	25,9	17,3	17,7	23,1	24,4	6,6	7,1	6,1	5,3
Brezposelni dobili delo	58,3	65,1	74,0	17,2	18,1	15,8	14,1	20,7	21,4	16,6	15,3	21,8	6,2	6,3	6,5	5,3
Drugi odlivi iz brezposelnosti (neto)	43,1	37,3	33,2	9,2	9,1	9,2	9,9	6,8	7,9	9,2	9,3	7,5	3,0	3,1	3,2	2,7
DELOVNA DOVOLJENJA ZA TUJCE za določen čas	33,9	30,5	25,1	32,6	31,7	29,8	27,8	26,3	25,7	24,8	23,6	22,6	32,2	32,3	32,0	31,0
Od vseh formalno aktivnih, v %	3,7	3,3	2,7	3,6	3,5	3,3	3,0	2,9	2,8	2,7	2,6	2,5	3,5	3,5	3,5	3,4

Viri podatkov: SURS, ZRSZ, ZPIZ. Opombe: ¹Z januarjem 2005 je SURS prešel na novo metodologijo ugotavljanja formalno delovno aktivnega prebivalstva. Novi viri podatkov za zaposlene in samozaposlene razen kmetov je Statistični register delovno aktivnega prebivalstva (SRDAP), podatki o kmetih pa so napovedani s pomočjo ARIMA modela na osnovi četrletnih podatkov o kmetih iz Ankete o delovni sili. Po novi metodologiji so preračunani tudi podatki za pretekla leta do januarja 2000.

2013						2014												2015		
7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
911,5	909,8	910,2	916,7	917,5	915,3	911,4	913,0	914,4	920,2	919,8	919,4	918,0	916,5	918,1	922,3	922,2	919,4	918,5	919,9	920,6
794,4	793,2	795,5	798,0	798,2	791,3	781,6	783,3	787,7	796,6	800,1	802,1	801,8	801,7	805,5	806,4	806,8	800,0	794,3	797,4	802,5
38,1	38,1	38,1	38,5	38,4	38,4	31,6	31,7	32,0	36,8	37,0	37,3	37,5	37,5	37,6	35,2	35,1	35,1	32,6	32,7	33,0
253,4	253,1	254,0	254,8	254,6	249,3	248,3	248,5	250,0	252,0	253,3	253,4	253,9	253,7	254,7	255,5	255,5	250,4	249,1	249,9	252,2
177,6	177,3	177,6	178,1	178,3	177,0	177,1	177,4	177,5	178,1	178,4	178,1	178,4	178,5	179,0	179,4	179,6	178,6	178,5	178,8	179,1
55,5	55,5	56,0	56,1	55,8	52,0	51,1	50,7	52,6	53,9	54,8	55,0	55,4	55,1	55,7	55,9	55,8	51,9	50,9	51,3	53,2
502,9	502,0	503,4	504,7	505,3	503,7	501,7	503,1	505,7	507,8	509,7	511,4	510,4	510,5	513,2	515,7	516,2	514,5	512,6	514,7	517,3
49,1	49,2	48,9	48,8	49,0	48,9	48,6	48,7	48,9	48,9	49,0	49,1	49,1	48,9	48,9	48,7	48,5	48,3	48,0	48,1	48,2
120,3	120,0	121,2	121,6	121,8	121,3	121,1	121,7	122,1	122,3	122,5	122,5	121,3	121,1	122,4	122,9	123,3	123,1	122,6	123,4	123,9
699,8	698,6	700,5	701,7	701,5	694,4	691,5	693,0	696,9	700,8	704,0	705,6	705,1	704,9	708,2	710,9	711,2	704,4	701,0	703,6	708,2
648,0	647,0	648,6	649,7	649,9	644,8	643,1	644,8	647,8	651,0	653,6	654,7	654,1	653,6	656,4	658,6	659,0	654,0	651,8	654,3	657,6
51,8	51,6	51,9	52,0	51,7	49,6	48,5	48,2	49,1	49,8	50,4	51,0	51,0	51,3	51,7	52,3	52,2	50,4	49,1	49,3	50,6
94,6	94,6	95,0	96,3	96,7	97,0	90,1	90,3	90,7	95,8	96,1	96,5	96,7	96,9	97,4	95,5	95,6	95,5	93,3	93,8	94,3
117,1	116,6	114,7	118,7	119,3	124,0	129,8	129,8	126,7	123,6	119,7	117,4	116,2	114,8	112,6	115,9	115,4	119,5	124,3	122,6	118,1
57,3	57,4	56,5	58,5	58,7	59,4	61,4	61,2	61,0	60,3	59,1	58,6	58,9	58,6	57,7	59,9	59,6	59,5	60,9	59,9	59,2
27,0	26,7	26,3	30,8	31,5	32,5	33,9	33,9	33,1	31,9	30,3	29,2	28,1	27,4	26,7	30,4	30,1	30,2	30,8	30,2	29,0
38,6	38,3	37,5	37,0	36,8	37,9	39,2	39,1	38,8	38,4	37,6	37,1	36,9	36,6	35,9	35,7	35,6	36,7	38,1	37,9	37,3
32,9	32,7	32,3	32,7	33,0	35,2	36,5	36,9	35,7	34,7	33,7	33,2	32,5	32,0	31,7	32,0	32,1	34,4	36,1	35,9	33,9
54,7	54,5	55,7	56,6	57,1	59,4	61,0	60,6	60,5	60,7	59,9	59,2	59,0	58,9	59,2	59,5	59,6	60,1	61,5	61,0	60,8
31,0	30,5	29,4	28,2	28,0	29,9	33,8	33,0	31,3	27,4	26,0	25,2	24,7	23,8	23,2	23,2	22,4	25,5	29,4	29,4	27,3
12,9	12,8	12,6	13,0	13,0	13,5	14,2	14,2	13,9	13,4	13,0	12,8	12,7	12,5	12,3	12,6	12,5	13,0	13,5	13,3	12,8
12,0	11,9	11,7	12,1	12,1	13,0	13,7	13,7	13,2	12,6	12,1	11,7	11,4	11,2	10,9	11,1	11,1	12,0	12,6	12,5	11,7
13,8	13,9	13,6	14,0	14,1	14,2	14,9	14,8	14,7	14,4	14,2	14,0	14,2	14,2	13,9	14,3	14,2	14,2	14,6	14,4	14,2
0,5	-0,5	-1,9	4,1	0,6	4,7	5,8	-0,1	-3,0	-3,1	-4,0	-2,3	-1,2	-1,4	-2,2	3,3	-0,5	4,0	4,8	-1,7	-4,5
1,0	0,9	1,5	6,0	2,0	1,4	1,7	1,4	1,2	1,0	0,8	0,9	0,8	0,8	1,7	5,9	1,5	1,0	1,3	1,1	1,1
7,7	5,5	6,4	7,2	7,0	9,3	13,1	6,6	6,2	6,1	5,3	5,8	6,6	4,8	6,3	7,1	6,2	9,8	12,5	5,9	6,0
5,3	4,1	6,4	5,4	5,2	3,5	6,2	6,0	8,5	7,6	7,6	6,3	5,6	4,3	6,7	6,3	5,0	4,0	6,2	6,5	9,0
2,9	2,9	3,4	3,8	3,3	2,8	2,8	2,1	1,9	2,6	2,5	2,8	3,0	2,7	3,5	3,4	3,2	2,7	2,8	2,2	2,5
30,4	29,8	29,3	28,5	27,9	27,1	26,4	26,3	26,2	26,0	25,7	25,4	25,0	24,7	24,6	24,6	23,4	22,8	22,6	22,3	22,8
3,3	3,3	3,2	3,1	3,0	3,0	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	2,8	2,7	2,7	2,7	2,7	2,5	2,5	2,5	2,4	2,5

Plače	v EUR			2012	2013	2014	2013				2014				2015
	2014	Q1 15	mar. 15				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
BRUTO PLAČA NA ZAPOSLENEGA , nominalno v €				medletna rast v %											
SKUPAJ	1540	1535	1550	0,1	-0,2	1,1	-1,0	-0,5	0,3	0,6	0,9	1,1	1,3	1,2	0,5
Dej. zaseb. sektorja (A-N; R-S)	1495	1489	1509	0,8	0,7	1,5	0,0	0,5	1,0	1,2	1,7	1,4	1,4	1,3	0,4
Dej. javnih storitev (OPQ)	1675	1671	1674	-2,2	-2,3	0,3	-3,6	-3,0	-1,6	-1,1	-1,1	0,3	1,1	0,8	0,8
Industrija (B-E)	1529	1538	1561	2,5	2,6	3,2	1,9	2,6	2,9	3,1	3,7	2,7	3,4	2,9	1,4
Trad. tržne stor. (GHI)	1369	1354	1374	0,3	0,1	1,0	-0,6	-0,1	0,1	1,1	1,2	0,7	0,9	1,3	0,2
Ost. tržne stor. (J-N; R-S)	1686	1672	1693	-0,3	-1,3	-0,3	-1,9	-1,5	-0,6	-1,1	-0,4	0,5	-0,5	-0,8	-0,5
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1311	1265	1291	-1,1	0,8	0,7	-0,8	1,1	0,0	3,0	0,4	-0,3	2,3	0,5	-0,7
B Rudarstvo	2128	1966	2007	3,6	-2,0	5,9	4,1	-6,8	-2,9	-2,4	2,9	8,3	10,7	2,0	-8,9
C Predelovalne dejavnosti	1483	1502	1523	2,5	2,8	3,3	1,6	2,9	3,0	3,6	3,9	2,8	3,1	3,2	2,1
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	2340	2233	2316	3,3	3,0	2,6	6,2	2,8	3,6	-0,1	5,2	-1,1	6,5	-0,1	-4,4
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja	1475	1450	1452	0,1	0,7	1,4	0,3	0,1	1,0	1,3	-0,2	2,2	1,5	2,2	1,3
F Gradbeništvo	1192	1169	1177	-2,5	-1,4	0,3	-2,4	-2,1	0,1	-1,4	-0,1	0,7	-0,2	0,9	-0,7
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	1395	1384	1414	0,8	0,4	1,2	-0,2	0,0	0,6	1,2	1,3	1,0	1,1	1,3	0,4
H Promet in skladiščenje	1466	1447	1444	-0,4	-0,2	1,1	-1,1	0,2	-0,9	0,8	0,9	0,0	0,3	3,0	0,7
I Gostinstvo	1081	1055	1069	-0,8	-0,4	-0,2	-1,3	-0,7	-0,6	0,9	0,6	0,1	0,6	-2,0	-2,2
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	2074	2087	2149	-0,4	-1,4	0,1	-0,6	-2,7	-1,1	-1,4	-2,8	1,7	0,8	0,8	2,6
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	2212	2243	2259	1,1	0,1	1,2	-2,1	1,2	1,2	0,3	-0,2	2,7	-0,2	2,3	3,9
L Poslovanje z nepremičninami	1489	1465	1501	-0,6	-0,3	-1,2	-1,1	0,2	-0,6	0,2	-0,8	-1,1	-0,5	-2,4	-1,1
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	1715	1712	1738	-1,1	-2,4	1,1	-2,2	-3,4	-1,5	-2,6	0,1	0,5	1,5	2,2	0,8
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1016	1008	1006	0,7	0,0	2,4	-2,4	0,7	0,7	0,9	3,3	2,7	2,6	1,2	0,3
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	1744	1748	1744	-1,8	-1,4	1,0	-2,4	-2,1	-0,6	-0,6	-0,9	1,2	2,1	1,5	1,8
P Izobraževanje	1622	1622	1626	-3,3	-3,3	0,0	-5,4	-4,2	-2,0	-1,3	-1,2	-0,1	0,7	0,7	0,5
Q Zdravstvo in socialno varstvo	1676	1662	1667	-1,3	-2,0	-0,1	-2,3	-2,3	-2,2	-1,4	-1,2	-0,2	0,7	0,4	0,2
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	1614	1594	1596	-2,8	-3,0	-0,5	-5,7	-3,8	-1,4	-1,0	-0,4	-0,5	0,2	-1,1	-0,5
S Druge dejavnosti	1376	1347	1355	-0,9	-0,4	-1,1	-0,6	-0,7	-1,1	0,9	-1,4	-0,7	-0,3	-2,2	-1,9

Viri podatkov: SURS, preračuni UMAR.

2013						2014												2015		
7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
0,8	-0,4	0,4	0,7	0,3	0,7	0,7	1,6	0,4	1,0	0,5	1,7	1,7	0,7	1,6	1,1	1,0	1,4	0,2	-0,3	1,6
1,8	0,1	1,1	1,3	0,8	1,5	1,4	2,7	0,9	1,5	0,8	2,0	2,0	0,5	1,8	1,3	1,0	1,7	0,0	-0,7	1,9
-1,7	-1,7	-1,5	-0,9	-1,0	-1,5	-1,2	-1,2	-0,9	-0,2	-0,1	1,0	0,9	1,2	1,2	0,8	1,0	0,6	0,9	0,7	0,8
3,6	2,0	3,2	2,7	3,5	3,1	3,3	5,8	2,1	2,2	1,8	4,0	4,3	1,8	4,2	2,2	2,2	4,1	0,2	-0,1	4,2
1,0	-0,3	-0,5	1,2	0,1	2,0	0,9	0,9	1,7	0,8	-0,1	1,4	1,0	0,2	1,4	0,6	2,4	0,9	-0,1	0,1	0,4
0,0	-1,9	-0,1	-0,4	-1,9	-1,0	-0,3	0,4	-1,4	1,1	0,1	0,4	0,2	-0,8	-0,9	0,8	-2,2	-0,8	-0,1	-2,1	0,7
2,2	-3,6	1,5	0,9	1,9	6,2	-1,7	2,3	0,9	2,1	-2,3	-0,8	1,8	1,5	3,6	2,3	-2,1	1,5	-0,9	0,3	-1,3
-1,8	-4,9	-1,8	5,1	-13,0	3,3	-8,1	19,1	-0,9	7,2	10,4	7,3	10,1	12,2	9,9	-0,2	0,9	5,5	-4,0	-20,3	-0,5
3,4	2,0	3,7	2,4	4,4	3,9	4,0	5,3	2,4	2,5	1,8	4,3	4,6	1,1	3,7	2,7	2,5	4,4	0,3	1,1	4,8
10,0	3,1	-2,1	7,4	-0,9	-5,9	1,8	11,9	2,3	-1,2	-0,9	-1,0	-0,1	10,3	9,5	-3,0	-0,1	2,9	-0,4	-9,8	-2,8
-0,5	1,7	1,7	0,9	0,8	2,2	0,2	0,5	-1,3	1,1	0,8	4,8	2,7	-2,0	3,8	2,3	1,6	2,7	-0,2	1,0	3,0
1,1	-1,7	0,9	-1,1	-2,5	-0,5	-1,4	0,5	0,6	1,0	0,8	0,3	0,2	-1,4	0,7	0,1	1,4	1,1	-0,9	-1,0	-0,1
1,1	-0,4	1,1	0,8	1,3	1,5	0,8	0,8	2,2	1,1	0,2	1,6	0,9	0,7	1,7	1,0	1,5	1,2	0,6	0,1	0,6
1,7	0,3	-4,7	2,5	-2,7	3,0	1,3	0,8	0,5	-0,1	-0,5	0,6	0,9	-0,8	0,9	0,4	7,1	1,5	-0,5	1,6	1,0
-0,7	-1,0	-0,1	0,8	-0,6	2,4	-0,1	1,4	0,5	0,0	-1,3	1,7	1,6	-0,5	0,6	-1,2	-2,7	-2,0	-2,4	-3,2	-1,0
-0,8	-1,8	-0,6	-1,1	-2,3	-0,9	-0,8	-0,5	-6,9	3,6	0,2	1,5	0,9	-0,2	1,7	1,7	0,7	0,1	0,8	0,5	6,5
4,0	-1,4	1,0	2,7	-3,0	1,5	0,3	0,3	-1,1	2,8	4,3	0,8	0,3	1,0	-1,7	7,5	-1,0	0,5	8,5	-1,8	5,1
-0,3	-1,4	0,0	0,5	0,4	-0,4	-1,1	-0,9	-0,5	-1,6	-1,6	-0,3	-0,1	-1,0	-0,4	-1,8	-2,7	-2,6	-1,1	-1,6	-0,5
-2,3	-2,4	0,3	-2,1	-2,6	-3,0	-1,6	-0,3	2,3	-0,2	-1,7	3,4	2,9	-0,3	2,1	2,4	0,7	3,7	1,0	1,9	-0,4
0,8	0,2	1,3	1,0	2,1	-0,3	3,2	3,8	2,8	2,2	3,2	2,5	3,6	2,1	2,1	0,7	1,1	1,9	0,4	-0,1	0,5
-0,4	-0,8	-0,6	0,8	-1,0	-1,5	-1,5	-0,8	-0,3	0,8	0,9	1,9	1,6	1,9	2,8	0,8	1,8	1,9	1,7	1,9	2,0
-2,4	-2,2	-1,3	-1,5	-1,4	-1,1	-0,8	-1,5	-1,2	-0,5	-0,4	0,6	0,7	0,8	0,6	0,6	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5
-2,2	-1,8	-2,4	-1,8	-0,4	-1,8	-1,3	-1,4	-1,1	-0,8	-0,6	0,7	0,3	1,2	0,4	1,1	0,5	-0,4	0,6	-0,2	0,2
-0,7	-2,6	-0,9	-1,4	-0,5	-1,1	-0,4	0,8	-1,6	-0,7	-1,7	0,8	-1,0	1,5	0,0	-1,4	-2,6	0,7	-0,5	-1,4	0,3
-0,8	-1,2	-1,2	0,9	-0,5	2,3	-1,6	-1,0	-1,7	-2,1	-0,7	0,8	0,3	-0,8	-0,3	-1,8	-1,7	-3,0	-2,8	-1,9	-1,1

Cene in indikatorji konkurenčnosti	2012	2013	2014	2013				2014				2015	2013			
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	Q2	Q3	Q4
CPI, medletna rast v %	2,6	1,8	0,2	2,3	1,5	2,1	1,1	0,5	0,6	-0,2	-0,1	-0,4	1,5	1,2	1,9	2,6
Hrana in brezalkoholne pijače	4,1	3,6	-0,3	4,4	3,6	4,1	2,3	1,0	-0,6	-1,0	-0,7	-0,3	3,3	3,1	4,4	4,4
Alkoholne pijače in tobak	6,5	7,0	3,6	10,6	7,5	7,4	3,0	2,7	4,4	3,6	3,7	4,2	7,8	7,4	7,5	7,5
Obleka in obutev	-0,2	0,2	-0,9	2,1	-1,2	1,0	-0,8	-0,9	-1,0	-0,1	-1,6	-0,9	0,0	-3,1	-0,5	1,1
Stanovanje	3,8	3,1	0,1	2,1	2,9	2,8	4,6	1,4	0,3	-0,3	-0,8	-1,6	3,3	2,8	2,5	3,4
Stanovanjska oprema	0,1	-1,2	-1,2	-1,1	-1,8	-1,2	-0,6	-0,9	-0,2	-2,0	-1,6	-1,8	-2,2	-1,9	-1,4	-1,3
Zdravje	0,4	-0,5	-0,1	-0,2	-2,1	0,4	0,1	-0,1	0,7	-0,9	-0,4	0,0	-2,0	-2,1	-2,2	0,0
Prevoz	3,3	0,3	0,2	1,5	-0,5	0,5	-0,4	-0,2	1,9	-0,1	-0,9	-4,5	-0,9	-0,9	0,2	2,0
Komunikacije	-2,4	-1,2	-1,9	-3,8	-1,9	1,2	-0,1	-1,4	-0,5	-2,8	-2,8	-0,5	-2,2	-2,3	-1,3	0,0
Rekreacija in kultura	1,4	0,1	0,7	-0,3	-0,5	0,6	0,4	0,4	-0,1	-0,2	3,0	4,2	-0,4	-0,5	-0,6	0,7
Izobraževanje	2,9	2,6	0,1	4,6	4,6	1,4	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,8	0,7	4,6	4,6	4,6	4,6
Gostinske in nastanitvene storitve	4,5	6,5	1,1	9,2	8,8	7,0	1,6	0,9	1,7	1,0	0,7	1,0	8,6	8,6	9,1	9,6
Raznovrstno blago in storitve	2,4	1,3	1,6	2,4	2,7	0,5	-0,5	1,8	1,9	1,6	1,2	0,8	2,1	2,9	3,1	1,2
HICP	2,8	1,9	0,4	2,7	1,8	2,2	1,1	0,6	0,8	0,1	0,0	-0,5	1,6	1,6	2,2	2,8
Osnovna inflacija - brez (sveže) hrane in energije	2,0	1,6	1,0	1,9	1,4	1,9	1,2	1,3	1,3	0,6	0,7	1,0	1,4	1,3	1,5	2,0
CENE PROIZVODOV PRI PROIZVAJALCIH, medletna rast v %																
Skupaj	0,9	0,0	-0,6	0,8	0,2	-0,2	-0,6	-0,8	-1,1	-0,5	-0,1	0,1	0,5	0,2	0,0	-0,3
Domači trg	1,0	0,3	-1,1	1,1	0,3	0,1	-0,3	-1,0	-1,4	-1,1	-0,8	-0,3	0,6	0,1	0,1	0,1
Tuji trg	0,7	-0,2	-0,1	0,4	0,2	-0,6	-0,9	-0,6	-0,8	0,1	0,7	0,5	0,5	0,3	-0,2	-0,6
Na evrskem območju	0,1	-0,4	-0,7	0,4	0,0	-0,7	-1,3	-1,4	-1,5	-0,6	0,8	0,7	0,3	0,0	-0,4	-0,8
Izven evrskega območja	2,0	0,3	1,1	0,6	0,7	-0,3	0,0	1,1	0,8	1,8	0,6	0,1	0,8	1,1	0,3	-0,3
Indeks uvoznih cen	1,9	-0,4	-1,4	0,8	-0,5	-0,3	-1,5	-2,1	-1,4	-1,0	-1,2	-0,7	-0,6	-1,3	0,5	1,2
REGULIRANE CENE¹, medletna rast v %																
Energetika	12,7	0,2	-1,9	5,6	0,1	-0,7	-4,1	-4,6	-0,2	-1,5	-1,0	-9,0	-0,6	-0,7	1,8	3,8
Naftni derivati	13,0	1,7	0,7	6,4	0,4	0,4	-0,4	-0,9	4,2	1,7	-2,0	-11,9	-0,8	-0,9	3,1	5,5
Promet	1,6	11,3	11,1	8,6	8,6	17,3	10,9	14,6	15,8	7,3	7,3	1,1	8,6	8,6	8,6	17,3
Ostale regulirane cene ²	-0,6	-1,5	3,6	-3,9	-2,9	-0,8	1,5	2,2	5,7	3,2	3,2	5,0	-3,8	-3,8	-1,1	-0,8
Regulirane cene skupaj	9,2	1,2	0,5	4,3	0,5	1,0	-0,8	-1,0	2,6	0,4	-0,1	-7,5	-0,1	-0,3	2,0	4,3
INDIKATORJI KONKURENČNOSTI³, medletna rast v %																
Efektivni tečaj ⁴ nominalno	-1,2	1,0	0,2	0,2	0,6	1,6	1,4	1,0	0,8	0,0	-0,8	-2,8	0,2	0,4	1,1	1,6
Realni (deflator HICP)	-1,1	1,3	-0,1	0,9	0,7	2,2	1,4	0,6	0,7	-0,7	-1,3	-3,2	0,3	0,4	1,6	2,6
Realni (deflator ULC)	-3,0	0,4	-2,5	-1,2	0,1	0,6	2,2	-1,0	-2,0	-2,5	-4,7					
USD za EUR	1,2856	1,3282	1,3288	1,3204	1,3066	1,3246	1,3611	1,3697	1,3712	1,3252	1,2492	1,1270	1,3026	1,2982	1,3189	1,3080

Vir podatkov: SURS, ECB, izračuni, ocene UMAR. Opomba: ¹sestava skupin se spreminja, podatki med posameznimi leti niso popolnoma primerljivi s predhodno objavljenimi. Trg električne energije je od 1.7. 2007 liberaliziran. ²Po daljšem obdobju ohranjanja nespremenjenih cen je bila v začetku leta 2013 z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/2012, 109/2012) pristojnost za potrjevanje sprememb cen prenesena v pristojnost lokalnih skupnosti. ³Sprememba vira za serije efektivnih tečajev z aprilom 2012: novi vir ECB. ⁴ Harmonizirani efektivni tečaj, skupina 20 držav partneric in 17 držav evrskega območja; rast vrednosti pomeni apreciacijo nacionalne valute in obratno.

2013					2014												2015			
8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4
2,2	1,4	1,3	1,3	0,7	0,8	0,1	0,6	0,4	0,7	0,8	0,0	-0,3	-0,3	-0,1	-0,2	0,2	-0,5	-0,4	-0,3	-0,7
4,3	3,5	2,4	2,2	2,2	1,6	0,9	0,4	0,0	-0,9	-1,0	-1,1	-1,5	-0,4	-0,5	-0,3	-1,2	-1,3	-0,3	0,7	0,8
7,5	7,1	3,0	3,0	3,0	2,6	2,7	2,6	2,4	4,9	6,0	3,5	3,5	3,8	3,7	3,4	4,0	4,1	4,2	4,2	4,1
0,1	1,7	0,3	0,1	-2,9	-2,2	-3,2	2,5	-0,6	-1,1	-1,3	-0,5	1,7	-1,2	-1,7	-2,6	-0,5	1,4	-0,6	-3,1	-2,4
2,7	2,1	3,9	4,8	5,2	3,6	0,4	0,1	-0,9	0,4	1,3	0,2	-0,5	-0,7	-0,6	-0,5	-1,3	-1,5	-1,9	-1,3	-1,0
-0,8	-1,5	-0,4	-0,4	-0,9	-1,4	-0,5	-0,7	-0,1	0,4	-0,7	-1,6	-2,3	-2,1	-2,3	-1,1	-1,3	-1,4	-1,9	-2,1	-2,3
0,3	0,7	0,0	0,0	0,2	-0,2	-0,4	0,4	0,7	0,8	0,6	-0,7	-1,0	-0,9	-0,5	-0,4	-0,3	0,4	-0,3	0,1	-0,2
0,0	-0,4	-0,6	-0,3	-0,3	0,1	-0,9	0,2	1,3	2,3	2,1	0,8	-0,2	-0,9	-0,4	-0,1	-2,2	-4,8	-4,6	-4,0	-5,1
2,5	1,1	1,6	-0,5	-1,5	-1,6	-1,3	-1,4	-1,2	-0,9	0,6	-2,0	-3,1	-3,4	-3,5	-2,4	-2,5	-2,6	1,2	0,1	-0,8
0,9	0,2	0,9	0,4	-0,1	0,7	0,3	0,0	0,5	-0,4	-0,3	-0,3	-0,5	0,1	1,8	3,0	4,2	4,1	4,1	4,3	1,3
0,1	-0,5	0,1	-0,3	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	0,7	0,6	0,9	0,7	0,6	0,7	0,8	0,8
9,9	2,0	2,0	1,5	1,4	0,6	0,9	1,3	1,4	2,0	1,7	1,1	1,2	0,7	0,6	0,7	0,8	1,2	1,0	0,8	0,8
0,2	0,1	0,7	1,0	-3,2	1,7	1,7	1,9	1,9	1,9	1,7	1,6	1,5	1,7	1,5	-3,6	5,8	0,9	1,0	0,6	0,8
2,2	1,5	1,1	1,2	0,9	0,9	0,2	0,6	0,5	1,0	1,0	0,3	0,0	-0,1	0,1	0,1	-0,1	-0,7	-0,5	-0,4	-0,7
2,1	1,7	1,6	1,4	0,7	1,2	1,1	1,6	1,3	1,4	1,4	0,8	0,7	0,5	0,4	0,4	1,3	1,1	1,0	0,8	0,5
0,0	-0,4	-0,5	-0,7	-0,5	-0,5	-1,0	-0,9	-1,4	-1,1	-0,9	-0,6	-0,6	-0,3	0,0	0,0	-0,2	-0,1	0,1	0,4	0,9
0,2	0,1	-0,2	-0,4	-0,3	-0,3	-1,1	-1,5	-1,5	-1,5	-1,2	-1,0	-1,2	-1,1	-1,0	-0,9	-0,6	-0,6	-0,4	0,0	0,0
-0,2	-0,9	-0,9	-1,1	-0,7	-0,6	-0,9	-0,4	-1,2	-0,7	-0,5	-0,2	0,0	0,6	1,1	0,8	0,3	0,3	0,5	0,8	1,8
-0,3	-1,0	-1,0	-1,5	-1,4	-1,2	-1,8	-1,2	-2,0	-1,4	-1,2	-1,2	-0,5	-0,1	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,6	1,2
0,0	-0,6	-0,4	-0,3	0,8	0,8	1,1	1,3	0,6	0,9	0,9	1,9	1,3	2,2	1,8	0,9	-0,8	-0,6	-0,2	1,1	3,0
-0,4	-1,6	-1,5	-2,0	-0,9	-1,5	-2,0	-2,7	-1,9	-1,1	-1,2	-1,1	-0,8	-1,1	-0,5	-0,9	-2,3	-1,5	-0,9	0,3	0,5
-1,3	-4,2	-5,9	-3,8	-2,5	-3,4	-5,7	-4,6	-2,9	0,9	1,3	0,2	-1,9	-2,9	0,5	0,7	-4,0	-9,8	-9,4	-7,6	-8,5
-0,3	-3,5	-2,4	-0,2	1,6	0,8	-2,5	-0,9	1,5	6,0	5,2	4,1	1,4	-0,3	-0,2	-0,1	-5,7	-13,2	-12,3	-10,2	-11,5
17,3	17,3	17,3	8,0	8,0	14,6	14,6	14,6	15,8	15,8	15,8	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	1,1	1,1	1,1	0,0
-0,8	-0,8	2,7	0,8	0,8	3,7	1,4	1,4	6,4	6,4	4,2	3,6	2,3	3,6	3,4	3,1	3,1	3,4	5,7	5,8	0,8
0,5	-1,6	-1,4	-1,0	-0,1	0,1	-2,0	-1,2	0,6	3,6	3,6	1,9	0,0	-0,7	1,2	1,2	-2,6	-8,4	-7,9	-6,2	-7,4
2,0	1,3	1,3	1,5	1,5	0,9	0,7	1,3	1,1	1,0	0,3	0,3	0,0	-0,3	-0,7	-0,7	-1,0	-1,9	-2,6	-3,7	-4,0
2,7	1,4	1,3	1,6	1,2	0,8	0,0	1,1	0,8	1,0	0,5	-0,2	-0,8	-1,1	-1,4	-1,2	-1,2	-2,3	-3,1	-4,2	-4,4
1,3310	1,3348	1,3635	1,3493	1,3704	1,3610	1,3659	1,3823	1,3813	1,3732	1,3592	1,3539	1,3316	1,2901	1,2673	1,2472	1,2331	1,1621	1,1350	1,0838	1,0779

Plačilna bilanca	2012	2013	2014	2013				2014				2015	2013			
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	Q2	Q3	Q4
PLAČILNA BILANCA, metodologija BPM, mio EUR																
Tekoči račun	954	2.027	2.150	482	587	477	480	338	559	620	634	409	304	263	108	215
Blago	-36	763	1.307	206	262	247	48	298	311	328	370	364	159	138	-15	138
Izvoz	21.256	21.692	23.119	5.323	5.540	5.330	5.499	5.581	5.742	5.750	6.045	5.861	1.925	1.921	1.809	1.810
Uvoz	21.292	20.929	21.812	5.116	5.279	5.083	5.451	5.284	5.431	5.422	5.675	5.497	1.765	1.782	1.824	1.672
Storitve	1.509	1.755	1.707	400	485	532	339	320	432	565	389	411	162	152	168	165
Izvoz	5.106	5.308	5.523	1.141	1.304	1.550	1.313	1.177	1.372	1.584	1.391	1.258	425	424	432	448
Uvoz	3.597	3.553	3.816	741	819	1.018	974	856	939	1.019	1.001	847	263	272	264	283
Primarni dohodki	-292	-243	-612	28	-76	-192	-2	-115	-115	-203	-179	-192	17	18	-15	-80
Prejemki	1.138	1.015	1.219	256	270	219	270	307	359	250	303	275	137	120	92	58
Izdatki	1.430	1.258	1.830	228	346	411	272	422	474	453	482	467	120	102	107	137
Sekundarni dohodki	-227	-249	-252	-152	-83	-110	95	-165	-69	-71	53	-174	-34	-45	-30	-8
Prejemki	931	923	934	196	191	201	334	180	239	193	321	172	59	53	57	82
Izdatki	1.157	1.172	1.186	348	274	310	239	345	308	264	268	346	93	97	87	90
Kapitalski račun	41	109	79	31	-4	5	76	0	-39	12	106	34	12	12	-14	-1
Finančni račun	1.028	2.887	2.148	892	646	712	637	333	443	613	759	778	367	295	102	250
Neposredne naložbe	-466	-60	-1.186	47	177	-101	-182	-81	-664	-445	5	-353	38	272	-43	-53
Imetja	-439	5	-53	69	28	-125	32	101	2	-115	-41	39	20	128	-7	-92
Obveznosti	27	64	1.134	22	-149	-23	214	182	666	331	-46	392	-18	-144	36	-40
Naložbe v vrednost. papirje	220	-3.976	-3.967	-131	-2.095	423	-2.174	-3.097	-1.220	80	269	625	-269	145	-2.589	349
Finančni derivativi	89	32	1	20	-13	10	15	-2	-9	2	10	16	4	-18	14	-9
Ostale naložbe	1.215	6.886	7.212	1.022	2.558	297	3.009	3.356	2.328	1.050	479	511	628	-88	2.745	-99
Imetja	1.634	2.241	4.896	1.209	772	-26	286	1.713	2.031	299	854	770	587	161	453	158
Ostali lastniški kapital	155	152	84	14	69	2	68	14	70	1	0	8	12	70	0	-1
Gotovina in vloge	1.216	2.069	5.066	865	546	119	538	1.516	1.964	469	1.116	498	353	72	437	37
Posojila	371	-1	-260	-29	171	-96	-47	-78	-48	-98	-37	-80	-18	67	71	33
Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	28	-10	10	12	-18	0	-4	17	-3	-4	0	0	4	-6	-6	-6
Komercialni krediti in predujmi	-49	24	6	342	1	-43	-277	204	83	-50	-230	336	233	-42	-43	86
Ostale terjatve	-88	7	-10	5	3	-8	7	40	-35	-19	4	8	1	1	-6	9
Obveznosti	418	-4.645	-2.316	187	-1.786	-323	-2.723	-1.643	-297	-751	375	259	-42	250	-2.292	257
Ostali lastniški kapital	0	0	-6	0	0	0	0	0	0	-1	-5	0	0	0	0	0
Gotovina in vloge	1.026	-4.246	-831	188	-1.981	429	-2.883	-1.075	-54	21	278	-140	-319	68	-2.299	251
Posojila	-938	-269	-1.401	317	63	-558	-91	-366	-297	-705	-34	378	448	193	-31	-99
Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	41	39	-44	21	31	-10	-2	-1	-40	-2	0	0	7	10	10	10
Komercialni krediti in predujmi	285	-184	-163	-333	73	-163	238	-214	81	-46	16	19	-180	-12	15	69
Ostale obveznosti	5	15	128	-6	28	-21	14	14	13	-19	120	2	2	-10	12	26
Posebne pravice črpanja (SDR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezervna imetja	-31	5	89	-67	19	83	-30	157	8	-74	-3	-20	-33	-17	-25	61
Neto napake in izpustitve	33	752	-81	378	63	230	81	-5	-77	-19	20	336	51	19	8	36
IZVOZ IN UVOZ PO NAMENU PORABE PROIZVODOV, v mio EUR																
Izvoz investicijskega blaga	2.112	2.163	2.341	521	533	531	579	551	590	572	628	n.p.	203	182	178	173
Blaga za vmesno porabo	12.138	12.425	13.032	3.051	3.159	3.115	3.100	3.261	3.270	3.261	3.241	n.p.	1.073	1.102	1.045	1.012
Blaga za široko porabo	6.811	6.960	7.676	1.673	1.824	1.672	1.791	1.776	1.875	1.889	2.136	n.p.	611	632	577	614
Uvoz investicijskega blaga	2.402	2.573	2.760	646	667	564	696	645	698	632	786	n.p.	254	219	260	189
Blaga za vmesno porabo	14.005	13.635	13.541	3.457	3.448	3.282	3.448	3.317	3.386	3.398	3.440	n.p.	1.136	1.195	1.196	1.057
Blaga za široko porabo	5.671	5.906	6.382	1.392	1.485	1.475	1.554	1.519	1.608	1.600	1.655	n.p.	482	491	489	505
Vira podatkov: BS, SURS. Opomba: Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za izdelavo plačilne bilance, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position).																

2013						2014												2015		
7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
142	144	191	180	91	209	68	-14	283	254	121	185	207	96	316	293	96	244	122	-27	314
154	-1	94	68	-1	-20	80	48	169	141	19	150	138	-21	211	194	60	115	98	46	220
1.925	1.511	1.894	1.994	1.866	1.639	1.807	1.769	2.005	1.954	1.850	1.938	2.039	1.557	2.153	2.185	2.019	1.841	1.814	1.868	2.179
1.772	1.512	1.800	1.926	1.867	1.658	1.726	1.722	1.836	1.813	1.830	1.788	1.901	1.579	1.942	1.991	1.959	1.725	1.716	1.822	1.959
188	199	145	132	116	92	94	88	138	148	138	146	184	221	160	130	129	131	146	101	164
531	541	478	447	413	453	388	354	435	457	445	470	546	540	498	476	416	499	396	391	471
343	342	333	315	297	362	294	266	297	309	306	324	362	319	338	346	287	368	250	290	307
-142	-18	-33	-19	-12	30	-63	-65	13	1	-32	-85	-60	-69	-74	-62	-87	-29	-79	-82	-30
80	76	62	60	67	142	70	78	159	156	111	92	91	75	84	83	75	144	70	71	135
222	94	95	80	80	112	133	143	147	154	143	177	151	144	158	146	162	174	149	153	165
-57	-36	-16	-1	-12	108	-44	-84	-37	-37	-5	-27	-55	-35	19	31	-6	27	-42	-92	-40
65	58	77	79	63	192	62	59	59	73	94	72	58	42	93	120	81	121	51	63	58
123	94	93	80	75	84	106	144	96	110	99	99	114	76	74	88	87	94	94	155	98
16	0	-11	22	9	45	1	0	-2	7	-29	-16	19	-17	10	20	52	34	8	16	9
129	293	290	468	126	44	104	-180	409	153	90	199	214	22	377	35	174	550	370	-61	469
-101	51	-51	-195	35	-23	12	-98	4	-132	-161	-371	-18	-158	-270	-40	22	23	-48	-43	-263
-33	-48	-43	7	68	-43	74	-21	48	4	-25	23	48	-138	-25	117	-5	-153	43	41	-45
68	-99	8	202	33	-21	62	76	44	136	136	394	66	20	245	157	-27	-176	91	83	217
130	89	204	24	-1.824	-374	-408	-2.738	50	-946	-219	-55	-312	106	286	424	-662	506	193	303	129
6	2	2	5	1	9	-1	-3	2	-10	2	-1	4	-3	0	11	-3	3	-7	18	5
12	154	131	634	1.908	467	439	2.543	373	1.248	458	622	541	97	412	-346	779	46	209	-263	565
49	-130	55	475	156	-346	540	1.099	74	1.177	328	526	271	-98	126	-233	599	487	448	-268	589
0	1	0	70	-4	2	2	5	6	69	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	6
76	103	-60	342	98	99	460	1.049	7	1.028	410	527	411	-4	62	-369	690	796	432	-346	411
-12	-82	-2	31	12	-90	7	-26	-59	24	-22	-50	-69	1	-30	3	-32	-7	-8	-50	-22
0	0	0	-1	-1	-1	6	6	6	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0
-16	-144	118	35	2	-314	24	105	75	87	-75	71	-55	-109	115	100	-30	-300	15	128	192
1	-8	0	-1	48	-41	41	-39	38	-29	16	-22	-14	15	-19	33	-29	0	7	-1	2
37	-285	-76	-158	-1.752	-813	100	-1.444	-299	-70	-130	-96	-270	-196	-286	113	-179	442	239	-5	25
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	-5	0	0	0	0	0
524	-250	155	-259	-1.843	-780	311	-1.299	-88	-24	-6	-23	28	45	-52	16	-17	278	-76	-53	-11
-344	48	-262	10	-20	-81	14	-187	-192	39	-160	-176	-165	-255	-284	-105	-96	167	665	-223	-64
-3	-3	-3	-1	-1	-1	0	0	0	-13	-13	-13	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0
-136	-63	37	89	107	43	-267	57	-4	-58	14	126	-107	-3	64	87	-31	-41	-356	234	141
-2	-16	-3	3	4	7	44	-14	-16	-14	36	-9	-24	18	-13	119	-36	37	7	37	-42
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
82	-3	4	-1	6	-35	62	116	-21	-7	11	4	-2	-20	-52	-14	38	-27	24	-76	32
-30	150	110	266	25	-211	34	-166	127	-107	-1	31	-12	-57	50	-278	26	272	240	-50	146
204	149	178	197	197	185	168	179	204	202	183	205	207	161	205	226	202	200	168	191	n.p.
1.115	912	1.088	1.163	1.069	869	1.089	1.030	1.142	1.121	1.066	1.083	1.159	903	1.199	1.210	1.112	919	1.024	1.072	n.p.
604	449	619	623	599	569	559	570	646	634	584	657	663	476	750	728	710	698	606	609	n.p.
204	155	205	221	241	234	186	202	256	244	226	227	230	181	221	265	271	250	191	208	n.p.
1.165	987	1.130	1.237	1.208	1.003	1.124	1.064	1.130	1.115	1.146	1.125	1.198	981	1.218	1.212	1.209	1.019	1.100	1.139	n.p.
509	438	528	549	516	490	474	518	527	547	550	511	549	472	579	593	554	508	490	531	n.p.

Denarna gibanja in obrestne mere	2012	2013	2014	2012	2013									
					12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
IZBRANE TERJATVE DRUGIH MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ DO DOMAČIH SEKTORJEV, stanje konec meseca, v mio EUR														
BS do centralne države	221	233	263	221	232	233	229	233	233	233	233	232	231	232
Centralna država (S.1311)	5.057	6.563	7.240	5.057	5.036	5.111	5.048	5.451	5.361	4.999	5.108	5.024	4.995	4.965
Ostali državni sektor (S.1312,1313,1314)	610	581	685	610	609	613	609	610	600	600	601	601	604	610
Gospodinjstva (S.14, 15)	9.267	8.917	8.762	9.267	9.191	9.160	9.159	9.141	9.107	9.099	9.050	9.059	9.052	9.031
Nefinančne družbe (s.11)	19.470	14.902	11.729	19.470	19.425	19.265	19.152	19.022	18.889	18.832	18.639	18.633	18.501	18.102
Nedelarne finančne institucije (S.123, 124, 125)	2.135	1.763	1.485	2.135	2.116	2.102	2.028	2.000	1.990	1.999	1.992	1.983	1.978	1.962
Denarni sektor (S.121, 122)	5.194	5.020	3.684	5.194	5.085	5.300	5.389	4.957	5.423	5.255	5.190	5.320	5.311	5.198
Terjatve do domačih sektorjev SKUPAJ														
V domači valuti	34.558	29.620	25.155	34.558	34.349	34.342	34.336	33.765	34.040	33.902	33.612	33.754	33.705	33.198
V tuji valuti	1.309	1.097	950	1.309	1.263	1.277	1.264	1.236	1.235	1.223	1.203	1.192	1.177	1.152
Vrednostni papirji skupaj	5.862	7.026	7.469	5.862	5.846	5.927	5.780	6.177	6.091	5.657	5.762	5.669	5.554	5.513
IZBRANE OBVEZNOSTI DRUGIH MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ DO DOMAČIH SEKTORJEV, stanje konec meseca, v mio EUR														
Vloge v domači valuti skupaj	29.582	27.051	25.843	29.582	29.575	29.961	30.070	29.665	30.497	29.943	30.228	30.184	30.194	30.091
Čez noč	8.678	8.558	10.157	8.678	8.726	9.185	8.997	8.919	8.806	8.923	9.124	9.055	8.812	8.861
Vežane vloge – kratkoročne	7.056	6.689	5.955	7.056	6.905	6.827	7.140	7.148	7.712	7.626	7.652	7.696	8.260	8.222
Vežane vloge – dolgoročne	13.780	11.569	9.267	13.780	13.863	13.829	13.775	13.424	13.787	13.189	13.203	13.159	12.843	12.688
Kratkoročne vloge na odpoklic	68	235	464	68	81	120	158	174	192	205	249	274	279	320
Vloge v tuji valuti skupaj	552	487	510	552	538	554	549	520	548	536	520	541	521	506
Čez noč	372	324	354	372	372	383	363	361	354	340	342	362	333	324
Vežane vloge – kratkoročne	123	91	84	123	109	114	128	103	103	113	97	95	109	104
Vežane vloge – dolgoročne	56	72	72	56	56	56	57	55	91	82	81	84	79	78
Kratkoročne vloge na odpoklic	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0
OBRESTNE MERE MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ, v %														
Nove vloge v domači valuti														
Gospodinjstva														
Vloge čez noč	0,20	0,11	0,07	0,17	0,14	0,13	0,13	0,13	0,12	0,11	0,10	0,10	0,10	0,10
Vežane vloge do 1 leta	2,31	1,86	0,98	2,24	2,28	2,18	2,10	2,01	2,01	1,97	1,89	1,78	1,65	1,56
Nova posojila gospodinjstvom v domači valuti														
Stanovanjska posojila, fiksna OM nad 5 do 10 let	5,48	5,40	5,06	5,31	5,46	6,40	5,03	5,49	5,39	5,30	5,34	5,31	5,11	5,49
Nova posojila nefinančnim družbam v domači valuti														
Posojilo nad 1 mio EUR, fiksna OM nad 1 do 5 let	5,32	3,86	4,41	5,57	3,75	3,76	3,70	3,48	5,68	..	3,03	2,66	3,37	3,73
OBRESTNE MERE EVROPSKE CENTRALNE BANKE, v %														
Operacije glavnega refinanciranja	0,88	0,54	0,16	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
MEDBANČNE OBRESTNE MERE														
EVRIBOR														
3-mesečni	0,570	0,221	0,210	0,186	0,204	0,223	0,206	0,209	0,201	0,210	0,221	0,226	0,223	0,226
6-mesečni	0,830	0,336	0,309	0,323	0,343	0,362	0,329	0,324	0,299	0,321	0,336	0,342	0,340	0,342
LIBOR za CHF														
3-mesečni	0,066	0,021	0,013	0,015	0,018	0,024	0,022	0,020	0,018	0,018	0,020	0,018	0,020	0,020
6-mesečni	0,146	0,080	0,066	0,073	0,080	0,080	0,090	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080

Viri podatkov: BS, EUROSTAT.

2013		2014												2015			
11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4
233	233	239	239	245	209	227	228	229	230	230	237	246	263	265	282	445	642
4.881	6.563	6.448	6.437	6.476	6.154	6.262	6.296	6.459	6.512	6.581	6.936	7.010	7.240	7.443	7.502	7.163	7.368
570	581	585	585	584	582	577	582	594	596	606	611	618	685	654	631	633	633
8.996	8.917	8.879	8.849	8.853	8.850	8.835	8.810	8.808	8.814	8.813	8.807	8.791	8.762	8.842	8.802	8.834	8.826
17.918	14.902	14.691	14.599	14.544	14.531	14.429	14.039	13.867	13.764	13.586	12.603	12.511	11.729	11.825	11.728	11.676	11.569
1.966	1.763	1.993	1.968	1.962	1.945	1.929	1.921	1.881	1.858	1.873	1.665	1.654	1.485	1.463	1.455	1.642	1.519
4.752	5.020	5.014	5.294	4.818	5.012	4.863	3.896	4.347	4.108	3.732	4.037	3.915	3.684	3.657	3.696	3.479	3.353
32.569	29.620	29.594	29.706	29.154	29.298	29.017	27.756	28.005	27.645	27.220	26.425	26.191	25.155	25.232	25.176	24.885	24.707
1.144	1.097	1.090	1.075	1.046	1.036	1.025	1.019	1.010	1.011	994	986	973	950	1.059	1.006	983	957
5.366	7.026	6.921	6.944	7.028	6.731	6.845	6.763	6.933	6.987	6.968	7.240	7.326	7.469	7.579	7.618	7.542	7.566
29.645	27.051	27.255	27.501	27.034	27.187	27.067	26.577	27.060	26.869	26.318	26.492	26.309	25.843	25.930	25.800	25.359	25.884
8.729	8.558	8.779	9.066	8.979	9.278	9.390	9.582	10.236	10.138	9.870	10.329	10.398	10.157	10.731	10.947	10.842	11.200
8.110	6.689	6.730	6.888	6.893	7.215	7.088	6.768	6.876	6.928	6.720	6.477	6.250	5.955	5.708	5.610	5.320	5.302
12.495	11.569	11.422	11.264	10.852	10.389	10.252	9.875	9.585	9.368	9.265	9.172	9.155	9.267	9.078	8.838	8.762	8.916
311	235	324	283	310	305	337	352	363	435	463	514	506	464	413	405	435	466
511	487	493	488	490	496	496	508	510	516	538	528	535	510	566	604	601	585
334	324	328	324	333	335	336	350	345	354	354	348	353	354	401	447	442	433
98	91	93	93	90	94	92	90	96	92	115	110	110	84	86	77	81	75
79	72	72	71	67	67	68	68	69	70	69	70	72	72	79	80	78	77
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0,09	0,09	0,09	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06	0,06	0,05	0,05	0,05	
1,48	1,46	1,36	1,22	1,15	1,07	1,04	1,00	0,93	0,89	0,85	0,81	0,74	0,66	0,58	0,51	0,46	
5,17	5,36	5,38	5,42	5,26	5,58	5,23	4,84	5,2	5,01	5,09	4,65	4,72	4,38	4,17	4,85	3,34	
4,71	4,59	6,58	3,96	4,21	6,63	5,51	1,53	5,05	2,82	..	4,66	3,07	4,50	3,89	2,40	3,39	
0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,15	0,15	0,15	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
0,223	0,275	0,292	0,288	0,305	0,330	0,325	0,241	0,205	0,192	0,097	0,083	0,081	0,081	0,063	0,048	0,027	0,006
0,327	0,373	0,396	0,387	0,407	0,430	0,417	0,333	0,305	0,292	0,200	0,184	0,182	0,176	0,152	0,126	0,097	0,074
0,020	0,020	0,022	0,018	0,021	0,017	0,016	0,012	0,013	0,020	0,008	0,008	0,006	-0,020	-0,466	-0,889	-0,802	-0,812
0,072	0,075	0,083	0,081	0,078	0,075	0,068	0,069	0,072	0,073	0,059	0,057	0,053	0,023	-0,403	-0,773	-0,707	-0,727

Javne finance	2012	2013	2014	2013				2014				2015	2013			
				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	4	5	6
KONSOLIDIRANA BILANCA JAVNEGA FINANCIRANJA PO METODOLIGIJI GFS – IMF																
JAVNOFINANČNI PRIHODKI, mio EUR																
PRIHODKI SKUPAJ	14.999,1	14.728,2	15.492,0	3.419,9	3.495,0	3.733,1	4.080,2	3.634,1	3.905,1	3.686,5	4.266,2	3.633,8	1.187,0	1.133,7	1.174,3	1.290,1
Tekoči prihodki	14.030,6	13.637,4	14.377,0	3.184,6	3.293,1	3.510,9	3.648,8	3.409,9	3.695,2	3.501,4	3.770,4	3.411,7	1.107,7	1.060,8	1.124,5	1.225,5
Davčni prihodki	13.118,3	12.648,4	13.191,6	2.946,8	3.107,4	3.188,1	3.406,0	3.147,0	3.317,0	3.237,5	3.490,1	3.252,4	1.046,5	997,0	1.063,9	1.061,0
Davki na dohodek in dobiček	2.656,6	2.137,4	2.385,9	577,1	510,9	442,5	606,9	595,6	686,3	466,3	637,7	601,7	70,9	163,5	276,6	62,6
Prispevki za socialno varnost	5.244,1	5.127,2	5.272,5	1.264,9	1.283,4	1.261,3	1.317,6	1.303,9	1.302,5	1.300,7	1.365,3	1.339,5	432,4	426,3	424,7	423,0
Davki na plačilno listo in delovno silo	25,6	23,4	20,2	5,5	6,1	5,5	6,3	4,8	5,3	4,7	5,4	4,5	2,1	2,0	2,0	2,2
Davki na premoženje	233,9	254,1	244,2	24,2	67,8	91,3	70,8	19,2	29,3	100,3	95,4	26,9	17,3	30,4	20,1	32,1
Domači davki na blago in storitve	4.876,1	5.027,4	5.191,2	1.039,2	1.224,7	1.357,0	1.406,5	1.170,9	1.300,1	1.350,5	1.369,6	1.246,0	521,1	375,5	328,1	527,3
Davki na medn. trgov. in transakcije	82,5	77,5	77,7	19,4	22,9	18,2	17,0	19,1	19,0	18,5	21,1	21,3	8,3	7,6	7,0	6,6
Drugi davki	-0,6	1,3	-0,2	16,5	-8,4	12,4	-19,2	33,5	-25,7	-3,5	-4,5	12,5	-5,7	-8,2	5,5	7,2
Nedavčni prihodki	912,3	989,0	1.185,4	237,8	185,7	322,8	242,7	262,9	378,2	264,0	280,3	159,3	61,2	63,9	60,6	164,5
Kapitalski prihodki	62,5	67,1	51,4	10,7	13,1	12,8	30,4	11,6	10,5	13,1	16,2	10,8	4,1	4,6	4,4	5,8
Prejete donacije	9,2	32,7	18,9	12,9	2,7	14,7	2,4	1,3	11,0	4,3	2,2	2,4	0,9	0,3	1,4	10,4
Transferni prihodki	51,7	52,7	4,5	0,5	0,4	50,9	0,9	1,4	0,4	0,5	2,3	1,2	0,0	0,0	0,3	0,3
Prejeta sredstva iz EU	845,1	938,4	1.040,3	211,2	185,6	143,8	397,7	209,9	188,0	167,2	475,2	207,7	74,1	67,9	43,6	48,0
JAVNOFINANČNI ODHODKI, mio EUR																
ODHODKI SKUPAJ	16.125,7	16.286,4	16.751,2	4.137,4	4.011,6	3.846,2	4.291,2	4.290,2	3.957,1	4.009,3	4.494,6	4.287,6	1.452,2	1.260,2	1.299,3	1.373,0
Tekoči odhodki	6.813,5	6.838,4	7.042,1	1.842,8	1.819,0	1.496,7	1.679,8	1.923,6	1.692,4	1.581,3	1.844,8	1.970,1	727,3	519,2	572,5	503,8
Plače in drugi izdatki zaposlenim	3.727,7	3.616,7	3.610,4	908,5	936,6	871,2	900,4	919,5	908,4	883,3	899,2	926,2	294,5	280,7	361,5	295,0
Izdatki za blago in storitve	2.373,0	2.238,9	2.232,3	559,1	565,9	526,7	587,2	531,7	538,8	546,9	614,8	500,4	197,5	194,0	174,3	198,3
Plačila obresti	647,9	840,1	1.097,4	319,1	295,2	77,8	148,0	451,8	221,9	131,0	292,6	497,2	227,9	38,8	28,5	3,9
Sredstva, izločena v rezerve	64,9	142,6	102,1	56,2	21,3	20,8	44,2	20,5	23,3	20,1	38,2	46,2	7,3	5,7	8,3	6,5
Tekoči transferi	7.687,0	7.671,3	7.591,9	1.948,5	1.893,7	1.922,4	1.906,6	1.984,3	1.848,4	1.883,4	1.875,8	1.933,2	637,4	633,4	622,9	731,8
Subvencije	502,7	519,5	467,4	190,5	111,9	77,5	139,6	205,5	80,3	71,3	110,2	201,2	33,2	44,7	34,1	28,4
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	6.384,2	6.343,1	6.335,0	1.576,7	1.585,9	1.626,0	1.554,5	1.561,9	1.600,0	1.621,1	1.552,1	1.564,1	534,5	525,4	526,0	610,4
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam, drugi tekoči domači transferi	741,0	734,2	714,3	158,1	185,2	185,7	205,3	204,5	147,7	173,2	188,8	153,4	67,2	57,7	60,3	67,1
Tekoči transferi v tujino	59,0	74,4	75,2	23,3	10,7	33,2	7,2	12,3	20,4	17,8	24,7	14,5	2,6	5,6	2,5	25,8
Investicijski odhodki	915,0	1.031,8	1.444,4	141,6	146,3	259,7	484,2	188,1	269,8	414,6	572,0	175,3	38,1	50,6	57,5	80,9
Investicijski transferi	319,9	319,5	270,0	42,5	52,0	69,3	155,6	31,5	50,7	67,9	119,8	37,9	16,1	23,3	12,7	23,0
Plačila sredstev v proračun EU	390,3	425,5	402,9	161,8	100,5	98,0	65,0	162,7	95,9	62,2	82,1	171,1	33,2	33,7	33,6	33,5
JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ	-1.126,6	-1.558,2	-1.259,2	-717,5	-516,6	-113,1	-211,0	-656,1	-52,0	-322,8	-228,3	-653,9	-265,2	-126,5	-125,0	-82,9

Vir podatkov: Bilten MF.

Opomba: v skladu s spremenjeno metodologijo mednarodnega denarnega sklada iz leta 2001 prispevki za socialno varnost, ki jih plačuje država, niso konsolidirani. * Podatki o prihodkih za mesec november 2012 vključujejo popravke v evidencah DURS za obdobje januar – oktober 2012, ki so bili posledica odprave tehničnih napak v novem informacijskem sistemu DURS.

Seznam kratic

Kratice uporabljene v besedilu

ADS – Anketa o delovni sili, **AJPES** – Agencija za javnopravne evidence in storitve, **BDP** – bruto domači proizvod, **BS** – Banka Slovenije, **DDV** – davek na dodano vrednost, **ECB** – European Central Bank, **EIA** – Energy Information Administration, **EK** – Evropska Komisija, **EMU** – European Monetary Union, **ESI** – Economic Sentiment Indicator, **ESR-2010** – Evropski sistem računov 2010, **EU** – Evropska unija, **EUR** – evro, **EUROSTAT** – Statistical Office of the European Union, **HICP** – Harmonized Index of Consumer Prices, **ICŽP** – indeks cen življenjskih potrebščin, **IKT** – informacijsko-komunikacijska tehnologija, **MF** – Ministrstvo za finance, **NEER** – Nominal Effective Exchange Rate, **NFI** – nedelarne finančne institucije, **OECD** – Organisation for Economic Co-operation and Development, **OI** – osnovna inflacija, **OP RČV** – Operativni program razvoja človeških virov, **OP ROPI** – Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture, **OP RR** – Operativni program krepitev regionalnih razvojnih potencialov, **PMI** – Purchasing Managers Index, **REER** – Real Effective Exchange Rate, **RS** – Republika Slovenija, **SKD** – Standardna klasifikacija dejavnosti, **SMTK** – Standardna mednarodna trgovinska klasifikacija, **SPI** – Social Progress Index, **SRDAP** – Statistični register delovno aktivnega prebivalstva, **SURS** – Statistični urad RS, **UL** – Uradni list, **UMAR** – Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, **USD** – ameriški dolar, **ZPIZ** – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, **ZRSZ** – Zavod RS za zaposlovanje, **ZZZS** – Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Kratice Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD 2008)

A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, **B** – Rudarstvo, **C** – Predelovalne dejavnosti, **10** – Prz. živil, **11** – Prz. pijač, **12** – Prz. tobaka in izdelkov, **13** – Prz. tekstilij, **14** – Prz. oblačil, **15** – Prz. usnja, usnjenih in sorodnih izd., **16** – Obd., predel. lesa; izd. iz lesa ipd. rz. poh., **17** – Prz. papirja in izd. iz papirja, **18** – Tisk. in razm. posnetih nosilcev zapisa, **19** – Prz. koksa in naftnih derivatov, **20** – Prz. kemikalij, kemičnih izd., **21** – Prz. farmac. surovin in preparatov, **22** – Prz. izd. iz gume in plastičnih mas, **23** – Prz. nekovinskih mineralnih izd., **24** – Prz. kovin, **25** – Prz. kovinskih izd., rz. strojev in naprav, **26** – Prz. rač., elektronskih, optičnih izd., **27** – Prz. električnih naprav, **28** – Prz. dr. strojev in naprav, **29** – Prz. mot. voz., prikolic in polprikolic, **30** – Prz. dr. vozil in plovil, **31** – Prz. pohištva, **32** – Dr. raznovrstne predelovalne dej., **33** – Popravila in montaža strojev in naprav, **D** – Oskrba z električno energijo, plinom in paro, **E** – Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja, **F** – Gradbeništvo, **G** – Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil, **H** – Promet in skladiščenje, **I** – Gostinstvo, **J** – Informacijske in komunikacijske dejavnosti, **K** – Finančne in zavarovalniške dejavnosti, **L** – Poslovanje z nepremičninami, **M** – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, **N** – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti, **O** – Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti, **P** – Izobraževanje, **Q** – Zdravstvo in socialno varstvo, **R** – Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, **S** – Druge storitvene dejavnosti, **T** – Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo, **U** – Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles.

Kratice držav

AT-Avstrija, **BA**-Bosna in Hercegovina, **BE**-Belgija, **BG**-Bolgarija, **BY**-Belorusija, **CH**-Švica, **HR**-Hrvaška, **CZ**-Češka, **CY**-Ciper, **DK**-Danska, **DE**-Nemčija, **ES**-Španija, **EE**-Estonija, **GR**-Grčija, **FR**-Francija, **FI**-Finska, **HU**-Madžarska, **IE**-Irska, **IL**-Izrael, **IT**-Italija, **JP**-Japonska, **LU**-Luksemburg, **LT**-Litva, **LV**-Latvija, **MT**-Malta, **NL**-Nizozemska, **NO**-Norveška, **PL**-Poljska, **PT**-Portugalska, **RO**-Romunija, **RU**-Rusija, **RS**-Srbija, **SE**-Švedska, **SI**-Slovenija, **SK**-Slovaška, **TR**-Turčija, **UA**-Ukrajina, **UK**-Velika Britanija, **US**-Združene države Amerike.

ekonomsko ogledalo

maj 2015, št. 5, let. XXI